

پایه
دوازدهم

آزمون
سوم
حضورى

دفترچه شماره ۱

سال تحصیلی
۱۴۰۱-۱۴۰۲

آزمون آزمایشی خیلی سبز

گروه آزمایشی علوم انسانی

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۸۵ مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰ سؤال	۱	۲۰	۲۷ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵ سؤال	۲۱	۳۵	۱۳ دقیقه
۳	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	۳۰ سؤال	۳۶	۶۵	۳۰ دقیقه
۴	علوم اجتماعی	۲۰ سؤال	۶۶	۸۵	۱۵ دقیقه

Azmoon.kheilisabz.com

ریاضی و آمار: ریاضی و آمار (۳): صفحه‌های ۱۲ تا ۴۴، ریاضی و آمار (۲): صفحه‌های ۲۱ تا ۵۴

۱- یک تاس را چهار بار به هوا پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال با ۴ عدد متفاوت مواجه می‌شویم؟

$$\frac{5}{19} (4) \quad \frac{5}{18} (3) \quad \frac{5}{16} (2) \quad \frac{5}{17} (1)$$

۲- خانواده‌ای دارای ۴ فرزند است. احتمال آن که این خانواده دقیقاً ۲ دختر داشته باشند، چه قدر است؟

$$\frac{7}{16} (4) \quad \frac{3}{8} (3) \quad \frac{5}{16} (2) \quad \frac{1}{2} (1)$$

۳- اعداد ۱ تا ۱۰ را بر روی ۱۰ کارت نوشته‌ایم. در انتخاب تصادفی ۴ کارت، با کدام احتمال کارت‌ها شامل ۱ هستند، ولی شامل ۱۰ نیستند؟

$$\frac{2}{15} (4) \quad \frac{4}{15} (3) \quad \frac{3}{20} (2) \quad \frac{1}{45} (1)$$

۴- برای دو پیشامد ناتهی A و B داریم: $A - B = A$. اگر $P(A) = \frac{5}{6}$ باشد، احتمال آن که حداقل یکی از پیشامدهای A یا B رخ دهند، کدام است؟

$$\frac{5}{9} (4) \quad \frac{5}{7} (3) \quad \frac{5}{4} (2) \quad \frac{5}{3} (1)$$

۵- از یک کتابخانه که شامل ۳ کتاب فلسفه متفاوت، ۴ کتاب ادبیات متفاوت و ۳ کتاب تاریخ متفاوت است، می‌خواهیم سه کتاب انتخاب کنیم. با چه احتمالی هر سه کتاب از یک موضوع هستند؟

$$\frac{1}{20} (4) \quad \frac{1}{15} (3) \quad \frac{1}{12} (2) \quad \frac{1}{10} (1)$$

۶- از میان ۳ پیراهن قرمز، ۴ پیراهن آبی، ۲ پیراهن زرد، سه پیراهن به تصادف انتخاب می‌کنیم. به چه احتمالی حداقل ۲ پیراهن دارای یک رنگ هستند؟

$$\frac{5}{7} (4) \quad \frac{3}{7} (3) \quad \frac{6}{7} (2) \quad \frac{2}{7} (1)$$

۷- ۶ نفر که ۳ نفر از آن‌ها با هم دوست هستند، به تصادف در یک صف ایستاده‌اند. احتمال این که سه دوست در کنار هم قرار گرفته باشند، کدام است؟

$$\frac{1}{6} (4) \quad \frac{2}{5} (3) \quad \frac{1}{5} (2) \quad \frac{1}{4} (1)$$

محل انجام محاسبات

۸- جمله «در گام ..... چرخه آمار، در واقع سعی داریم اطلاعات ..... را تا حد ممکن به اطلاعات ..... تبدیل کنیم.» با کدام گزینه به درستی تکمیل می‌شود؟

- (۱) دوم - عددی - کیفی
 (۲) سوم - عددی - کیفی
 (۳) دوم - کیفی - عددی
 (۴) سوم - کیفی - عددی

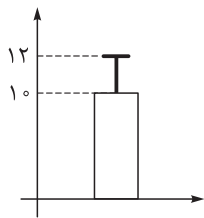
۹- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از گام‌های چرخه آمار هستند؟
 الف) ارائه نمودارها

ب) تصمیم‌گیری در مورد شیوه تحلیل داده‌ها

پ) پیدا کردن پاسخ برای مسئله اصلی با تفسیر نتایج

- (۱) بحث و نتیجه‌گیری، طرح و برنامه‌ریزی، گردآوری و پاکسازی داده‌ها
 (۲) گردآوری و پاکسازی داده‌ها، بیان مسئله، بحث و نتیجه‌گیری
 (۳) تحلیل داده‌ها، بیان مسئله، گردآوری و پاکسازی داده‌ها
 (۴) تحلیل داده‌ها، طرح و برنامه‌ریزی، بحث و نتیجه‌گیری

۱۰- در نمودار داده‌شده، اگر مجموع داده‌ها ۹۰ باشد، مجموع مربعات تفاضل داده‌ها از میانگین کدام است؟

- (۱) ۹
 (۲) ۲۷
 (۳) ۳۶
 (۴) ۳۰

۱۱- اگر f تابعی ثابت و $f(1) + f(2) = 3$ باشد، مقدار $f(3)$ کدام است؟

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) ۱/۵

۱۲- اگر نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} ax + 4 & x > 1 \\ b - x & x \leq 1 \end{cases}$ محور طول‌ها را در نقطه‌ای به طول ۲ و محور عرض‌ها را در نقطه‌ای به

عرض ۱ قطع کند، $a + b$ کدام است؟

- (۱) ۱
 (۲) -۱
 (۳) ۲
 (۴) -۲

۱۳- اگر $f(x) = (x + 3)(x - 1) + ax^2 + bx + c$ تابعی همانی باشد، مقدار $\frac{a-c}{b}$ کدام است؟

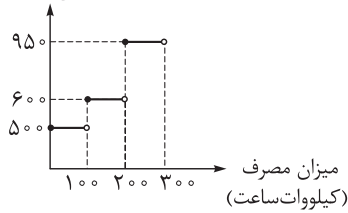
- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) ۴

محل انجام محاسبات

۱۴- نمودار داده شده، برای محاسبه هزینه برق یک خانه است. اگر برای این خانه قبضی به مبلغ ۱۵۲۷۵۰ ریال صادر شده باشد، مصرف این خانه چند کیلووات ساعت بوده است؟

مبلغ (ریال)

۲۸۰ (۲)

۱۸۰ (۱)

۲۶۵ (۴)

۲۴۵ (۳)

۱۵- اگر $f(x) = [x - \frac{1}{x}] - [x + \frac{1}{x}]$ باشد، حاصل $f(\frac{3}{5})$ کدام است؟

-۴ (۴)

-۵ (۳)

-۳ (۲)

-۲ (۱)

۱۶- اگر $\text{sign}(x^2 + 1) + \text{sign}(x^2 - 3x - 4) = 1$ ، مجموع مقادیر ممکن برای x کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۷- تابع $f(x) = |2x - 4| + x$ را به صورت $f(x) = \begin{cases} ax + b & x \geq e \\ cx + d & x < e \end{cases}$ نوشته ایم. مقدار $a + d + e$ کدام است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۱۸- کدام تبدیل‌ها به ترتیب، بر روی نمودار تابع $f(x) = -|x + 2|$ انجام شود تا فقط از ناحیه سوم نگذرد؟

(۱) ۴ واحد به سمت راست، ۲ واحد به بالا

(۲) قرینه نسبت به محور x ها، ۲ واحد به راست

(۳) قرینه نسبت به محور x ها، ۳ واحد به راست، یک واحد به پایین

(۴) قرینه نسبت به محور x ها، ۳ واحد به چپ، یک واحد به بالا

۱۹- اگر $f = \{(b, 4), (2, 5), (-1, 3)\}$ ، $g = \{(2, a), (3, 7), (4, 1)\}$ و $f - g = \{(c, 8), (4, d)\}$ باشد، آنگاه حاصل $ab + cd$ کدام است؟

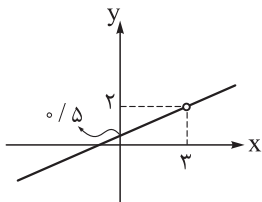
-۶ (۴)

-۵ (۳)

-۴ (۲)

-۳ (۱)

۲۰- اگر $f(x) = 2x^2 - 4x - 6$ و نمودار تابع $\frac{f}{g}$ به شکل داده شده باشد، حاصل ضرب جواب‌های معادله $f(x) = \frac{1}{4}g(x)$ کدام است؟

-۱/۵ (۲)

۱/۵ (۱)

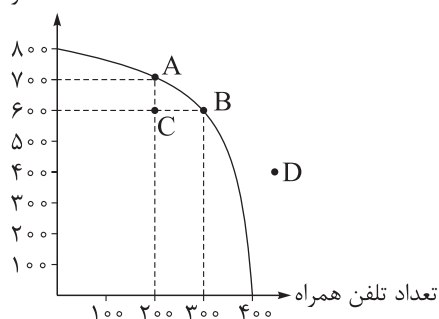
-۲/۵ (۴)

۲/۵ (۳)

محل انجام محاسبات

اقتصاد: صفحه‌های ۳۵ تا ۸۰

تعداد ساعت هوشمند

۲۱- شرکتی دو محصول تلفن همراه و ساعت هوشمند را در خط تولید

خود قرار داده است؛ با توجه به نمودار مرز امکانات تولید مقابل:

الف) کدام نقطه بر روی منحنی مرز امکانات تولید، تخصیص بهینه

و انتخاب کارا را نشان می‌دهد؟

ب) با جابه‌جاشدن از نقطه B به نقطه A، چه تعداد ساعت هوشمند

بیشتری تولید می‌شود؟

پ) چرا تولید در نقطه C، ناکاراست؟

(۱) الف / A (ب) ۲۰۰ عدد / پ) زیرا بعضی از منابع این شرکت بلااستفاده مانده‌اند و در جریان تولید قرار نگرفته‌اند.

(۲) الف / D (ب) ۲۰۰ عدد / پ) زیرا برخی از عوامل تولید غیرفعال مانده‌اند.

(۳) الف / B (ب) ۱۰۰ عدد / پ) زیرا شرکت از بیشترین منابعش استفاده نکرده است.

(۴) الف / D (ب) ۱۰۰ عدد / پ) زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد.

۲۲- نمودار زیر میزان تولید ماهانه دو کالای A و B را در یک کارخانه فرضی نشان می‌دهد. با فرض آن که این کارخانه

تمامی توان و ظرفیت تولیدی خود را به تولید این دو کالا اختصاص دهد، آن‌گاه کدام گزینه صحیح است؟

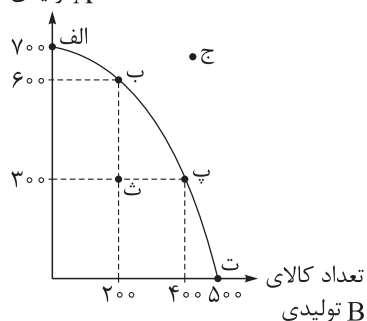
(۱) با فرض ثابت ماندن منابع کارخانه، دستیابی به نقطه «ث» ممکن نیست و تولید در نقطه «ج» نیز ناکاراست.

(۲) با حرکت از نقطه «ب» به «پ»، هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای B بیشتر، ۳۰۰ واحد کالای A است که از

تولید آن صرف نظر می‌شود.

تعداد کالای

A تولیدی

(۳) ۱۰۰ واحد کالای A کم‌تری، در نقطه «پ» نسبت به نقطه «ت» تولید شده است.

(۴) اگر تقاضای مشتریان، برای محصول A شرکت افزایش یابد، منحنی مرز

امکانات تولید به نقطه «ج» منتقل می‌شود.

محل انجام محاسبات

۲۳- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید که مربوط به یک کارخانه فرضی است و دو کالای «الف» و «ب» را تولید می‌کند، هر یک از موارد زیر به ترتیب، چه وضعیتی را برای منحنی مرز امکانات تولید به وجود می‌آورند؟

الف) صاحب کارخانه با خریداری یک فناوری جدید، تولید هر دو کالا را افزایش داده است.

ب) با افزایش تقاضای مشتریان برای کالای «الف»، میزان تولید کالای «الف» در مقایسه با کالای «ب» در کارخانه افزایش می‌یابد.

پ) صاحب کارخانه تصمیم می‌گیرد تا کالای «ب» را بیشتر از کالای «الف» تولید کند.

ت) صاحب کارخانه، نیروی انسانی جدید برای تولید کالای «الف» استخدام می‌کند.

۱) الف) انتقال مرز امکانات تولید/ب) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/پ) انتقال مرز امکانات تولید/ت) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید

۲) الف) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/ب) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/پ) انتقال مرز امکانات تولید/ت) انتقال مرز امکانات تولید

۳) الف) انتقال مرز امکانات تولید/ب) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/پ) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/ت) انتقال مرز امکانات تولید

۴) الف) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/ب) انتقال مرز امکانات تولید/پ) جابه‌جاشدن در طول مرز امکانات تولید/ت) انتقال مرز امکانات تولید

۲۴- کدام گزینه در رابطه با جریان چرخشی ساده بین خانوارها و بنگاه‌ها در بازارهای محصولات و بازار عوامل تولید، صحیح است؟

۱) بنگاه‌ها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات ارائه می‌کنند.

۲) در بازار عوامل تولید، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

۳) در بازار عوامل تولید، یکی از پرداخت‌هایی که بابت خرید منابع تولید به خانوارها پرداخت می‌شود، یارانه است.

۴) پول پرداخت‌شده توسط خانوارها بابت خرید کالاها و خدمات، با عبور از بازار کالا و خدمات به عنوان درآمد بنگاه دریافت می‌شود.

۲۵- پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام گزینه تعریف درستی از «بازار» ارائه داده است؟

ب) کدام گزینه در ارتباط با انواع کالاها نادرست است؟

پ) در کدام یک از انواع کالا، رابطه بین درآمد و تقاضا «معکوس» است؟

۱) الف) به مجموعه خریداران و فروشندگان هر چیزی در هر جایی، بازار گفته می‌شود. / ب) زمانی که قیمت یک کالا

افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای مکمل آن افزایش خواهد یافت. / پ) کالای پست

۲) الف) به مجموعه خانوارها و بنگاه‌ها در یک مکان مشخص، بازار گفته می‌شود. / ب) هم‌زمان با افزایش قیمت قهوه،

مصرف شکر در خانوارها افزایش می‌یابد. / پ) کالای نرمال

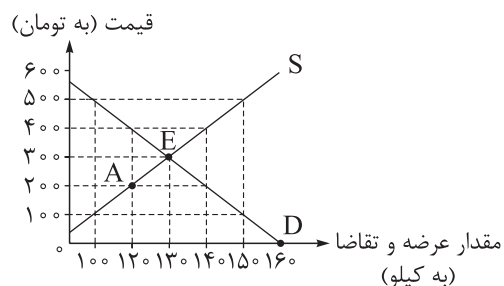
۳) الف) به ارتباط تقاضاکنندگان و خانوارها در هر مکانی، بازار گفته می‌شود. / ب) با افزایش قیمت برای یک کالا در

بازار، تقاضا برای کالای جانشین آن زیاد خواهد شد. / پ) کالای معمولی

۴) الف) به ارتباط خانوارها و عرضه‌کنندگان هر چیزی در هر جایی، بازار گفته می‌شود. / ب) با کاهش قیمت گوشت

قرمز، میزان تقاضا برای سویا در بازار کاهش می‌یابد. / پ) کالای پست

۲۶- با توجه به نمودار مقابل:

الف) به ترتیب قیمت و مقدار تعادلی کدام است؟

ب) اگر در نقطه E قیمت این کالا ۱۰۰ تومان افزایش یابد، چه

تغییری در بازار رخ می‌دهد؟

پ) در نقطه A چه راهکاری برای رسیدن به قیمت تعادلی وجود دارد؟

ت) در قیمت ۵۰۰ تومان، چه مقدار کمبود یا مازاد داریم؟

۱) الف) ۳۵۰ تومان - ۱۴۰ کیلو / ب) بازار با مازاد تقاضا مواجه می‌شود. / پ) کاهش قیمت محصول به میزان ۱۰۰ تومان

/ ت) ۱۰۰ کیلو کمبود عرضه داریم.

۲) الف) ۳۰۰ تومان - ۱۳۰ کیلو / ب) بازار با مازاد عرضه مواجه می‌شود. / پ) افزایش قیمت محصول به میزان

۱۰۰ تومان / ت) ۵۰ کیلو کمبود تقاضا داریم.

۳) الف) ۳۵۰ تومان - ۱۴۰ کیلو / ب) بازار با کمبود عرضه مواجه می‌شود. / پ) افزایش قیمت محصول به میزان

۱۰۰ تومان / ت) ۱۰۰ کیلو مازاد تقاضا داریم.

۴) الف) ۳۰۰ تومان - ۱۳۰ کیلو / ب) بازار با کمبود تقاضا مواجه می‌شود. / پ) کاهش قیمت محصول به میزان

۱۰۰ تومان / ت) ۵۰ کیلو مازاد عرضه داریم.

محل انجام محاسبات

۲۷- جدول زیر، مربوط به «تقاضا، عرضه و قیمت» کالاهایی در یک جامعه فرضی است؛ در این صورت:

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۱۰۰۰	۵۵۰	۱۵۰
۲	۲۰۰۰	۴۵۰	۲۵۰
۳	۳۰۰۰	۳۵۰	۳۵۰
۴	۴۰۰۰	۲۵۰	۴۵۰
۵	۵۰۰۰	۱۵۰	۵۵۰

الف) در کدام ردیف، بازار با ۲۰۰ کیلو مازاد تقاضا روبه‌رو است؟

ب) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا و هماهنگی رفتار اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده در سطح قیمت ۲۰۰۰ ریال می‌شود؟

پ) حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۱۰۰۰ ریال چه قدر خواهد بود؟

۱) الف) ردیف ۲ / ب) ۱۰۰۰ ریال افزایش قیمت / پ) ۱۵۰,۰۰۰ ریال

۲) الف) ردیف ۴ / ب) ۲۰۰۰ ریال کاهش قیمت / پ) ۵۵۰,۰۰۰ ریال

۳) الف) ردیف ۲ / ب) ۲۰۰۰ ریال کاهش قیمت / پ) ۱۵۰,۰۰۰ ریال

۴) الف) ردیف ۴ / ب) ۱۰۰۰ ریال افزایش قیمت / پ) ۵۵۰,۰۰۰ ریال

۲۸- مواد کدام گزینه به ترتیب، تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) وظیفه قانونی پرداخت مالیات بر ..... بر عهده تولیدکنندگان یا عرضه‌کنندگان است.

ب) در کشورهایی که سازوکار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها منبع مالیات را از ..... جمع‌آوری کرده و آن را از طریق ..... پرداخت می‌کنند.

پ) با گرفتن انواع مجوزها برای راه‌اندازی کسب و کار، اجازه ..... به دولت داده می‌شود.

۱) الف) مصرف / ب) فروش خودشان - خرید از دیگر کسب و کارها / پ) نظارت بر کسب و کارها

۲) الف) ارزش افزوده / ب) خرید از دیگر کسب و کارها - فروش خودشان / پ) تأمین امنیت و محافظت از کسب و کار

۳) الف) مصرف / ب) خرید از دیگر کسب و کارها - فروش خودشان / پ) تأمین امنیت و محافظت از کسب و کار

۴) الف) ارزش افزوده / ب) فروش خودشان - خرید از دیگر کسب و کارها / پ) نظارت بر کسب و کارها

محل انجام محاسبات

۲۹- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) مبنای مالیات بر درآمد چیست؟

ب) تعرفه‌های گمرکی در کشورها، تابع چه عواملی هستند؟

پ) کدام نوع از مالیات‌ها به منظور حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شود؟

۱) الف) درآمد افراد و شرکت‌ها/ ب) سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها/ پ) عوارض گمرکی

۲) الف) ثروت افراد و شرکت‌ها/ ب) شرایط سیاسی و اجتماعی جامعه/ پ) مالیات بر ارزش افزوده

۳) الف) درآمد افراد و شرکت‌ها/ ب) سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها/ پ) مالیات بر ارزش افزوده

۴) الف) ثروت افراد و شرکت‌ها/ ب) شرایط سیاسی و اجتماعی جامعه/ پ) تعرفه‌های گمرکی

۳۰- در فرایند تولید کشک صنعتی، هر کیلو شیر به کارخانه تولید ماست با قیمت ۳۰,۰۰۰ تومان فروخته می‌شود.

کارخانه تولید ماست، شیر را به ماست تبدیل می‌کند و آن را به قیمت ۵۰,۰۰۰ تومان به کارخانه تولید کشک می‌فروشد.

کارخانه تولید کشک، ماست را به کشک تبدیل می‌کند و هر کیلو کشک تولیدی خود را به قیمت ۹۰,۰۰۰ تومان به

مشتریان خود می‌فروشد. (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۵ درصد اعلام شده است.)

الف) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم چند تومان است؟

ب) قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده، در مرحله اول چند تومان است؟

پ) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چه قدر است؟

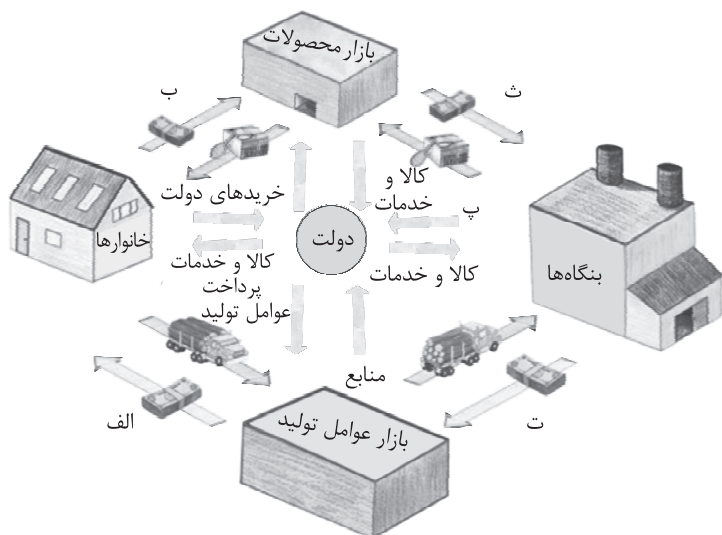
۱) الف) ۲۲,۵۰۰ تومان/ ب) ۳۷,۵۰۰ تومان/ پ) ۴۲,۵۰۰ تومان

۲) الف) ۱۰,۰۰۰ تومان/ ب) ۳۷,۵۰۰ تومان/ پ) ۲۲,۵۰۰ تومان

۳) الف) ۲۲,۵۰۰ تومان/ ب) ۳۵,۷۰۰ تومان/ پ) ۲۲,۵۰۰ تومان

۴) الف) ۱۰,۰۰۰ تومان/ ب) ۳۵,۷۰۰ تومان/ پ) ۴۲,۵۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

۳۱- با توجه به نمودار جریان چرخشی تعاملات بین خانوارها، بنگاهها و دولت، عبارات کدام گزینه به ترتیب تکمیل کننده موارد «الف» تا «ث» مشخص شده در نمودار می باشد؟

- (۱) پرداخت عوامل تولید - خریدهها - یارانه - درآمد خانوار - درآمد
- (۲) درآمد خانوار - درآمد - یارانه - پرداخت عوامل تولید - خریدهها
- (۳) درآمد خانوار - خریدهها - مالیات - پرداخت عوامل تولید - درآمد
- (۴) پرداخت عوامل تولید - درآمد - مالیات - پرداخت عوامل تولید - خریدهها

۳۲- کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

- الف) دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی تأمین می کند؛ یعنی .....
- ب) غیر از مالیات، بخش زیادی از درآمدهای مورد نیاز دولت ایران از محل فروش دارایی های ..... مانند ..... تأمین شده است که درآمدی ..... و قابل تحریم .....
- (۱) الف) از مردم قرض می گیرد یا آنها را در طرح های عمرانی و سرمایه گذاری دولت شریک می کند/ ب) تجدیدپذیری - نفت و گاز - ناپایدار - است
- (۲) الف) با دریافت سپرده از مردم در دوره های مختلف به آنها سود پرداخت می کند/ ب) تجدیدپذیری - نفت و پتروشیمی - پایدار - است
- (۳) الف) با دریافت سپرده از مردم در دوره های مختلف به آنها سود پرداخت می کند/ ب) تجدیدپذیری - نفت و گاز - ناپایدار - نیست
- (۴) الف) از مردم قرض می گیرد یا آنها را در طرح های عمرانی و سرمایه گذاری دولت شریک می کند/ ب) تجدیدپذیری - برق و سلول های خورشیدی - پایدار - نیست

محل انجام محاسبات

۳۳- موارد کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ چه قانونی را در خصوص تجارت بین‌الملل تصویب کرد؟
 ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کدام کشورها تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند؟
 پ) در دهه ۷۰ قرن بیستم، ایالات متحده، مجدداً به کدام نوع از سیاست‌ها روی آورد؟
- ۱) الف) ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی، هندی یا چینی / ب) کانادا - مکزیک - فرانسه /
 پ) محدودکننده در مقابل واردات و صادرات کالاها
- ۲) الف) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و یا چین / ب) آلمان - اروپای شرقی -
 ایالات متحده / پ) محدودکننده در مقابل واردات و صادرات کالاها
- ۳) الف) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و یا چین / ب) آلمان - اروپای شرقی -
 ایالات متحده / پ) حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد
- ۴) الف) ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی، هندی یا چینی / ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده /
 پ) حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد

بادام	گردو	کالاهای کشورها
۶۵۰ واحد	۴۵۰ واحد	اسپانیا
۶۰۰ واحد	۳۲۵ واحد	مراکش
۷۰۰ واحد	۲۷۵ واحد	ترکیه

۳۴- با توجه به اطلاعات داده‌شده در جدول فرضی روبه‌رو که میزان تولید بادام و گردو را در سه کشور اسپانیا، مراکش و ترکیه نشان می‌دهد، کدام گزینه در ارتباط با شیوه رفتار این سه کشور در زمینه تجارت بین‌الملل نادرست است؟
 (هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند).

- ۱) براساس اصل مزیت مطلق، کشور اسپانیا باید گردو را در داخل تولید کند و بادام را از کشور ترکیه وارد کند.
 ۲) براساس اصل مزیت نسبی، کشور مراکش باید گردو را صادر کند و بادام مورد نیاز خود را از کشور اسپانیا وارد کند.
 ۳) براساس اصل مزیت مطلق، کشور ترکیه باید گردوی مورد نیاز خود را از اسپانیا وارد کند و بر تولید بادام تمرکز کند.
 ۴) براساس اصل مزیت مطلق، کشور اسپانیا باید گردو را صادر کند و کشور مراکش براساس اصل مزیت نسبی باید بادام را در داخل تولید کند.

محل انجام محاسبات

۳۵- عبارات کدام گزینه، متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) دولت برای «بهبود روابط اقتصادی‌اش با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند» یا برای «حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر»، به ترتیب، چه اقداماتی را انجام می‌دهد؟
- ب) کدام گزینه، از عوامل نزدیک شدن یک کشور به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نیست؟
- ۱) الف) ارائه انواع یارانه‌ها و تسهیلات اقتصادی و حقوقی - وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها/ ب) گوناگون کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی
- ۲) الف) وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها - ارائه انواع یارانه‌ها و تسهیلات اقتصادی و حقوقی/ ب) توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
- ۳) الف) وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها - وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها/ ب) نزدیک شدن به وضعیت تک‌محصولی
- ۴) الف) وضع انواع عوارض یا سهمیه وارداتی - آزاد کردن صادرات به منظور رقابت تولیدکنندگان داخلی با تولیدکنندگان خارجی در جهت تولید کارآمدتر و بهتر/ ب) خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

علوم و فنون ادبی: علوم و فنون ادبی (۳): صفحه‌های ۲۲ تا ۵۶، علوم و فنون ادبی (۱): صفحه‌های ۶۰ تا ۶۶، علوم و فنون ادبی (۲): صفحه‌های ۷۱ تا ۷۶

۳۶- در میان آثار زیر به ترتیب چند اثر به «نثر دوره سامانی» و چند اثر به «نثر دوره غزنوی و سلجوقی» تعلق دارد؟
«سیاست‌نامه - کیمیای سعادت - التفهیم - کشف‌المحجوب - تاریخ بلعمی - تاریخ بیهقی - شاهنامه ابومنصوری - قابوس‌نامه - ترجمه تفسیر طبری»

(۱) سه - شش (۲) شش - سه (۳) چهار - پنج (۴) پنج - چهار

۳۷- با توجه به ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی، ویژگی‌های «حذف افعال به قرینه، افزایش کاربرد لغات عربی، اطناب، تمثیل و استشهاد» به ترتیب در کدام عبارات دیده می‌شود؟

(الف) شهادت دلیل نفی است بر حقیقت هر چه جز حق است و نماز صدق قول و اقرار بندگی است.

(ب) اما نیکی از سزاوار نیکی دریغ مدار و نیکی آموز باش که گفته‌اند: الدال علی الخیر کفاعله.

(ج) و بسیار دان و کم گوی باش نه کم دان و بسیار گوی، که گفته‌اند: خاموشی دوم سلامت است و بسیار گفتن دوم بی‌خردی.

(د) بدان که دل آدمی را با هر یکی از این دولشکر که در درون وی است علاقتی است و وی را از هر یکی صفتی و خلقی پدید آید.

(۱) الف - د - ج - ب (۲) ج - الف - د - ب

(۳) ج - الف - ب - د (۴) ب - د - الف - ج

۳۸- با توجه به تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی دوره سامانی کدام گزینه نادرست است؟

(۱) محتوای نثرهای این دوره بیشتر علمی است و گاهی نثرهای حماسی، تاریخی و دینی هم دیده می‌شود.

(۲) بهره‌گیری کمتر از کلمات عربی و ایجاز و اختصار در لفظ و معنا از ویژگی‌های نثر این دوره است.

(۳) در نثر این دوره جملات بلند هستند و فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی تکرار می‌شود.

(۴) در نثر این دوره کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی افزایش یافت.

۳۹- کدام گزینه از ویژگی‌های ادبی شعر سبک خراسانی نیست؟

(۱) قالب عمده آن قصیده است و غزل نیز از اواخر این دوره رشد می‌کند.

(۲) استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حد اعتدال است.

(۳) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود.

(۴) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.

۴۰- در کدام یک از ابیات زیر، واژه «قانون» در معنایی به جز معنای رایج آن در دوره بیداری به کار رفته است؟

(۱) گر ز روی معدلت آغشته در خون می‌شویم هر چه باداباد ما تسلیم قانون می‌شویم

(۲) هشتاد و یک ابلاغ خلاف قانون از جانب آن جسور صادر شده است

(۳) آلا تو، حرف جزم و نصب باشد به قانون عرب، حرف لَم و «لَن»

(۴) مادر باید که پرورد پسر خویش قانون باید که ملک یابد زیور

۴۱- با توجه به ویژگی‌های نثر در عصر بیداری، همه موارد زیر درست است؛ به جز .....

- (۱) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا در نثر فارسی کم‌تر می‌شود و لغات انگلیسی، ترکی و فرانسوی وارد می‌شود
- (۲) صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواستها و آمال مردم قرار می‌گیرد
- (۳) داستان را مطابق ذوق عامه مردم می‌نویسند و سبک نویسندگی آنان با ادبیات داستانی جدید، مطابقت کامل دارد
- (۴) از ضعف‌های تکنیکی در داستان‌های این دوره، حضور راوی سوم شخص، در صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است

۴۲- کدام موارد از درون مایه‌های اصلی نثر در عصر بیداری به شمار می‌روند؟

- (الف) تعلیم و تربیت نوین و همگانی
(ب) مضامین کلی و ذهنی
(ج) مسائل اخلاقی و عرفانی
(د) تنفر از خرافات
(ه) حقوق مدنی زنان

- (۱) الف - ج - ه (۲) ب - ج - د (۳) ب - د - ه (۴) الف - د - ه

۴۳- کدام گزینه راجع به شعر زیر درست نیست؟

- «جز مجلس ملی نزنند بیخ ستبدا
بی نیروی قانون نرود کاری از پیش
افریشتگان قهر کنند اهریمن را
جز بر سر آهن نتوان برد ترن را»

- (۱) تأکید بر اهمیت مجلس و قانون‌خواهی جزء ویژگی‌های فکری این شعر است.
- (۲) استفاده از واژگان عامیانه‌ای مثل بیخ و ترن از خصایص این شعر در قلمرو زبانی است.
- (۳) گذار از ذهنیت‌گرایی به عینیت‌گرایی در این شعر مشهود است.
- (۴) یکی از ویژگی‌های زبانی این شعر استفاده از واژگان کهن است.

۴۴- در کدام ابیات به ترتیب ویژگی‌های «ورود لغات انگلیسی و فرانسوی - استفاده از زبان کوچه و بازار - صحبت از حقوق زنان - استفاده از واژگان کهن» دیده می‌شود؟

- (الف) سوی علم و هنر بشتاب و کن شکر
(ب) در خانه همسایه عروسی ست آملاب به بارک الله
(ج) نام آزادی برای خویش سازند حصار
(د) ساق گل بینی و خواهی تا کنی از لطف بوی
(ه) زن یکی مرد یکی خالق و معبود یکی
- که در این دوره والایی ای زن
آن شاخ نباتی که شود قسمت ما کو؟ گوش شنوا کو؟
بازی این رل را حریفان با قشنگی می‌کنند
لیک از آن ترسی که بر دستت خلد زان ساق خار
هر یک از این سه دو شد مهره به شش در باشد
- (۱) ج - ب - ه - د (۲) ج - د - الف - ه (۳) د - الف - ه - ب (۴) ه - ب - د - الف

۴۵- تعداد استعاره مصرّحه در کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) در سینه خون گرمش یاقوت و لعل گردید
  - (۲) سهی سرو از دو نرگس ژاله انگیخت
  - (۳) فندق او بر شقایق کرده سنبل شاخ‌شاخ
  - (۴) آن یار که مشک بر قمر می‌ساید
- در زیر تیغ چون کوه هر کس فشرد پا را
گلابی چند بر برگ سمن ریخت
نرگس او بر سمن باریده مروارید تر
از لعل لبش در و گهر می‌زاید

۴۶- آرایه‌های «تلمیح، مراعات نظیر، مجاز، تشبیه، استعاره» به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- الف) دوش پیری ز خرابات برون آمد مست
ب) گر به پیری هدف ناوک خلقی گشتم
ج) مستم آن دم که بمیرم به سر خاک برید
د) مست و مدهوش برندش ز لحد بر عرصات
ه) همچو ابروی بتان صید کند خاطر خلق
- دست در دست جوانان و صراحی در دست
چه توان کرد که تیر خردم رفت از شست
تا سر از خاک برآرم به قیامت سرمست
هر که شد هم‌قدح بادیه‌گساران الست
آن که نشکبدهش از صحبت مستان پیوست
- ۱) د - الف - ج - ب - ه ۲) د - ه - ج - ب - الف ۳) ه - الف - ب - د - ج ۴) ه - ب - د - الف - ج

۴۷- در کدام بیت، یکی از آرایه‌های «استعاره - تشبیه - مجاز» وجود ندارد؟

- ۱) عاشق چه کند گر نکشد بار ملامت
۲) زین آتش نهفته که در سینه من است
۳) از بس که با جان و دلم ای جان و دل آمیختی
۴) خدنگ غمزه از هر سو نهران انداختن تا کی؟
- با هیچ دلاور سپر تیر قضا نیست
خورشید شعله‌ای است که در آسمان گرفت
چون نکهت از آغوش گل بوی تو خیزد از گلم
سپرانداخت عقل از دست ناوک‌های خون‌ریز

۴۸- آرایه‌های «تضمین، استعاره مکنیه، تشبیه، مجاز و تلمیح» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

- الف) زمین دنیا، بستان زرع آخرت است
ب) ز خسروان مقدم چنین که می‌شنوم
ج) زمان باد بهار است داد عیش بده
د) دو چیز حاصل عمر است: نام نیک و ثواب
ه) ز دست دوست به نالیدن آمدی سعدی
- چو دست می‌دهد تخم دولتی بفشان
وفای عهد نکرده است با کس این دوران
که دور عمر چنان می‌رود که برقی یمان
وزین دو درگذری کُلّ من علیها فان
تو قدر دوست ندانی که دوست داری جان
- ۱) ج - ه - الف - ب - د ۲) ه - ب - ج - د - الف ۳) الف - ج - ب - ه - د ۴) د - ب - ج - ه - الف

۴۹- در کدام بیت، هر دو نوع استعاره «مصرّحه» و «مکنیه» به کار رفته است؟

- ۱) در خنده آن عقیق شکرریز خوش‌تر است
۲) باد صبا که شد به هوای تو سوی باغ
۳) دانی که بر عذار تو خال سیاه چیست؟
۴) غنچه در مهد زمرد در تبسم بود و باز
- در حلقه آن کمند دلاویز خوش‌تر است
چندین به بوی زلف تو در بوستان بماند
زاغی که بر کناره باغی نشسته است
بلبل شب‌خیز، کارش ناله شبگیر بود

۵۰- یکی از آرایه‌های نوشته‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در دل همه خار غم شکستیم دریغ
۲) می‌توانم روز محشر شد شفیع عالمی
۳) اکنون که گل افروخته آتش به گلستان
۴) به ساقیان طرب گو که خواجه فرماید
- وز دست غم عشق نرستیم دریغ (تشبیه بلیغ - اضافه استعاری)
ناله امروز اگر فردا به فریادم رسد (مجاز - استعاره پنهان)
افروخت نباید دگر آتش به شبستان (تشخیص - تلمیح)
اگر شراب خوری جرعه‌ای فشان بر خاک (تضمین - مراعات نظیر)

۵۱- در کدام گزینه تعداد «استعاره» متفاوت است؟

- (۱) کار دلم چو طره مشکین مشکبیز
 (۲) هنوزت بر مه از شب سایبان است
 (۳) چون بگویی بفشانی گهر از حقه لعل
 (۴) چون یاد کند خواجه یاقوت گهربارش
- بر هم زند چو سنبل تو بر سمن زند
 هنوزت بر گل از سنبل طناب است
 چون بخندی بنمایی ز شکر مروارید
 از چشم عقیق افشان عقد (= گردن بند) گهر انگیزد

۵۲- با توجه به ابیات زیر، توضیح ارائه شده در کدام گزینه درست است؟

- (الف) تو ز روی مهربانی به میان مگر در آیی
 (ب) همه جا آه کلیم از پی دوست
 (ج) پس زانوی فکر مملکتی ست
 (د) خم زلفی ست دگر دام گرفتاری دل
- که کنند صلح با هم شب ما و روشنایی
 گرد دنبال سوار افتاده ست
 که در اقلیم این جهان نبود
 که در او موی نگنجیده ز بسیاری دل
- (۱) بیت «ج» همسان دولختی و «الف» ناهمسان است.
 (۲) در این ابیات، دو وزن ناهمسان وجود دارد.
 (۳) در این ابیات، یک وزن همسان دولختی و یک وزن ناهمسان وجود دارد.
 (۴) بیت «ب» ناهمسان و بیت «د» همسان است.

۵۳- وزن «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» را به کدام شکل دیگر می توان تقطیع کرد؟

- (۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
 (۲) مفعول مفاعلن مفاعیل فَعَل
 (۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
 (۴) مفعول فاعلات مفاعیلن فاعلن

۵۴- وزن کدام ابیات را می توان به دو شکل تقطیع کرد؟

- (الف) زبان بریده به کنجی نشسته صم بکم
 (ب) دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن
 (ج) من دوست می دارم جفا کز دست جانان می برم
 (د) دارم امید عاطفتی از جناب دوست
- به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم
 در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن
 طاقت نمی دارم ولی افتان و خیزان می برم
 کردم جنایتی و امیدم به عفو اوست
- (۱) الف - ب
 (۲) ب - ج
 (۳) ج - د
 (۴) ب - د

۵۵- وزن مقابل کدام مصراع درست است؟

- (۱) دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد: مستفعل مستفعل مستفعل مستف
 (۲) می درده و اختیار ما بستان: مفعول مفاعلن فعولن
 (۳) شعاع روی تو پوشیده کرد صورت تو: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعلن
 (۴) گر در برم کشد او از ساحری و شیوه: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

۵۶- در کدام بیت اختیار زبانی «تغییر مصوّت بلند به کوتاه و تغییر مصوّت کوتاه به بلند» رخ داده است؟

۱) من کیم تا صید او باشم، که آهوی حرم	از نظربازان بود آن حلقه فتراک را
۲) دندان ما ز خوردن نعمت تمام ریخت	اندره روزی از دل ما کم نمی‌شود
۳) یاد آن عهد که دل در خم گیسوی تو بود	شب من موی تو و روز خوشم روی تو بود
۴) جام جهان‌نمای، سفال است پیش ما	چون گل دوهفته‌نیست فزون خوبی جمال

۵۷- در کدام بیت، اختیارات زبانی «تغییر مصوّت کوتاه به بلند»، «تغییر مصوّت بلند به کوتاه» و «حذف همزه» هر سه

صورت گرفته‌اند؟

۱) به نام خداوند جان و خرد	کزین برتر اندیشه برنگذرد
۲) دل من همی‌داد گویی	که باشد مرا روزی از تو جدایی
۳) تو کجایی تا شوم من چاکرت	چارقت دوزم کنم شانه سرت
۴) سوی چاره گشتم ز بیچارگی	بدادم بدو سر به یکبارگی

۵۸- در کدام بیت به‌جز «حذف همزه» اختیار زبانی دیگری به کار نرفته است؟

۱) نخواهیم بر گاه ضحاک را	مر آن اژدها دوش ناپاک را
۲) چنان بُد که ضحاک را روز و شب	به نام فریدون گشادی دو لب
۳) پس آن‌گاه ضحاک شد چاره‌جوی	ز لشکر سوی کاخ بنهاد روی
۴) سوی لشکر آفریدون شدند	ز نیرنگ ضحاک بیرون شدند

۵۹- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«گر سنگ از این حدیث بنالد عجب مدار صاحب‌دلان حکایت دل خوش ادا کنند»

۱) بیت، دارای پایه‌های آوایی ناهمسان است.

۲) هنگام خوانش بیت، دو بار حذف همزه رخ می‌دهد.

۳) وزن بیت را می‌توان به دو صورت نشان داد.

۴) در بیت، اختیار زبانی تغییر کمیت مصوّت‌ها وجود دارد.

۶۰- در کدام بیت، اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند» وجود دارد؟

۱) سلطان ازل گنج غم عشق به ما داد	تا روی در این منزل ویرانه نهادیم
۲) در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش	این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
۳) چون می‌رود این کشتی سرگشته که آخر	جان در سر آن گوهر یکدانه نهادیم
۴) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را	مهر لب او بر در این خانه نهادیم

۶۱- مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت زیر متناسب است؟

«تاتورا جای شدای سروروان درد دل من
 (۱) من و مقام رضا بعد از این و شکر رقیب
 (۲) چنانست دوست می دارم که غیرت می برد جانم
 (۳) با روی تو این سختی پیوند که ما راست
 (۴) ای دوست چو از میانه مقصود تویی»

هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود
 که دل به درد تو خو کرد و ترک درمان گفت
 ز تو بر دیگری گر خود همه بیداد می آید
 بعد از تو روا باشد اگر دوست نگیریم
 جای گله نیست چون تو هستی همه هست

۶۲- همه گزینه‌ها با «دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر / کای نور چشم من به جز از کشته ندروی» تناسب دارند، به جز:

(۱) قرض است کرده‌های بدت نزد روزگار
 (۲) دانه کشت مکافات دمد از دل سنگ
 (۳) آن که به ره خارفشان بست بار
 (۴) گردش چرخ بد و نیک ز هم نشناسد

تا در کدام روز که باشد ادا کند
 دام هر صیدگهی در ره صیاد بود
 باز چو گردید به ره داشت خار
 آسیا تفرقه از هم نکند گندم و جو

۶۳- مفهوم بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟

«تاز باغ خاطر گل‌های شادی بشکفتد،
 (۱) کین و مهر تو به زنبور همی ماند راست
 (۲) از دل همسایه گرمی کند خواهی کین خویش
 (۳) مهر تو دوستان را در دل شکفته گل
 (۴) وقت آن آمد که روز کین چو خاک کربلا»

هر چه در دل تخم کین داری، به زیر خاک کن
 که بر اعدای تو نیش است و بر احباب تو نوش
 از دل خویش این زمانه کین همسایه بکن
 کین تو دشمنان را در جان شکسته خار
 آب را در دجله از خون عدو احمر کنی

۶۴- کدام گزینه با بیت «مه من نقاب بگشا ز جمال کبریا یی / که بتان فروگذارند اساس خودنمایی» ارتباط مفهومی ندارد؟

(۱) در گلستانی که آن گلبن خندان بنشست
 (۲) دی به چمن برگذشت سرو سخنگوی من
 (۳) عجب گر در چمن بر پای خیزد
 (۴) خلاق در تو حیرانند که جای حیرت است الحق

سرو آزاد به یک پای غرامت برخاست
 تا نکند گل غرور: «رنگ من و بوی من»
 که پیشش سرو نشیند به زانو
 که مه را بر زمین بینند و مه بر آسمان باشد

۶۵- همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... با مفهوم نهایی دو بیت زیر متناسب دارند.

«یکی نماند کنون زان همه بسود و بر بخت
 نه نحس کیوان بود و نه روزگار دراز
 (۱) چون خدا خواهد که مردی بفسرد
 (۲) قسمی که مرا نیافریدند
 (۳) خود مادر قضا ز وفا حمله نشد
 (۴) اگر محول حال جهانیان نه خداست»

چه نحس بود! همانا که نحس کیوان بود
 چه بود؟ منت بگویم: قضای یزدان بود
 سردی از صد پوستین هم بگذرد
 گر سعی کنم میسرم نیست
 و ر شد به قهرش از شکم افکند هم قضا
 چرا مجاری احوال برخلاف رضاست؟

جامعه‌شناسی: جامعه‌شناسی (۳): صفحه‌های ۱۹ تا ۴۱، جامعه‌شناسی (۱): صفحه‌های ۸۹ تا ۱۳۵

۶۶- کدام عبارت در مورد «هویت جهان اجتماعی و تحولات آن» درست است؟

- (۱) هویت اجتماعی جهان اجتماعی در پرتو هویت فرهنگی افراد شکل می‌گیرد. - اگر جهان اجتماعی، توان دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد، تزلزل فرهنگی رخ می‌دهد. - وجود مترادف‌ها، نمایانگر مرگ جهان اجتماعی می‌باشد.
- (۲) ناسازگاری اغلب از سطح عقاید و ارزش‌ها آغاز می‌شود. - تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. - هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی آن شکل می‌گیرد.
- (۳) هویت اجتماعی افراد، محصول عضویت گروهی آن‌هاست. - هویت فرهنگی جهان اجتماعی، گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد می‌باشد. - از دست رفتن ثبات و استقرار آرمان‌های هویتی جهان اجتماعی، منجر به تعارض فرهنگی می‌شود.
- (۴) تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌ها، می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. - ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود. - جهان اجتماعی در صورتی که نتواند کنش‌ها را بر مبنای فرهنگ خود سامان دهد، دچار تزلزل فرهنگی می‌شود.

۶۷- کدام یک از گزینه‌ها، با عبارت زیر ارتباط بیشتری دارد؟

«جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی، تحولات هویتی پیدا کرد.»

- (۱) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته باشد، ضمن این که زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد، به فرهنگ مقابل ملحق می‌شود.
- (۲) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و دچار تحولات هویتی می‌شود.
- (۳) ممکن است یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان دیگر، ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن و بدون این که به جهان اجتماعی مقابل ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردد.
- (۴) اگر اعضای جهان اجتماعی مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و عناصر و ویژگی‌های سایر فرهنگ‌ها را به صورت تقلیدی فرابگیرند، گرفتار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

۶۸- علت پیدایش این وضعیت‌ها، به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

«فراتر رفتن زبان فارسی از محدوده زبان مشترک اقوام ایرانی»، «خودباختگی فرهنگی بخش‌هایی از ذهنیت

مسلمانان»، «گسترده شدن افق‌های جدیدی به روی اندیشمندان جهان غرب»

- (۱) ملحق شدن هویت ایرانی به هویت جهان اسلام - رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب - حیات معنوی اسلام
- (۲) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب - انقلاب اسلامی
- (۳) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - قدرت سیاسی و نظامی غرب - حیات معنوی اسلام
- (۴) ملحق شدن هویت ایرانی به هویت جهان اسلام - قدرت سیاسی و نظامی غرب - انقلاب اسلامی

۶۹- به ترتیب علت پیدایش هر یک از موارد زیر کدام است؟

- دچارشدن به خودباختگی فرهنگی
  - از دست رفتن نشاط زندگی
  - تبدیل جامعه ایران به قلب تپنده بیداری اسلامی
- (۱) از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی افراد - بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی خود
- (۲) رویارویی اعضای جهان اجتماعی به طور فعال و خلاق با جهان‌های اجتماعی دیگر - دورماندن انسان از حقیقت خود و هستی - مقاومت ایران در برابر هجوم سیاسی و فرهنگی غرب
- (۳) عملکرد تقلیدی یک جهان اجتماعی نسبت به جهان اجتماعی دیگر - از یاد بردن فرهنگ تاریخی خود توسط جهان اجتماعی - مقاومت هویت اسلامی در برابر هجوم سیاسی غرب
- (۴) تحولات هویتی جهان اجتماعی در تعامل با سایر جهان‌ها - مرگ جهان اجتماعی، پوچ‌انگاری و انکار معنا - بازگشت هویت فرهنگی جهان اسلام به خویشتن تاریخی و الهی خود

۷۰- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، بیانگر کدام مفهوم است؟

- حکومت فردی براساس میل و خواست حاکم
  - اباحت و مباح‌دانستن همه امور برای انسان‌ها
  - حکومت خدامحور تحریف‌شده از دیدگاه فارابی
  - به رسمیت شناختن حضور مردم در نظام سیاسی
- (۱) تیرانی - لیبرالیسم - مبدله - جمهوری
- (۲) مونارشی - دموکراسی - فاسقه - دموکراسی
- (۳) استبدادی - جمهوری - تغلیبه - دموکراسی
- (۴) لیگارشی - لیبرال دموکراسی - ضاله - جمهوری

۷۱- به ترتیب، علت هر یک از موارد زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

- کاهش اقتدار نظام سیاسی توسط نظام فرهنگی
  - ارزشمندترشدن عبادات در آموزه‌های اسلامی
  - دورماندن انسان از حقیقت خود و جهان هستی
- (۱) شکل‌گیری قدرت بر پایه ایدئولوژی‌های ساختگی - آزادی عمل و اباحت در انجام عبادات - خودباختگی فرهنگی
- (۲) دورشدن نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی - پشتوانه‌های عقلانی و وحیانی عبادات - تقابل جهان اجتماعی با فطرت انسان‌ها
- (۳) اعمال قدرت براساس زور و تهدید - رضایت و استقبال مردم نسبت به انجام عبادات - از خودبیگانگی حقیقی و فطری
- (۴) عدول نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی - بعد اجتماعی یافتن عبادات - عدم برخورداری جهان اجتماعی از ارزش‌های حق

۷۲- به ترتیب عبارات کدام گزینه در مورد «انقلاب اسلامی»، «نظام لیبرال دموکراسی» و «نظام سیاسی» درست است؟

- (۱) اسلام را به یک قطب فرهنگی جدید تبدیل کرد. - رویکرد دنیوی نسبت به عالم دارد. - اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین است.
- (۲) صرفاً بازگشت به خویشتن تاریخی و جغرافیایی جهان اسلام را مد نظر قرار می‌دهد. - هیچ فضیلت و حقیقت فطری را به رسمیت نمی‌شناسد. - قدرتی است که با رضایت مردم و به صورت رسمی پذیرفته شده است.
- (۳) بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود. - براساس خواسته‌ها و تمایلات اکثریت افراد شکل گرفته است. - اگر از آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگی دور شود، زمینه تعارض، تزلزل و بحران فرهنگی و هویتی را ایجاد می‌کند.
- (۴) سبب شد تا متفکران ایرانی به هویت‌های کاذبی که توسط غرب ساخته می‌شد، انتقاد کنند. - بر ارزش‌هایی مثل استقلال، آزادی، عدالت و عقلانیت استوار است. - مجموعه سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی است.

۷۳- به ترتیب، عبارت درست درباره «جمعیت و هویت جمعیتی» و عبارت نادرست در رابطه با «هویت اقتصادی ایران» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) اولین شرط بقای جهان اجتماعی جمعیت می‌باشد و تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است. - درآمد هنگفت و بدون زحمت نفتی، منجر به شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود.
- (۲) کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان متجدد می‌باشد که به علت افزایش بی‌ثباتی، رفاه‌زدگی و ... به وجود آمده است. - اقتصاد نفتی، در کوتاه‌مدت می‌تواند منجر به رفاه بیشتر با نوسان کم‌تر شود.
- (۳) فرزندآوری نیاز فطری انسان‌ها و تأمین جمعیت، از کارکردهای مهم نهاد سیاست می‌باشد. - از معضلات امروزی اقتصاد ایران می‌توان به افول ظرفیت تولیدی کشور و کاهش شاخص‌های بهداشت و درمان اشاره کرد.
- (۴) افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن می‌باشد. - کشورهای سلطه‌گر غربی، پاشنه آشیل جمهوری اسلامی ایران را اقتصاد آن می‌بینند.

۷۴- «انسان» و «جامعه» در دیدگاه تبیینی به ترتیب چگونه تعریف می‌شوند و «نتیجه شناخت قواعد اجتماعی» چیست؟

- (۱) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی است. - صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است. - امکان پذیر ساختن ارتباط با یکدیگر
- (۲) موجودی طبیعی با توانایی‌های کاملاً متفاوت است. - صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است. - فراهم شدن امکان مشارکت در زندگی اجتماعی
- (۳) موجودی طبیعی با توانایی‌های کاملاً متفاوت است. - جامعه‌ای متفاوت با جامعه حیوانات است. - پیش‌بینی کنش‌های اجتماعی انسان‌ها
- (۴) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی است. - جامعه‌ای متفاوت با جامعه حیوانات است. - به دست آوردن اطلاعات درباره جامعه و فرد

۷۵- به ترتیب «رابطه نظم اجتماعی با قواعد اجتماعی»، «رابطه ساختار اجتماعی با سازمان» و «رابطه نظام اجتماعی با ساختار اجتماعی» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) قواعد اجتماعی در نتیجه نظم اجتماعی ایجاد می‌شوند. - سازمان مجموعه‌ای از ساختارهای اجتماعی است. - ساختار اجتماعی، یک نظام اجتماعی پویاست.
- (۲) نظم اجتماعی در نتیجه قواعد اجتماعی برقرار می‌شود. - ساختار اجتماعی را در سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. - نظام اجتماعی، یک ساختار اجتماعی پویاست.
- (۳) قواعد اجتماعی مقدمه نظم اجتماعی هستند. - ساختار اجتماعی، مجموعه‌ای از سازمان‌ها است. - نظام اجتماعی، مقدم بر ساختار اجتماعی است.
- (۴) نظم اجتماعی ایجادکننده قواعد اجتماعی است. - سازمان در ساختار اجتماعی نمود پیدا می‌کند. - ساختار اجتماعی مقدم بر نظام اجتماعی است.

۷۶- در رویکرد تبیینی - پوزیتیویستی:

- (۱) شاهکارهای هنری، اختراعات بزرگ و انقلاب‌های اجتماعی، محصول نظم حاکم بر جهان‌های اجتماعی دانسته می‌شود.
- (۲) امکان مطالعه همدلانه فضیلت‌ها و ردیلت‌های اخلاقی با استفاده از روش‌های تجربی وجود دارد.
- (۳) نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود شوند.
- (۴) اعتقاد بر آن است که آگاهی و معناداری مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی است و اراده و ارزش برخاسته از آگاهی و تابع آن است.

مصادق و مشخصات	پیامد نادیده گرفتن کنش
«الف»	سقوط ارزش‌ها
نادیده گرفتن خلاقیت انسان‌ها	«ب»
ناتوانی از فهم انگیزه کنشگران	«پ»

۷۷- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، به کدام قسمت جدول مربوط است؟

- ۱) انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی - اخلاق‌گریزی - رکود اراده‌ها
- ۲) اندازه‌گیری اجزای بدن برای تعیین نژاد برتر - رکود اراده‌ها - افول معانی

۳) سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها - اخلاق‌گریزی - افول معانی

۴) تأکید افراطی بر روش طبیعی و تجربی - رکود اراده‌ها - اخلاق‌گریزی

۷۸- در صورت عدم توجه به کدام ویژگی کنش اجتماعی، به ترتیب موارد زیر پدید می‌آیند؟

«خلاقیت‌زدایی»، «سقوط ارزش‌ها» و «افول معانی»

- ۱) هدف‌داربودن کنش - ارادی‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش
- ۲) هدف‌داربودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - ارادی‌بودن کنش
- ۳) ارادی‌بودن کنش - هدف‌داربودن کنش - معناداربودن کنش
- ۴) ارادی‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - معناداربودن کنش

۷۹- کدام فرایند، مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت؟

- ۱) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها ← فراتررفتن از نظم موجود ← وقوع انقلاب‌های اجتماعی و شاهکارهای هنری ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به رویکرد تفسیری
- ۲) معتبردانستن روش تجربی ← انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی ← اخلاق‌گریزی ← فراتررفتن از نظم موجود و وقوع انقلاب‌های اجتماعی ← روی آوردن به رویکرد تفسیری با عبور از رویکرد تبیینی
- ۳) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← حذف اراده و خلاقیت، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی ← توجه جامعه‌شناسان به کنش اجتماعی ← تابع آگاهی دانستن سایر ویژگی‌های کنش ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

- ۴) معتبردانستن روش غیرتجربی ← نادیده گرفتن معنای کنش ← حذف اراده، خلاقیت، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی ← مطالعه زندگی اجتماعی با تأکید بر معنای کنش انسان‌ها ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی

۸۰- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر کدام است؟

- چگونه علوم طبیعی، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند؟
  - به چه دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد؟
  - چه عاملی موجب می‌شود افراد بدون آن که بدانند نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند؟
- ۱) شناخت نظم موجود در طبیعت - آگاهانه و معنادار بودن کنش انسان‌ها - تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی
  - ۲) شناخت نظم اجتماعی - رفتارهای مختلف انسان‌ها در شرایط متنوع - یکسان‌دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی
  - ۳) شناخت طبیعت و مقایسه آن با جامعه - عدم توان فهم معنای کنش‌ها به وسیله روش تجربی - نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها
  - ۴) همانند در نظر گرفتن پدیده‌های طبیعی و جامعه - وجود رفتارهای متفاوت انسان‌ها - سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها

۸۱- پیامد هر یک از عبارات زیر، به ترتیب کدام است؟

- توضیح نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی
- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی
- یکسان دانستن طبیعت و جامعه

(۱) ناتوانی در تضمین پیش‌بینی رفتارها - نادیده گرفتن اراده انسان‌ها - تسلط یافتن انسان بر جامعه
 (۲) ناتوانی در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس رضایت - اخلاق‌گریزی و سقوط ارزش‌ها - نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها

(۳) کاهش اندازه و حجم قواعد نظارتی - انقلاب‌های اجتماعی و شاهکارهای هنری - مغلوب شدن انسان در برابر جامعه
 (۴) استفاده از تطمیع، تهدید و اجبار برای پیش‌بینی رفتارها - سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها - تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

۸۲- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- سربازان جنگ‌های نامنظم، به واسطه کدام عامل، توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند؟
- تاراج نفت و فروش جنگ‌افزارها و کالاهای مصرفی مربوط به هجوم استعمارگران به ایران در کدام دوره تاریخی است؟
- چه عاملی موجب شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند شباهت‌های جامعه و طبیعت را برجسته کنند؟

(۱) انگیزه‌های اخلاقی - قاجار - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی
 (۲) پیوند با ارزش‌ها و معانی - پهلوی - شباهت روش مطالعه علوم طبیعی و اجتماعی
 (۳) آرمان‌های معنوی - پهلوی - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی
 (۴) آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - قاجار - شباهت روش مطالعه علوم طبیعی و اجتماعی

۸۳- به ترتیب هر یک از موارد زیر نشانه چیست؟

- ناتوانی جهان اجتماعی در دفاع از عقاید و ارزش‌های خود
- رواج تصویر شرق‌شناسان غربی از هویت جهان اسلام
- بسط و گسترش فرهنگ و معانی آن
- تبدیل جوامع از جوامع ساده به پیچیده

(۱) فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده درون جهان اجتماعی - بازگشت ایران به هویت تاریخی و توحیدی خود - شناختن و پذیرفتن فرهنگ توسط اعضای جهان اجتماعی - غلبه رویکرد تبیینی
 (۲) تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی - نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب - تعداد بیشتر حاملان و عاملان فرهنگ - عدم امکان ایجاد تغییر بنیادین در جامعه
 (۳) پیامد از دست رفتن ثبات عقاید و ارزش‌ها - خودباختگی فرهنگی بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان - افزایش جمعیت جهان اجتماعی - مسیر یکسان جوامع به سوی پیشرفت
 (۴) دگرگونی هویت فرهنگی جهان اجتماعی - رویارویی مسلمانان با قدرت سیاسی و نظامی غرب - کاهش جمعیت جهان اجتماعی - غلبه انسان بر جامعه

۸۴- درستی یا نادرستی عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود.
- جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به‌ویژه علم فیزیک نزدیک شود.
- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، نظام سیاسی پدید می‌آید.
- کنش انسانی خشت بنای جامعه است و تمام پدیده‌های خرد و کلان اجتماعی از آن پدید می‌آیند.

(۱) ص - ص - ص - غ

(۲) غ - ص - غ - ص

(۳) غ - غ - غ - ص

(۴) ص - ص - غ - غ

۸۵- هر یک از موارد زیر، نشانگر عملکرد کدام جریان یا گروه است؟

- هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد است.
- احکام و مقررات اسلامی با خواست مردم و در ذیل مشیت خداوند شکل می‌گیرد.
- جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد.

(۱) جهان سکولار - نظام اسلامی - رویکرد جامعه‌شناسی تفسیری

(۲) جهان غرب - نظام اسلامی - رویکرد تبیینی

(۳) جهان غرب - نظام جمهوری - یکسان‌انگاری طبیعت و نظم اجتماعی

(۴) جهان سکولار - نظام جمهوری - جامعه‌شناسی تبیینی

دوستان عزیز خیلی سبز، سلام؛

فایل پاسخ‌نامه این آزمون را که شامل درس‌نامه، نکات کنکوری، پاسخ تشریحی و ... است، ساعت ۱۴ امروز از صفحه شخصی خودتان در سایت آزمون خیلی سبز دریافت کنید.

هم‌چنین شما می‌توانید همین امشب کارنامه اولیه آزمونتان را در صفحه شخصی خود مشاهده بفرمایید.

برای دسترسی به صفحه شخصی خود وارد سایت آزمون خیلی سبز به آدرس: azmoon.kheilisabz.com شوید و کدی را که توسط مدرسه و یا نمایندگی‌های آزمون‌های خیلی سبز به شما داده شده، در محل مشخص شده در سایت ثبت بفرمایید.

پایه
دوازدهم

آزمون
سوم
حضورى

دفترچه شماره ۲

سال تحصیلی
۱۴۰۱-۱۴۰۲

آزمون آزمایشی خیلی سبز

گروه آزمایشی علوم انسانی

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۹۰ مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۶	۱۰۵	۲۳ دقیقه
۲	تاریخ	۱۵	۱۰۶	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۳۶	۱۵۵	۲۲ دقیقه
۵	روان‌شناسی	۲۰	۱۵۶	۱۷۵	۱۵ دقیقه

Azmoon.kheilisabz.com

عربی، زبان قرآن: عربی، زبان قرآن (۳): صفحه‌های ۱۹ تا ۳۶، عربی، زبان قرآن (۱): صفحه‌های ۴۷ تا ۷۰ و ۸۳ تا ۹۸

• عَيْنَ الْأَصْحَ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۶ - ۹۴):

۸۶- ﴿إِنَّمَا وَلِيكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا...﴾

(۱) همانا فقط الله سرپرست شماست و رسولش و هر کس که ایمان آورده است!

(۲) ولی و سرپرست شما تنها پروردگار است و پیامبر او و کسانی که ایمان بیاورند!

(۳) قطعاً الله و رسولش و آنانی که ایمان آوردند، شما را سرپرستی می‌کنند!

(۴) تنها خداوند و پیامبر او و کسانی که ایمان آورده‌اند، سرپرست شما هستند!

۸۷- «ما كان غَوَاصًا مَحِيطٌ يُصَدِّقَانِ أَنْ ظَلَمَ الْبَحْرُ قَدْ حَوَّلَ إِلَى نَهَارٍ مُضِيٍّ بِالْأَسْمَاكِ الْمُضِيَّةِ!»:

(۱) دو غواص اقیانوس باور نمی‌کردند که تاریکی دریا توسط ماهی‌های نورانی به روزی روشن، تبدیل شده است!

(۲) غواصان اقیانوس باورشان نمی‌شد که تاریکی‌های دریا به وسیله ماهیان نورانی به یک روز روشن، تبدیل شده باشد!

(۳) هیچ غواصی در اقیانوس باور نمی‌کند که تاریکی‌های دریا با ماهی‌های نورانی به روز روشنی تبدیل شود!

(۴) غواص‌های اقیانوس باور نمی‌کردند که گاهی تاریکی دریا توسط ماهیان نورانی به یک روز روشن، تبدیل می‌شود!

۸۸- «لِلسِّيَاحَةِ دَوْرٌ مَهْمٌ لِحُصُولِ الدُّوْلِ عَلَى الثَّرْوَةِ الْعَظِيمَةِ، فَلَتَغْتَنِمَنَّ هَذِهِ الْفُرْصَةَ لِتَصِيرَ إِيرانَ بِلْدًا مَمْتَازًا!»:

(۱) گردشگری تأثیر بسزایی در دستیابی دولت‌ها به سرمایه‌های بزرگ دارد، پس برای این‌که ایران به کشور ممتازی تبدیل شود باید این فرصت را غنیمت شماریم!

(۲) گردشگری نقش مهمی برای دستیابی کشورها به ثروت بزرگ داشته و غنیمت‌شمردن این فرصت وظیفه ماست تا ایران را به کشور ممتازی تبدیل کنیم!

(۳) برای رسیدن دولت‌ها به یک ثروت بزرگ، گردشگری دارای نقش بسزایی است، فلذا باید از این فرصت حتماً بهره ببریم تا ایران کشوری نمونه گردد!

(۴) برای دستیابی کشورها به ثروت بزرگ، گردشگری نقش مهمی دارد، بنابراین باید این فرصت را غنیمت شماریم تا ایران کشور نمونه‌ای شود!

۸۹- «عَلَى الطَّلَابِ أَنْ يُوَاصِلُوا التَّعَلَّمَ وَ لَا تُضَعَّفُ عَزَمَهُمُ الْحوَادِثُ الْمَرَّةُ الَّتِي تَحْدُثُ لَهُمْ فِي الْحَيَاةِ!»:

(۱) بر دانشجویان واجب است که یادگیری را ادامه دهند تا پیشامدهای تلخی که در زندگی برای ایشان ایجاد می‌شود ازادشان را کم نکند!

(۲) دانشجویان باید به یادگیری ادامه دهند و حوادث تلخی که در زندگی برایشان اتفاق می‌افتد، نباید اراده آن‌ها را ضعیف نماید!

(۳) دانش‌آموزان باید یادگرفتن را ادامه دهند و نباید حوادث تلخ زندگی که برای آن‌ها رخ داده، عزمشان را سست نماید!

(۴) رسیدن به علم بر دانشجویان لازم است و نباید حادثه‌های تلخی که برای ایشان پیش آمده، عزم آن‌ها در زندگی را تضعیف نماید!

۹۰- «علی رغم سور عظیم کان قد بُنی حول الصّین استطاع المغول الهجوم علیها!»:

- (۱) با وجود دیوار عظیمی که پیرامون چین بنا شده بود، مغول‌ها توانستند بر آن حمله کنند!
- (۲) علی‌رغم این‌که اطراف چین، دیواری بزرگ ساخته بودند، قوم مغول توانستند به آن‌جا هجوم برند!
- (۳) با این‌که در چین دیواری بلند و بزرگ ساخته شده بود، مغول‌ها می‌توانستند بر آن هجوم برند!
- (۴) با وجود این‌که پیرامون چین دیوار بزرگ بنا شد، مغول‌ها می‌توانستند به آن‌جا حمله کنند!

۹۱- عین الصّحیح:

- (۱) إنّ معالم ایران الأثریة قد تقدر علی أن تجذب سائحي العالم! آثار تاریخی ایران شاید بتواند گردشگران جهان را به خود جذب کند!
- (۲) عندما شاهدتُ إنساناً یغرق قُربی، أوصلت نفسي إليه بسرعة! هنگامی که انسانی را نزدیک خود در حال غرق شدن دیدم، به سرعت خودم را به او رساندم!
- (۳) یا بومئة، لا تحاولي أن تحرّكي عينك أبداً، فإنّهما ثابتان! ای جغد! هرگز تلاش نکن که چشمان خود را حرکت دهی، چه، آن‌ها ثابت‌اند!
- (۴) تعلّموا التعلّموا، و توبوا إلى الله لیغفر جميع ذنوبکم! بیاموزید تا یاد دهید، و به درگاه خدا توبه کنید تا همه گناهانتان مورد آمرزش قرار گیرد!

۹۲- عین الصّحیح:

- (۱) لأغلب الحيوانات لغةٌ عامّةٌ تستطيع بها أن تتفاهم مع بعضها! بیشتر حیوانات یک زبان عمومی دارند که می‌توانند با آن با یکدیگر تفاهم کنند!
- (۲) تقوم الطّالبة بأداء واجباتها راضیةً و تُساعد أمّها! دانش‌آموز به انجام تکالیف خود می‌پردازد و مادرش با خشنودی به او کمک می‌کند!
- (۳) رفعتني شيءٌ بغتةً إلى الأعلى بقوّةٍ ثمّ أخذني إلى الشاطي! ناگهان چیزی را با قدرت بالا آوردم، سپس آن را به ساحل بردم!
- (۴) أنوف الدّلافین كأنها سیفٌ تستطيع بها قتل عدوّها! بینی‌های دلفین‌ها، شمشیری هستند که با آن‌ها می‌توانند دشمنان خود را بکشند!

۹۳- «ملخ حشره‌ای است که محصولات کشاورزی را می‌خورد!»، عین الصّحیح:

- (۱) حشرةٌ تأکلُ مَحاصيل المزارع هي الجرّادة! (۲) الجرّادة حشرةٌ تأکلُ المَحاصيل الزراعيّة!
- (۳) الجرّادة هي الحشرة التي تأکلُ مَحاصيل المزارعين! (۴) الحشرة التي تأکلُ مَحاصيل زراعيّة هي الجرّادة!

۹۴- «أقوى الناس من عفا عدوّه مقتدرًا!»: عین ما لا يعادل العبارة في المفهوم:

- (۱) لا شيءٌ أحسن من العفو عند القدرة!
- (۲) شنوقصّه ز يوسف گاه قدرت گذشت از درد ورنج گاه محنت
- (۳) اگر بخشش کند از روی همت نمی‌کاهد جزایش را به متّ
- (۴) إذا قدرت علی عدوّك فاجعل العفو شكراً للقدرة علیه!

• عین الخطأ عن الإعراب و التحليل الصرفي (۹۵-۹۷):

۹۵- ﴿و أدخلناهم في رحمتنا إنهم من الصالحين﴾:

- (۱) أدخلنا: فعل ماضٍ - للمتکلم مع الغير - مزيد ثلاثي (مصدره على وزن إفعال) - متعديّ فعل و مفعوله «هم»
- (۲) رحمة: مفرد - مؤنث - مصدر من فعل «رَحِمَ، يَرَحِمُ» - مُعرب/ مجرور بحرف الجرّ بالكسرة
- (۳) هم (الثاني): ضمير منفصل - للجمع المذكر الغائب - مبنيّ/ اسم إنّ و منصوب بدون علامة ظاهرية
- (۴) الصّالحين: جمع سالم للمذكر - على وزن «فَاعِل» - مبنيّ/ مجرور بحرف الجرّ و علامة جرّه «نون»

۹۶- «عند وقوع المصائب تذهب العداوة سريعة!»:

- (۱) وقوع: مفرد - مذكر - مصدر من فعل مجرّد ثلاثي (وَقَعَ) - معرب/ مجرور بحرف الجرّ
- (۲) تذهب: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مجرّد ثلاثي (مصدره «ذهب») - لازم/ فعل و فاعله «العداوة»
- (۳) العداوة: مفرد - مؤنث - مصدر (مُرادفه: عُدوان) - معرب/ فاعل و مرفوع بالضمّة
- (۴) سريعة: اسم - مفرد - مؤنث - على وزن «فَعِيلَة» - معرب/ حال و منصوب

۹۷- «أما شاهدت سائحاً مسرورين بالمتحف جاؤوا من أمريكا الوسطى!»:

- (۱) شاهدت: فعل ماضٍ - للمخاطب - مزيد ثلاثي - من باب مفاعلة - متعديّ فعل و فاعل و الجملة فعلية
- (۲) سائحاً: جمع تكسير - مفرد «سائح» (على وزن «فَاعِل») - معرب/ مفعول و منصوب بالفتحة
- (۳) مسرورين: جمع سالم للمذكر - نونه مفتوحة دائماً - معرب/ حال و منصوب بالياء
- (۴) بِ: حرف من الحروف الجارّة - مبنيّ - جاء في معنى «في»/ بالمتحف: جارّ و مجرور

۹۸- عین الخطأ عن ضبط حركات الحروف:

- (۱) التبريد إدارة لتسليم الرسائل وإستلامها!
- (۲) إنَّ كُردستانَ مِن مَنَاطِقِ الجَدبِ السَّيَاحِيّ فِي إيران!
- (۳) عَلَيكُمْ بِمَكَارِمِ الأَخلاقِ فَإِنَّ رَبِّي بَعَثَنِي بِهَا!
- (۴) عِنْدَمَا يَنْقَطِعُ تَيَّازُ الكَهْرَباءِ يَغْرُقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلامِ!

۹۹- عین ما فيه المترادف و المتضادّ معاً:

- (۱) قال أخي الأصغر: هل كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ أكبرَ الحمقِ الإغراقُ فِي المَدحِ وَ الذَّمِّ!
- (۲) قَطَعَ أذنانِ الحيواناتِ عَمَلٌ قَبِيحٌ وَ كَرِيهٌ جَدّاً وَ هُوَ مِنَ المَعاصِي!
- (۳) مَنْ أضعَفَ النَّاسَ لِيَصِلَ إِلى أهدافه وَ غاياته لَيْسَ أقوى النَّاسِ!
- (۴) قُلْتُ لِصَدِيقَتِي القَدِيمَةِ: إِنَّ المُخترعاتِ الحديثةِ ساعدتِ البَشَرَ لِتَسهِيلِ أمورِ الحِياةِ وَ نصرتهُ فِي الصَّعوباتِ!

۱۰۰- عین ما يشتمل على جملتين مختلفتين:

- (۱) يَسْتفيد كثير من النَّاسِ مِنَ الإنترنت لِإرسالِ رسائلهم!
- (۲) السَّكوتُ ذَهَبٌ وَ الكَلَامُ فِضَّةٌ!
- (۳) أزور مقبرة إمامي الثَّامنِ فِي مشهدٍ وَ هُوَ أَحَبُّ النَّاسِ عِنْدِي!
- (۴) يُرسلُ الغرابُ أخبارَ الغابةِ حَتَّى يُحدِّرَ بَقِيَّةَ الحيواناتِ!

۱۰۱- عین ما کلّ أسمائه معربة:

- (۱) إنّ تبریز و سوقها المسقّفة مشهورة في العالم!
 (۲) عزمَ ذاك الرّجل أن يشكر منقذه أمس!
 (۳) العمارات الأثرية في مدينة إصفهان كثيرة جداً!
 (۴) علمتُ أنّ النَّاس على دين ملوكهم!

۱۰۲- عین مفعولاً علامة نصبه «الياء»:

- (۱) وعد الله الصالحين جنات تجري من تحتها الأنهار!
 (۲) نصرتُ المساكين في قرينتنا الصغيرة!
 (۳) أذكر ربّ العالمين عند قيامي و قعودي!
 (۴) على كلّ سائق أن يحترم قوانين المرور!

۱۰۳- عین الحال مختلفه عن الباقي:

- (۱) نحذّر إخوتنا عن خطرات التفرقة بين المسلمين خائفين!
 (۲) نظر الخليفة إلى عمّاله متعجباً من استقبالهم في الليل!
 (۳) يرشد الآباء أبناءهم و هم يحبّون تقدّمهم في مجالات مختلفة!
 (۴) إنّه عبدٌ من عباد الرحمن الذين يمشون على الأرض هوناً!

۱۰۴- عین ما ليس فيه نون الوقاية:

- (۱) طلب منّي أخي الأصغر أن أرافقه في الذهاب إلى الجبل!
 (۲) هو يظنُّ أنّني لا أعرف أنّه لم يكتسب درجة جيّدة في الامتحان!
 (۳) أعجبتني جلوس الطلاب في قاعة الامتحان بهدوء!
 (۴) امتحني هذه الطالبة في مادّة الرياضيات!

۱۰۵- عین اسم فاعل يُبين حالة مفعول:

- (۱) أرشدتِ المُديرةُ طالبات المدرسة و هنّ شاكرات!
 (۲) شاهدنا رجلاً كاذباً يُحاول احتيال الحاضرين بكلامه!
 (۳) ألم تُشاهد الناس مُنتظرين في الموقف لكي تصل الحافلة!
 (۴) يركبُ الحجّاج الطائرة راغبين في زيارة الحرمين الشّريفين!

تاریخ: تاریخ (۳): صفحه‌های ۲۴ تا ۷۷، تاریخ (۱): صفحه‌های ۹۹ تا ۱۵۲

۱۰۶- کدام کتاب، منبع ارزشمندی برای آشنایی با نظام حقوقی و دادرسی عصر ساسانی محسوب می‌شود؟

- (۱) دینکرد
(۲) بُندَه‌ش
(۳) یادگار زریران
(۴) مادیان هزار دادستان

۱۰۷- خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی به کدام موفقیت نظامی دست یافت؟

- (۱) باب‌المنذب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد.
(۲) سلطه خود را بر خلیج فارس و سواحل مدیترانه تحکیم بخشید.
(۳) در یک نبرد دریایی سنگین، بر گردیانوس (امپراتور روم) پیروز شد.
(۴) یمن را از اشغال حبشیانی که توسط روم غربی حمایت می‌شدند، نجات داد.

۱۰۸- کدام گزینه درباره یکی از جشن‌های ایران باستان، موسوم به «گاهنبارها» درست است؟

- (۱) به جمشید، نخستین پادشاه افسانه‌ای ایران، نسبت داده می‌شود.
(۲) گرامی‌داشت نخستین روز از ماه‌های گاه‌شماری اوستایی بود.
(۳) به شکرانه آفرینش عناصر اصلی خلقت برگزار می‌شد.
(۴) هدف از برگزاری آن، ابراز وفاداری به پادشاه بود.

۱۰۹- وظیفه مقام عالی‌رتبه «واستریوشان‌سالار» در دربار ساسانی چه بود؟

- (۱) ریاست بر کاتبان و دبیران دربار
(۲) گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی
(۳) نگارش و ضبط فرمان‌ها و تألیف خدای‌نامک‌ها
(۴) اداره کشور هنگام سفر پادشاه یا حضور وی در جنگ

۱۱۰- کدام سلسله‌های پادشاهی در ایران باستان حامی سیاست آزادی دینی بوده‌اند؟

- (۱) مادی‌ها و هخامنشیان
(۲) هخامنشیان و اشکانیان
(۳) اشکانیان و ساسانیان
(۴) ساسانیان و سلوکیان

۱۱۱- کدام گزینه، گزاره درستی را درباره منظومه داستانی «درخت آسوریک» بیان می‌کند؟

- (۱) در ابتدا به زبان پارسی سروده شده بود.
(۲) الهام‌بخش فردوسی در سرودن شاهنامه بود.
(۳) در قرن ۵ م. به خط پهلوی اشکانی نگارش یافته است.
(۴) داستان مشهور هزار و یک شب براساس آن شکل گرفته است.

۱۱۲- کدام گزینه درباره هنر «مجسمه‌سازی» در دوره اشکانیان درست است؟

- (۱) برجسته‌ترین مجسمه این دوره، پیکره سنگی شاهزاده اشکانی است.
- (۲) مجسمه‌سازان اشکانی تحت تأثیر هنر یونانی آثار متعددی را پدید آوردند.
- (۳) مجسمه‌سازان این دوره، الهام‌بخش هنرمندان دوران بعد، به‌ویژه دوره اسلامی بوده‌اند.
- (۴) مجسمه‌های اشکانی به لحاظ فنی و هنری در سطح آثار دوره هخامنشی و ساسانی نیستند.

۱۱۳- معماری ساسانی با ساخت کدام بنا آغاز شد و یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های معماری آن دوره چه بود؟

- (۱) کاخ اردشیر - استفاده از کاشی با لعاب سبزرنگ در ساخت بنا
- (۲) کاخ تیسفون - تزیین بناها، به‌ویژه کاخ‌ها با نقاشی‌های دیواری
- (۳) کاخ اردشیر - کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها
- (۴) کاخ تیسفون - آراستن کاخ‌ها و معابد با گچ‌بری و موزاییک‌کاری

۱۱۴- در پی مخالف‌های شدید داخلی، ناصرالدین‌شاه مجبور به لغو کدام قرارداد شد و طرف مقابل نهایتاً چه امتیازی را به دست آورد؟

- (۱) مفصل - سلطه بر مناطقی از سرزمین‌های سیستان و بلوچستان
- (۲) رویتر - تأسیس و اداره بانک شاهنشاهی به مدت شصت سال
- (۳) مجمل - حضور در جزایر خلیج فارس به مدت پنجاه سال
- (۴) تالبوت - بهره‌برداری از شیلات شمال به مدت هفتاد سال

۱۱۵- در عصر قاجار، تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه تحت تأثیر کدام عوامل بین‌المللی و داخلی افزایش یافت؟

- (۱) جنگ داخلی آمریکا - تجاری شدن کشاورزی
- (۲) آغاز جنگ جهانی اول - مشارکت روزافزون تجار ایرانی
- (۳) درگیری ژاپن و روسیه - حمایت‌های مالی بازرگانان روسی و ارمنی
- (۴) لشکرکشی‌های ناپلئون در اروپا - تغییر مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی

۱۱۶- هدف میرزا حسن رشديه از برپایی مراکز آموزشی جدید در عصر قاجار چه بود؟

- (۱) آشنایی با پیشرفت‌های علمی جدید در اروپا
- (۲) آموزش علوم و فنون جدید به دانشجویان ایرانی
- (۳) کمک به انتشار و ترویج افکار نو به‌ویژه مشروطه‌خواهی
- (۴) فراهم‌آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان اقشار مختلف جامعه

۱۱۷- کدام موارد از ثمره‌های پیروزی مردم و علما در نهضت تنباکو به شمار می‌روند؟

- (الف) روی‌گردانی مردم از انجمن‌های مخفی و گرایش به مبارزه علنی
- (ب) افزایش آگاهی‌های عمومی مردم در زمینه مسائل دینی و اعتقادی
- (پ) آشکار شدن قدرت و رهبری روحانیون شیعه در صحنه سیاسی کشور
- (ت) اثبات آسیب‌پذیری استبداد داخلی و استعمار خارجی در برابر اراده ملت

(۱) ب - الف (۲) ب - ت (۳) پ - ب (۴) پ - ت

۱۱۸- کدام مورد از مهم‌ترین خواسته‌های مهاجران در «مهاجرت صغری» بود؟

(۱) فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران

(۲) برکناری عین‌الدوله از مقام صدارت حکومت قاجار

(۳) ایجاد عدالتخانه در همه شهرها برای رسیدگی به شکایات مردم

(۴) عمل به قانون اساسی به طور دقیق و به دور از ملاحظه‌های شخصی

۱۱۹- کدام مورد از دلایل مخالفت روسیه با نهضت مشروطه ایران بوده است؟

(۱) کمک به ولیعهد محمدعلی‌شاه که طرفدار روس بود.

(۲) پیشگیری از قیام ملت‌های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی

(۳) به قدرت رساندن مهره‌های روسی در دستگاه حاکم و مجلس ایران

(۴) افزایش اعتبار خود در ایران برای دستیابی به موقعیتی برابر با انگلیس

۱۲۰- در زمان بروز اختلاف میان مجلس و شیخ فضل‌الله نوری، کدام کشور به ایشان پیشنهاد پناهندگی به سفارت خود

در ایران را داد؟

(۱) فرانسه

(۲) آلمان

(۳) روسیه

(۴) انگلیس

۱۲۶- در کشور ما، به ترتیب، کدام عامل موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است و چه عاملی تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به باغداری را توجیه می‌کند؟

- (۱) تنوع آب‌وهوایی - کاهش منابع آبی
- (۲) تنوع آب‌وهوایی - محدودیت منابع آب و خاک
- (۳) اختلاف درجه حرارت روزانه و سالانه - کاهش منابع آبی
- (۴) اختلاف درجه حرارت روزانه و سالانه - محدودیت منابع آب و خاک

۱۲۷- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر، به کدام بخش از «صنایع ماشینی در ایران» اشاره دارند؟

- یکی از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی کشور است.
  - بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور را تشکیل می‌دهد.
  - بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور را پوشش می‌دهد.
  - در تولید انواع لاستیک، پلاستیک و مواد شوینده کاربرد دارد.
- (۱) خودروسازی - پتروشیمی - فلزات اساسی - نفت و گاز (۲) خودروسازی - نفت و گاز - فلزات اساسی - پتروشیمی
  - (۳) ماشین‌سازی - پتروشیمی - خودروسازی - پتروشیمی (۴) ماشین‌سازی - نفت و گاز - پتروشیمی - نفت و گاز

۱۲۸- کدام گزینه درباره «گردشگری» به عنوان یکی از خدمات مورد توجه کشورها در عصر حاضر، درست است؟

- (۱) گردشگری در زمره مشاغل پردرآمد، پاک و کم‌هزینه جای دارد که می‌تواند برای کشور میزبان رونق اقتصادی ایجاد کند.
- (۲) عدم تعادل در پراکندگی جاذبه‌های گردشگری نشان می‌دهد که به توان‌های محیطی به طور کامل توجه نشده است.
- (۳) استفاده گسترده از اینترنت و خدمات الکترونیکی، امکان گردشگری سریع را در سطحی وسیع تسهیل نموده است.
- (۴) امروزه، زیربنای توسعه اقتصادی کشورها براساس زیرساخت‌های حمل‌ونقل و گردشگری مناسب شکل می‌گیرد.

۱۲۹- کدام مورد در زمره راهکارهایی که در برنامه‌ریزی شهری برای اشتغال و سروسامان بخشیدن به مشاغل غیررسمی در نظر گرفته می‌شود، جای ندارد؟

- (۱) حمایت از کارآفرینان و ایجاد فرصت‌های شغلی
- (۲) توسعه امکانات گردشگری برای جذب بیشتر گردشگر
- (۳) شناسایی علل و ریشه‌های آسیب‌های اجتماعی مانند بیکاری
- (۴) ایجاد غرفه‌هایی با اجاره ارزان برای دستفروشان و فروشندگان دوره‌گرد

۱۳۰- با توجه به «توسعه روستایی در ایران» کدام گزینه درست است؟

- الف) رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور (ب) تأمین مسکن برای اقشار محروم جامعه
- پ) اجرای طرح‌های هادی روستایی (ت) خودبسندگی کشاورزی

- (۱) «ب» و «ت»: بنیاد مسکن - «پ» و «الف»: جهاد سازندگی
- (۲) «الف» و «ب»: جهاد سازندگی - «پ» و «ت»: بنیاد مسکن
- (۳) «ت» و «ب»: جهاد سازندگی - «الف» و «پ»: بنیاد مسکن
- (۴) «ب» و «پ»: بنیاد مسکن - «الف» و «ت»: جهاد سازندگی

۱۳۱- تصویر زیر به ضرورت توجه به کدام یک از ویژگی‌های عمده «آمایش سرزمین» اشاره دارد؟

(۱) توجه به نیازهای حال و آینده

(۲) توجه به همه ابعاد توسعه

(۳) توزیع متوازن جمعیت

(۴) توجه به عدالت در توسعه

۱۳۲- عبارتهای «میانگین بارش سالانه دشت کویر از ۵۰ میلی‌متر کم‌تر است.» و «مدار رأس‌الجدی از مناطق شمالی

آرژانتین می‌گذرد.» به ترتیب به کدام مؤلفه‌های اطلاعاتی اشاره دارند؟

(۱) مکانی - مکانی (۲) توصیفی - توصیفی (۳) مکانی - مکانی (۴) توصیفی - مکانی

۱۳۳- کدام عبارتها به ترتیب به گسترش حمل‌ونقل در «قرن نوزدهم» و «قرن بیستم» میلادی اشاره دارند؟

(الف) نخستین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.

(ب) نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.

(پ) اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاهای شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

(ت) با تولید هواپیماهای بوئینگ، حمل‌ونقل هوایی در سراسر جهان گسترش یافت.

(۱) الف - ب (۲) ب - پ (۳) پ - ت (۴) ت - الف

۱۳۴- در رابطه با «نقش و اهمیت حمل‌ونقل»، کدام مورد بیانگر نتیجه درستی از متن زیر است؟

«امروزه، هیچ ناحیه‌ای خودبسند نیست.»

(۱) شبکه‌های حمل‌ونقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر می‌پذیرند و هم بر فضای جغرافیایی اثر می‌گذارند.

(۲) داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل، از عوامل قدرت ملی و ارتباطی کشورها محسوب می‌شود.

(۳) همه نواحی چه در داخل کشورها و چه در سطح بین‌المللی، برای رفع نیازهای اقتصادی‌شان به یکدیگر وابسته‌اند.

(۴) حمل‌ونقل اهمیت بسزایی در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف یک کشور با هم و با سایر کشورها دارد.

۱۳۵- در خصوص حمل‌ونقل جاده‌ای، کدام گزینه درست است؟

(۱) برای مسافت‌های کوتاه (معمولاً کم‌تر از ۶۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است.

(۲) احداث پایانه‌ها در این شیوه از حمل‌ونقل معمولاً به هزینه زیادی نیاز دارد.

(۳) از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر و توقف در ایستگاه‌ها انعطاف‌پذیرتر است.

(۴) در نیمه اول قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیک متداول شد.

فلسفه و منطق: فلسفه (۲): صفحه‌های ۱۳ تا ۴۰، منطق: صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱، فلسفه (۱): صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

۱۳۶- در عبارت زیر، کدام نوع از استدلال به کار رفته است؟

«به گلدان شمعدانی‌ات آب بده؛ وگرنه چون گیاه است خشک می‌شود.»

(۱) تعمیمی (۲) تمثیلی (۳) قیاسی (۴) استنتاج بهترین تبیین

۱۳۷- کدام مورد در رابطه با انواع استدلال درست نیست؟

- (۱) سازمان‌های مسئول در هنگام سرشماری، با استفاده از نوعی قیاس، آمار تعداد شهروندان را به دست می‌آورند.
- (۲) در استقرای تعمیمی بنا به موضوع مورد بررسی، می‌توان به نتیجه‌ای کلی یا جزئی رسید.
- (۳) سیرکردن از جزء به جزء و واصل شدن به نتیجه‌ای احتمالی، از ویژگی‌های استدلال تمثیلی است.
- (۴) روا بودن یا ناروا بودن استدلال تمثیلی که از آن برای رد یک مغالطه تمثیل ناروا استفاده می‌کنیم، اهمیتی ندارد.

۱۳۸- در هر یک از موارد زیر، به ترتیب از چه نوع استدلالی استفاده شده است؟

• اتومبیل تازه عرضه شده ایران خودرو در بازار، ظاهری شبیه سمند پدر من دارد؛ پس باید امکاناتش نیز با اتومبیل پدر من یکسان باشد.

• در محیط روستایی ما همیشه شب‌ها آرامش و سکوت حاکم است، الان صدای حیوانات مختلف به صورت غیرطبیعی چند ساعت است این سکوت شبانه را از بین برده است و در مطالعاتی که داشته‌ام تأکید شده است حیوانات زودتر زلزله را تشخیص می‌دهند و در این زمان ناآرام می‌شوند؛ بنابراین به احتمال زیاد زلزله‌ای به وقوع می‌پیوندد.

• پدر من هر بار از این روغن موتور استفاده می‌کند، موتور اتومبیلش دچار آسیب می‌شود؛ بنابراین این نوع روغن موتور تقلبی است.

(۱) استقرای تعمیمی - استنتاج بهترین تبیین - استقرای تمثیلی

(۲) استقرای تمثیلی - استقرای تعمیمی - استنتاج بهترین تبیین

(۳) استقرای تمثیلی - استنتاج بهترین تبیین - استقرای تعمیمی

(۴) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی - استنتاج بهترین تبیین

۱۳۹- کدام گزینه شامل قضیه محصوره است؟

- (۱) شیره برعکس ریشه نیست.
- (۲) همسایه ما امروز به مسافرت رفت.
- (۳) دیدمش خرم و خندان، قح باده به دست
- (۴) کارمندان این فرهنگسرا، ۱۴ نفر هستند.

۱۴۰- کدام عبارت درست است؟

- (۱) موضوع قضایای جزئی، یک مفهوم جزئی است.
- (۲) قضایایی که دارای سور هستند، به شخصیه و کلیه تقسیم می‌شوند.
- (۳) جملات انشائی چون با واقعیت مطابق نیستند، در منطق بررسی نمی‌شوند.
- (۴) اگر یک قضیه جزئی صادق باشد، ممکن است قضیه کلی با همان نسبت هم، صادق باشد.

۱۴۱- در کدام گزینه، محمول قضیه به درستی مشخص شده است؟

- (۱) مرکز استان گیلان رشت است: «رشت»
 (۲) ساسان در کلاس بود: «در کلاس»
 (۳) محسن می‌خندد: «خندان»
 (۴) صدای حسن را شنیدم: «شنونده»

۱۴۲- کدام گزینه جزء عقاید سوفسطائیان در زمان سقراط می‌باشد؟

- (۱) علم مطابق با واقعیت برای هر کسی قابل دسترس نیست و به دست آوردن آن تلاش زیادی می‌خواهد.
 (۲) جهان از طریق حواس قابل شناخت است و آنچه علم می‌نامیم، تطابق بسیار کمی با واقعیت دارد.
 (۳) دانش‌ها و علوم، ساخته و پرداخته ذهن انسان‌هاست و هرگز تطابقی با واقعیات ندارند.
 (۴) هر کس هر چه بپندارد همان واقعیت است و هر کس هر چه بفهمد برای خودش مطابق با واقعیت خاص است.

۱۴۳- به ترتیب صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- سقراط پرچم علم و فضیلت را برافراخت و برای احیای تفکر عقلانی و استواری معرفت درونی قیام کرده و شالوده تفکر اصیل را استوار ساخت.
- سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد و ارسطو شاگرد برجسته وی این زندگی را حکایت کرده است.
- سقراط با هر کس که به او گوش می‌داد، مسائل خداشناسی، اخلاق، سیاست و اجتماع را در میان می‌گذاشت.
- سقراط روش بحث ثابتی نداشت و مفاهیم متعددی را که در زندگی ما اهمیت دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد.

- (۱) ص - ص - غ - ص
 (۲) ص - ص - ص - غ
 (۳) غ - غ - غ - ص
 (۴) غ - غ - ص - غ

۱۴۴- درباره معرفت‌شناسی، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) بخشی از فلسفه است که به شناخت پدیده‌ها می‌پردازد.
 (۲) بخشی از فلسفه است که تا پیش از این، هستی‌شناسی جزئی از آن بوده است.
 (۳) بخشی از فلسفه است که بعد از تلاش‌های کانت، مورد توجه فلاسفه قرار گرفته است.
 (۴) بخشی از فلسفه است که در آن چیستی و تعریف معرفت، واضح است، همان‌گونه که امکان آن نیز امری بدیهی محسوب می‌شود.

۱۴۵- نوع شک در کدام مورد با بقیه متفاوت است؟

- (۱) شک در امکان شناخت تمام اسرار وجود
 (۲) شک در امکان اصل معرفت
 (۳) شک در امکان شناخت برخی واقعیات
 (۴) شک در امکان شناخت علت‌العلل هستی

۱۴۶- آنچه موجب دستیابی انسان به دانش‌های مختلف در رشته‌ها و شاخه‌های گوناگون علم شد، کدام است؟

- (۱) تلاش انسان برای درک خود و جهان پیرامون خویش از ابتدای زندگی روی زمین
 (۲) باور بشر به امکان شناخت خود و پدیده‌های گوناگون
 (۳) توانایی بالقوه بشر برای رسیدن به معرفت
 (۴) طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت

۱۴۷- کدام گزینه می‌تواند مثال بهتری برای رابطه علیت باشد؟

- (۱) رابطه نجار با میز چوبی
(۲) رابطه چرخش کلید با چرخش دست
(۳) رابطه راننده با ماشین
(۴) رابطه خورشید با رویش گیاه

۱۴۸- کدام مورد از نظر فروع اصل علیت با عبارت «دیدنی که اسبی کره خر بزاید؟» یکسان است؟

- (۱) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود.
(۲) کبوتر با کبوتر باز با باز.
(۳) کوه به کوه نمی‌رسد، اما آدم به آدم می‌رسد.
(۴) زمانه چون نگری سربه‌سر همه پند است.

۱۴۹- کدام گزینه نشان‌دهنده وجوب علی و معلولی است؟

- (۱) طبق احکام الهی هر شخص مکلف باید ۱۷ رکعت نماز در طول روز به جا آورد.
(۲) برای انجام بهتر کارها باید صداقت داشته باشیم.
(۳) وقتی شعله گاز روشن است و مواد غذایی هم داخل قابلمه روی شعله است، پس باید غذا پخته شود.
(۴) باید احترام والدین خود را حفظ کنیم.

۱۵۰- اگر تمام شرایط موجود برای سرودن یک شعر فراهم باشد، اما ذوق و قریحه‌ای برای این کار در فرد وجود نداشته

باشد، کدام عبارت درباره این شعر درست خواهد بود؟

- (۱) علت ناقصه داریم، پس شعر سروده شده وجود دارد، اما وجوب ندارد.
(۲) علت ناقصه ذوق و قریحه سرودن شعر، شرط لازم و کافی برای وجود معلول خواهد بود.
(۳) یکی از علل ناقصه نیست، پس علت تامه‌ای هم وجود ندارد و شعری هم سروده نمی‌شود.
(۴) امکان دارد شعری سروده شود، اما قطعاً شعر خوبی نیست.

۱۵۱- کدام گزینه، بیانگر رفتار کسی است که منکر اصل سنخیت میان علت و معلول می‌باشد؟

- (۱) کسی که می‌خواهد در کنکور موفق شود، اما اقدامی در این زمینه انجام نمی‌دهد.
(۲) کسی که به منظور آمادگی برای مسابقات کشتی، فقط به مطالعه کتابی درباره فنون کشتی می‌پردازد.
(۳) کسی که همه شرایط و عوامل لازم برای رویدن گیاه را فراهم کرده، ولی هنوز مطمئن نیست که گیاه بروید.
(۴) کسی که معتقد است با این که تلاش را انجام می‌دهد، اما ممکن است در اثر حوادث پیش‌بینی نشده، موفق نشود.

۱۵۲- معنای سوم اتفاق بر چه چیزی تأکید دارد و پذیرفتن آن چه نتیجه‌ای را به دنبال می‌آورد؟

- (۱) تأکید بر این است که اتفاق یعنی سنخیتی میان اشیاء و آثار آن نیست. - نفی علت نخستین جهان
(۲) تأکید بر نبودن غایت و هدف خاصی در حرکات و نظم جهان - نفی و انکار اصل سنخیت
(۳) تأکید بر این است که اتفاق یعنی سنخیتی میان اشیاء و آثار آن نیست. - نفی و انکار اصل سنخیت
(۴) تأکید بر نبودن غایت و هدف خاصی در حرکات و نظم جهان - نفی علت نخستین جهان

۱۵۳- کدام گزاره، به برهان درجات کمال ارسطو مربوط نیست؟

- (۱) هر جا یک خوب وجود دارد، خوبتر و بهتری نیز هست.
- (۲) در میان موجودات، برخی خوبتر و بهتر از برخی دیگرند.
- (۳) هر گاه بین دو موجود یکی خوبتر است، باید یک خوب مطلق نیز وجود داشته باشد.
- (۴) خوب مطلق و موجودی که از همه برتر است، همان واقعیت الهی است.

۱۵۴- پاسخ هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- از نظر افلاطون شناسان دمیورژ، به عنوان معادل کدام کلمه به کار رفته است؟
  - در دیدگاه افلاطون شناسان کدام تعبیر از خداوند فقط اشاره به ذات خداوند دارد؟
  - در یونان باستان چه کسی گاهی از لفظ خدایان هم استفاده می کرد؟
  - از نظر مردم یونان باستان خدای هنر و موسیقی با چه عنوانی خطاب می شد؟
- (۱) مثال خیر - دمیورژ - افلاطون - آرتمیس   (۲) مثال خیر - دمیورژ - سقراط - آپولون
- (۳) صانع - مثال خیر - سقراط - آپولون   (۴) صانع - مثال خیر - افلاطون - آرتمیس

۱۵۵- درباره نقد دیوید هیوم بر برهان نظم، کدام گزینه درست است؟

- (۱) او این برهان را به خاطر این که آن را صرفاً متکی بر عقل می داند، مردود دانسته است.
- (۲) او این برهان را برهانی متکی بر تجربه دانسته، به همین جهت آن را در پذیرش وجود خداوند کارآمد می داند.
- (۳) او این برهان را که برهانی تجربی است در اثبات وجود یک خالق و ناظم اداره کننده عالم، موفق و کارآمد می داند.
- (۴) او می گوید با توجه به این که این برهان فقط بر عقل متکی است، نمی تواند واجب الوجودی که بی نیاز از علت است را اثبات کند.

روان‌شناسی: صفحه‌های ۶۶ تا ۱۱۱

۱۵۶- کدام عبارت دربارهٔ احساس، توجه و ادراک درست است؟

- (۱) پرسش «دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟» به احساس مربوط می‌شود.
- (۲) دریافت تک‌حسی محرک‌ها، قوی‌تر از دریافت چندحسی آن‌ها است.
- (۳) اگر کسی سرش را به علت صدای بلند بچرخاند، یعنی به آن توجه کرده است.
- (۴) از نظر تکاملی، احساس محرک‌های درونی برای بقای انسان ضروری است.

۱۵۷- درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- اصل شکل و زمینه بیان می‌دارد که اگر زمینه یک شکل تغییر کند، ادراک ما از آن شکل تغییر می‌کند.
- وجود خطای ادراکی بیانگر این است که ما تمایل داریم شیء‌های کنار هم را به صورت گروه ادراک کنیم.
- تمایل به منقطع دیدن اشیا، بیانگر اصل استمرار است.
- همهٔ آن‌چه را که احساس می‌کنیم تفسیر نمی‌شوند.

(۱) د - د - ن - د (۲) ن - د - ن - ن (۳) د - ن - ن - د (۴) ن - د - د - ن

۱۵۸- عبارت‌های نادرست در کدام گزینه مشخص شده‌اند؟

- (الف) این که چه محرک‌هایی را انتخاب کنیم، تحت تأثیر حافظه و اطلاعات ذخیره‌شده در آن قرار می‌گیرد.
- (ب) ما فقط به برخی از چیزهایی که در دامنهٔ توجهمان قرار می‌گیرد، آگاهی کامل داریم.
- (پ) آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائهٔ بعدی همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.
- (ت) خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است، به نحوی که دیگر به آن محرک نمی‌پردازیم.
- (ث) شرط ایجاد تمرکز، مداومت و پایداری در انتخاب محرک‌ها است.

(۱) پ - ت (۲) الف - ب - پ (۳) الف - ت - ث (۴) ب - ث

۱۵۹- «هشدار کاذب» با کدام عامل، ارتباط مستقیم دارد؟

- (۱) یکنواخت بودن تکلیف (۲) اهمیت تکلیف (۳) آشنایی نسبی با تکلیف (۴) متنوع بودن تکلیف

۱۶۰- محسن در یکی از روزها بدون این که صبحانه بخورد سر کلاس حاضر شده بود. دبیر صرفاً مشغول خواندن درس از روی کتاب بود و کلاس برای محسن هیچ جذابیتی نداشت. در همین حین، ناگهان صدای معلم را شنید که می‌گفت: «کجایی؟ این دومین بار است که سمت را صدا می‌زنم.» در این موقعیت، در مورد محسن به ترتیب به کدام یک از «عوامل مؤثر بر تمرکز و خوگیری» و کدام «موقعیت ردیابی علامت» اشاره شده است؟

- (۱) درگیری و انگیزتگی ذهنی - آشنایی نسبی با محرک / هشدار کاذب
- (۲) درگیری و انگیزتگی ذهنی - یکنواختی و ثبات نسبی / از دست دادن محرک
- (۳) عوامل فیزیولوژیکی - آشنایی نسبی با محرک / از دست دادن محرک
- (۴) عوامل فیزیولوژیکی - یکنواختی و ثبات نسبی / هشدار کاذب

۱۶۱- انجام کدام فعالیت، با کارایی کم تر توجه، همراه است؟

- ۱) تلاش برای حفظ قرآن از طریق خواندن متن و گوش دادن به صوت آن
- ۲) مطالعه مطالب علمی دربارهٔ کهکشان‌ها همراه با دیدن تصاویری از آن
- ۳) تست زدن برای کنکور و هم‌زمان استفاده از تلفن همراه برای رفع خستگی
- ۴) یادگیری وزن شعر فارسی با ضربه زدن به میز برای پیدا کردن ریتم و آهنگ

۱۶۲- به دلیل وجود صحنه‌های خشونت‌آمیز در بخشی از یک فیلم سینمایی، از ورود کودکان و نوجوانان زیر ۱۸ سال به سالن سینما جلوگیری می‌شود. «اگر فرد ۱۹ ساله‌ای وارد سینما شود.» و «به یک فرد ۱۷ ساله اجازه ورود داده نشود.» به ترتیب، نگرهبان سینما دچار کدام یک از موقعیت‌های ردیابی علامت شده است؟

- ۱) از دست دادن - هشدار کاذب
- ۲) هشدار کاذب - رد درست
- ۳) رد درست - اصابت
- ۴) اصابت - از دست دادن

۱۶۳- یافتن محرک هدف، در کدام موقعیت ساده‌تر است؟

- ۱) یافتن حرف «پ» در میان تعداد معدودی حرف «ب»
- ۲) پیدا کردن یکی از دانش‌آموزان توسط معلم در حین اجرای گروهی سرود
- ۳) تشخیص تاکسی نارنجی‌رنگ در یک خیابان پرتردد
- ۴) تشخیص یک کودک خردسال توسط مادر در حین بازی بدمینتون با دوستش

۱۶۴- نقاط علامت‌گذاری شده در تصویر، به ترتیب نشان‌دهندهٔ کدام یک از اصول گشتالت است؟

- ۱) تکمیل - مجاورت - شکل و زمینه
- ۲) مجاورت - استمرار - تکمیل
- ۳) تکمیل - مجاورت - تکمیل
- ۴) مجاورت - استمرار - شکل و زمینه

۱۶۵- کدام گزینه با عامل «اطلاعات موجود در حافظه» به عنوان یکی از منابع توجه، ارتباط بیشتری دارد؟

- ۱) توانایی فرد برای پیدا کردن محرک هدف در یک دورهٔ زمانی طولانی، تحت تأثیر ویژگی‌های شخصی او قرار می‌گیرد.
- ۲) فردی که در حین مطالعه با یک صدای ناگهانی و شدید روبه‌رو می‌شود، به آن توجه می‌کند.
- ۳) اگر انتظار داشته باشید که دوست صمیمی‌تان با شما تماس بگیرد، در هر تماس دریافتی، مخاطب را دوست صمیمی‌تان می‌پندارید.
- ۴) فردی که فیلم‌های ترسناک زیادی مشاهده کرده، به تبلیغ فیلم‌های ترسناک توجه بیشتری می‌کند.

۱۶۶- علت آن که تعداد دفتر و کتاب‌هایی که در یک سال تحصیلی از آن استفاده می‌کنیم را نمی‌دانیم، به کدام یک از عوامل ایجاد فراموشی مرتبط است؟

- (۱) گذشت زمان
(۲) تداخل اطلاعات
(۳) عدم رمزگردانی
(۴) مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی

۱۶۷- کدام عبارت درباره حافظه درست است؟

- (۱) تفکر چون در سطح شناخت عالی است، بدون حافظه امکان‌پذیر است.
(۲) کودکان اطلاعات را به صورت کلی به حافظه می‌سپارند.
(۳) برای داشتن حافظه قوی، رمزگردانی و ذخیره‌سازی کافی است.
(۴) رمزگردانی معنایی پایدارتر از رمزگردانی شنیداری است.

۱۶۸- پاسخ شما به پرسش‌های زیر مربوط به کدام یک از انواع حافظه رویدادی و معنایی است؟

- به نظر شما چه راهکارهایی برای بیابان‌زدایی وجود دارد؟
  - کدام یک از اشخاص مؤثر در انقلاب سال ۵۷ را می‌توانید نام ببرید؟
  - حروف الفبای فارسی را چگونه یاد گرفتید؟
  - آخرین هدیه تولدی که گرفتید چه بود؟
- (۱) معنایی - معنایی - رویدادی - رویدادی
(۲) معنایی - معنایی - رویدادی - معنایی
(۳) رویدادی - معنایی - رویدادی - معنایی
(۴) رویدادی - رویدادی - معنایی - رویدادی

۱۶۹- زهرا هنگام مطالعه برای آزمون زبان، لغت «refrigerator» را در دیکشنری مشاهده و نحوه تلفظ آن را گوش می‌دهد و تا صبح روز بعد آن را در خاطر نگه می‌دارد. وقتی معلم از او سؤال می‌پرسد، می‌گوید: «این کلمه را همین چند ساعت پیش خواندم و معنایش را می‌دانم، ولی نمی‌توانم بگویم!» کدام عبارت تبیین درستی از این اتفاق است؟

- (۱) زهرا زمان لازم برای ذخیره‌سازی لغت نداشته است.
(۲) زهرا در مرحله رمزگردانی دچار پدیده نوک زبانی شده است.
(۳) رمزگردانی زهرا تنها از نوع شنیداری بوده است.
(۴) زهرا در مرحله فراخوانی اطلاعات دچار مشکل شده است.

۱۷۰- چند مورد از ویژگی‌های زیر مربوط به حافظه کاری است؟

- (الف) به اجرای وظایف و تکالیف کمک می‌کند.
(ب) شبکه سلسله‌مراتبی از واژه‌ها در آن شکل می‌گیرد.
(پ) رمزگردانی اطلاعات در آن عمدتاً به صورت معنایی است.
(ت) احتمال شکل‌گیری آن در شاهدان عینی محاکم قضایی بیشتر است.
(ث) دسترسی به اطلاعات در آن، براساس میزان استفاده از اطلاعات است.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۷۱- وقتی از دانش‌آموزان خواسته می‌شود جدول زیر را با کلمات معنادار تکمیل کنند، اطلاعات ذخیره‌شده در کدام حافظه را بازیابی می‌کنند؟

			ی	گ
			ی	
	ش		ش	
		م		

(۲) حافظه معنایی

(۱) حافظه رویدادی

(۴) حافظه دیداری

(۳) حافظه کوتاه‌مدت

۱۷۲- کدام عبارت در مقایسه انواع حافظه درست است؟

- (۱) حافظه کاری در ظرفیت اندوزش و زمان بازیابی اطلاعات با محدودیت مواجه است.
  - (۲) ساده‌ترین راه انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به حافظه کاری، بازگویی و تمرین است.
  - (۳) در حافظه بلندمدت، ظرفیت اندوزش برخلاف زمان بازیابی اطلاعات، محدود است.
  - (۴) حافظه رویدادی به حافظه کاری و حافظه معنایی به حافظه بلندمدت مربوط می‌شود.
- ۱۷۳- دانش‌آموزی پس از مطالعه تاریخ سلسله صفویه، در یادآوری اسامی پادشاهان این سلسله، دچار مشکل می‌شود و گاهی ترتیب اسامی آن‌ها را جابه‌جا می‌کند. این مثال می‌تواند به دلیل کدام موضوع باشد و چگونه می‌توان آن را کنترل کرد؟

(۱) تداخل اطلاعات - یادگیری عمیق

(۲) یادگیری سطحی - مطالعه چندحسی

(۳) توجه ناقص - روش پس‌خبا

(۴) عوامل عاطفی - رمزگردانی معنادار

۱۷۴- مریم روش جدید مطالعه خود را برای مشاورش این‌طور توصیف می‌کند:

«از مطالب کتاب خلاصه‌برداری می‌کنم و نمودار می‌کشم و برای هر مبحث چند مثال می‌زنم تا بهتر در خاطرماند. سعی می‌کنم قبل از هر جلسه، به مطالبی که معلم قرار است تدریس کند یک نگاه کلی بیندازم و البته به محض رسیدن به خانه هم، درس‌های همان روز را حتماً دوره می‌کنم.» در توضیحات مریم کدام‌یک از فنون بهسازی حافظه ذکر نشده است؟

(۱) استفاده از چند روش حرکتی - روش پس‌خبا

(۲) مرور کارآمد - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن

(۳) تمایزبخشی - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت

(۴) بسط معنایی - ساماندهی مطالب

۱۷۵- سارا معلم فارسی دانش آموزان دبیرستانی است و همواره تلاش می کند اسامی آن ها را تا سال ها بعد به خاطر داشته باشد، اما با وجود تلاش فراوان، نام برخی از دانش آموزان را فراموش می کند. در کدام گزینه بین توضیح نوشته شده در مورد سارا با «عامل مؤثر در فراموشی» همخوانی وجود دارد؟

- ۱) سارا نام دانش آموزان معمولی که خصوصیات جسمانی یا اخلاقی خاصی نداشته اند را کم تر به یاد می آورد: عدم رمزگردانی.
- ۲) بیشترین فراموشی نام دانش آموزان در سال نخست بعد از پایان تحصیل آن ها اتفاق می افتد: گذشت زمان.
- ۳) سال هایی که سارا روابط صمیمی با دانش آموزان یک کلاس برقرار کرده، نام آن ها را کم تر فراموش می کند: تداخل اطلاعات.
- ۴) اگر دانش آموزی فقط یک بار در اولین جلسه کلاس شرکت کرده باشد و سپس به دلایلی مدرسه خود را تغییر داده باشد، سارا نام او را سخت تر به خاطر می آورد: عوامل عاطفی.

دوستان عزیز خیلی سبز، سلام؛

فایل پاسخ نامه این آزمون را که شامل درس نامه، نکات کنکوری، پاسخ تشریحی و ... است، ساعت ۱۴ امروز از صفحه شخصی خودتان در سایت آزمون خیلی سبز دریافت کنید.

همچنین شما می توانید همین امشب کارنامه اولیه آزمونتان را در صفحه شخصی خود مشاهده بفرمایید.

برای دسترسی به صفحه شخصی خود وارد سایت آزمون خیلی سبز به آدرس: azmoon.kheilisabz.com شوید و کدی را که توسط مدرسه و یا نمایندگی های آزمون های خیلی سبز به شما داده شده، در محل مشخص شده در سایت ثبت بفرمایید.

ویژه
کنکوری‌های
۱۴۰۲

دفترچه
پاسخ
آزمون سوم
حضور

علوم انسانی

سال تحصیلی
۱۴۰۱ - ۱۴۰۲

آزمون آزمایشی خیلی سبز

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا
ریاضی	حامد حسین خانی - علی شهبابی - کوثر صادقی - شہرام عامری - رمضان عباسی - احسان غیاثی - مہران موحدی
اقتصاد	سعید بہروزی فر - پری‌ناز حسن گلپایگانی - سارا شریفی - مہدی ضیایی - احمد منصور
علوم و فنون ادبی	سعید احمدپور - محمد امیر سلیمانی - کورش بقائی راوری - مینا سعیدی ملک - مہدی ضیایی - ابوالفضل غلامی - ابوالفضل قاضی - بہنام کیانی - یعقوب کیانی - افشین محی‌الدین
جامعہ شناسی	فرشته انصاری - پیمان بیگدلی - سید ہانی رکن‌الدینی - سعید ستودہ مہر - فاطمہ صفری - محمد ابراہیم مازنی - فروغ نجمی تیموریان
عربی	نوید امساکی - ولی برجی - سید محمدعلی جنانی - بہروز حیدرکی - آریا ذوقی - میثم شریفی - کاظم غلامی - سید سعید ملکوتی
تاریخ	پیمان بیگدلی - سکینہ سادات سعیدیان - مبین غلامی‌نژاد - علیرضا کایدوند - ملیحہ گرجی - عارف گلیوری - آزادہ میرزایی - زہرا نعمتی
جغرافیہ	پیمان بیگدلی - ملیحہ گرجی - عارف گلیوری - آزادہ میرزایی - الہام میرزایی - مہتاب ناصرہ - زہرا نعمتی
فلسفہ و منطق	علی اکبر آخوندی - سید محسن حقیقی کلور - سعید رحیمیان - منوچہر ستینہ - مجید قدرتی پور - شبیر قنبری - احمد منصور - فیروز نژادنجف
روان شناسی	سجاد پازوکیان - مہدی جاہدی - سیمین زاہدی - سید ضحی سکاکی - نگار کاغذگران - محمد ابراہیم مازنی

نام درس	مستعمل درس	گزینشگر	مؤلف پاسخ نامہ	کارشناسان علمی - محتوایی	ویبراستاران بہ ترتیب حروف الفبا
ریاضی	علی شهبابی	علی شهبابی	علی شهبابی	مرتضی محمدی‌نژاد	زہرا جالبینوس - زہرا فتحی - محسن فراہانی
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	سارا شریفی	مہسا عفتی - مہدی ضیایی	کوثر صادقی - فاطمہ صفری
علوم و فنون ادبی	کورش بقائی راوری	ابوالفضل قاضی	مہدی کرانی	جمال طباطبائی‌نژاد - سعید ہمایونفر	مہرہ شریف‌الحسینی - زہرا صادقی - فرہاد علی‌نژاد
جامعہ شناسی	حبیبہ صالح‌نژاد	محمد ابراہیم مازنی	محمد ابراہیم مازنی	فروغ نجمی تیموریان - آریتا بیدقی - حامد یاری	سعید ستودہ مہر - علی سلوکی - فاطمہ صفری
عربی	کورش بقائی راوری	کاظم غلامی	کاظم غلامی	جمال‌الدین ہنرور - امیرحسین ثابتی - حسام حاج‌مؤمن	سمانہ ریحانی - مہدیہ زندیہ - کوثر صادقی
تاریخ	زہرا نعمتی	زہرا نعمتی	زہرا نعمتی	حامد یاری - عارف گلیوری - علیرضا کایدوند	پرہسا ایزدی - علی نیک‌آبادی
جغرافیہ	زہرا نعمتی	زہرا نعمتی	علیرضا کایدوند	بہروز یحیی - مہتاب ناصرہ	ریحانہ شعبان زاہدہ - علی نیک‌آبادی
فلسفہ و منطق	محمدجواد سہدی	علی اکبر آخوندی	علی اکبر آخوندی	علی آقاجانیپور - منوچہر ستینہ	مہدی بادامہمہ - پرگل رحیمی - فرہاد علی‌نژاد - شبیر قنبری
روان شناسی	سیدہ ضحی سکاکی	سیدہ ضحی سکاکی	سیدہ ضحی سکاکی	محسن پیرحسینلو - محمدجواد حیدر - سیمین زاہدی - مہدی جاہدی	کوثر صادقی - مہسا عفتی - فرہاد علی‌نژاد

مدیر آزمون: مہدی ہاشمی
سرپرست محتوایی: فاطمہ آقاجانیپور
مشاور محتوایی: سعید احمدپور

Azmoon.kheilisabz.com

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۱- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی گام اول: تعداد اعضای فضای نمونه را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = \frac{6}{1} \times \frac{6}{2} \times \frac{6}{3} \times \frac{6}{4} = 6^4$$

گام دوم: می‌خواهیم اعداد تاس‌ها مثل هم نباشند.

تاس اول، ۶ حالت دارد. تاس دوم باید مثل تاس اول نباشد، پس ۵ حالت دارد. به همین ترتیب تاس سوم، ۴ و تاس چهارم، ۳ حالت دارند:

$$n(A) = \frac{6}{1} \times \frac{5}{2} \times \frac{4}{3} \times \frac{3}{4} = 6 \times 5 \times 4 \times 3$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6^1 \times 5 \times 4 \times 3}{6^1 \times 6^2 \times 6^2 \times 6^2} = \frac{5}{18}$$

گام سوم: احتمال خواسته شده برابر است با:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۲- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی گام اول: تعداد اعضای فضای نمونه را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = \frac{2}{1} \times \frac{2}{2} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{4} = 16$$

گام دوم: تعداد اعضای پیشامد آن که این خانواده ۴ فرزند، دقیقاً ۲ دختر داشته باشد، برابر است با:

$$n(A) = \binom{4}{2} = \frac{4 \times 3}{2} = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

گام سوم: احتمال این پیشامد را حساب می‌کنیم:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۳- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی گام اول: در کل ۱۰ کارت داریم و می‌خواهیم ۴ تای آن‌ها را انتخاب کنیم:

$$n(S) = \binom{10}{4} = \frac{10!}{6!4!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 4!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{4 \times 3 \times 2 \times 1} = 210$$

$$\boxed{1}, \boxed{2}, \boxed{3}, \boxed{4}$$

سه کارتی که نباید ۱ و ۱۰ باشند.

گام دوم: می‌خواهیم یکی از این ۴ کارت، عدد ۱ باشد و هیچ کدامشان ۱۰ نباشد؛ این جوری:

کارت ۱ که انتخاب شده و تکلیفش مشخص است؛ پس باید ۳ کارت دیگر را از بین ۸ کارت (کارت‌های شماره ۲ تا ۹) انتخاب کنیم:

$$n(A) = \binom{8}{3} = \frac{8!}{5!3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3!} = \frac{8 \times 7 \times 6}{6} = 56$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{56}{210} = \frac{4}{15}$$

گام سوم: پس احتمال رخ دادن پیشامد A، برابر است با:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۴- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی گام اول: از $A - B = A$ نتیجه می‌گیریم که A و B ناسازگارند.

$$P(B) = 1 - P(B') = 1 - 0/6 = 0/6$$

گام دوم: از $P(B') = 0/6$ نتیجه می‌گیریم که:

گام سوم: چون A و B ناسازگارند، پس احتمال وقوع حداقل یکی از دو پیشامد A و B برابر است با:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$A \cup B$$

$$P(A \cup B) = \underbrace{P(A)}_{0/3} + \underbrace{P(B)}_{0/4} = 0/7$$

از $2P(A) = 0/6$ نتیجه می‌گیریم $P(A) = 0/3$ ، پس:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

۵- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی گام اول: تعداد کل کتابها برابر است با:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

$$3 + 4 + 3 = 10$$

↓   ↓   ↓
تاریخ   ادبیات   فلسفه

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2 \times 1} = 120$$

می‌خواهیم از این ۱۰ کتاب، ۳ کتاب انتخاب کنیم، پس:

گام دوم: می‌خواهیم هر ۳ کتاب از یک موضوع باشند، پس باید «۳ کتاب از ۳ کتاب فلسفه» یا «۳ کتاب از ۳ کتاب تاریخ» انتخاب کنیم:

$$n(A) = \binom{3}{3} + \binom{4}{3} + \binom{3}{3} = 1 + 4 + 1 = 6$$

انتخاب ۳ فلسفه   انتخاب ۳ ادبیات   انتخاب ۳ تاریخ

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{120} = \frac{1}{20}$$

گام سوم: احتمال رخ دادن پیشامد A، برابر است با:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۶- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی گام اول: متمم پیشامد «حداقل ۲ پیراهن هم‌رنگ باشند»، پیشامد «۳ پیراهن، ۳ رنگ مختلف داشته باشند» است.

گام دوم: تعداد اعضای A' را حساب می‌کنیم. باید از هر رنگ، یکی انتخاب شود:

$$n(A') = \binom{3}{1} \times \binom{4}{1} \times \binom{2}{1} = 3 \times 4 \times 2 = 24$$

۱ پیراهن قرمز   ۱ پیراهن آبی   ۱ پیراهن زرد

گام سوم: در کل $3 + 4 + 2 = 9$ پیراهن داریم که می‌خواهیم ۳ تا از آن‌ها را انتخاب کنیم:

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{6!3!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6!3!} = \frac{9 \times 8 \times 7}{3 \times 2 \times 1} = 84$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{24}{84} = \frac{2}{7}$$

گام چهارم: احتمال رخ دادن پیشامد A' برابر است با:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{2}{7} = \frac{5}{7}$$

گام پنجم: احتمال رخ دادن پیشامد A برابر است با:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۷- پاسخ: گزینه ۲

$$n(S) = 6!$$

پاسخ تشریحی گام اول: در کل ۶ نفر داریم که می‌خواهیم با آن‌ها یک صف ۶ نفره تشکیل دهیم، پس:

$$\boxed{A, B, C}$$

گام دوم: ۳ دوست را A، B و C می‌گیریم و آن‌ها را در یک بسته قرار می‌دهیم:

$$\boxed{A, B, C}, D, E, F$$

۳ نفر دیگر (یعنی D، E و F) هم کنار آن‌ها قرار می‌گیرند:

$$n(A) = 4! \times 3! \rightarrow \text{جایگشت داخل بسته}$$

↓
جایگشت ۱ بسته و ۳ نفر بیرون

گام سوم: تعداد کل جایگشت‌ها را حساب می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4! \times 3!}{6! \times 5} = \frac{6!}{6! \times 5} = \frac{1}{5}$$

گام چهارم: پس احتمال رخ دادن پیشامد A برابر است با:

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۳)

۸- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی برخی جملات حفظی کتاب درسی در چرخه آمار

(۱) طرح یک پرسش دقیق و شفاف، مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

- ۲) در طرح و برنامه‌ریزی (گام ۲)، اطلاعات کیفی (توصیفی) را به کمی (عددی) تبدیل می‌کنیم.
- ۳) برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی) گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.
- ۴) کدام نمودار بهتر نشان می‌دهد که داده‌ها کجا متراکم‌تر و کجا پراکنده‌ترند؟ نمودار جعبه‌ای
- ۵) مطمئن‌ترین نمودار برای متغیر کمی، نمودار جعبه‌ای است.
- ۶) اگر در داده‌هایمان داده دورافتاده داشته باشیم، از بین معیارهای گرایش به مرکز، «میان» و از بین معیارهای پراکندگی، «دامنه میان‌چارکی» را باید انتخاب کنیم و نباید سراغ میانگین و انحراف معیار برویم. اگر سراغ میانگین و انحراف معیار برویم، گام ۴ اشتباه انجام می‌شود.
- ۷) اندازه و اعضای نمونه باید متناسب با جامعه انتخاب شود، در غیر این صورت گام ۲ دچار مشکل می‌شود.
- ۸) اگر در موضوع مورد بررسی، از دو واحد در اندازه‌گیری استفاده کنیم، در واقع شیوه اندازه‌گیری (مربوط به گام ۲) اشتباه بوده و در نتیجه گام ۲ اشتباه انجام شده است.
- با توجه به توضیحات بالا، جواب ۳ است.

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۳)

۹- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: گام‌های چرخه آمار در حل مسائل

گام‌های چرخه آمار در حل مسائل را در جدول زیر می‌بینید:

شماره گام	اسم گام	کارهایی که در آن گام انجام می‌شود.
۱	بیان مسئله	(۱) فهم مسئله (۲) تعریف دقیق مسئله
۲	طرح و برنامه‌ریزی	(۱) شیوه اندازه‌گیری (۲) روش نمونه‌گیری (۳) روش کار (۴) شیوه تحلیل داده‌ها
۳	گردآوری و پاکسازی داده‌ها	(۱) گردآوری داده‌ها (۲) سازماندهی داده‌ها (۳) پاکسازی داده‌ها
۴	تحلیل داده‌ها	(۱) مرتب‌کردن داده‌ها (۲) معیارها (۳) نمودارها (۴) جدول‌ها
۵	بحث و نتیجه‌گیری	(۱) تفسیر نتایج (۲) نتیجه‌گیری (۳) نقد و بررسی (۴) ایده‌های جدید (۵) پیدا کردن پاسخ مسئله اصلی

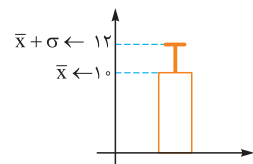
با توجه به جدول صفحه قبل، داریم:

- الف) ارائه نمودارها $\xrightarrow{\text{گام ۴}}$ تحلیل داده‌ها
- ب) تصمیم‌گیری در مورد شیوه تحلیل داده‌ها $\xrightarrow{\text{گام ۲}}$ طرح و برنامه‌ریزی
- پ) پیدا کردن پاسخ برای مسئله اصلی با تفسیر نتایج $\xrightarrow{\text{گام ۵}}$ بحث و نتیجه‌گیری
- پس جواب ۴ است.

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۳)

۱۰- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: گام اول: به کمک نمودار $\bar{X}$ و σ را حساب می‌کنیم:

$$\begin{cases} \bar{X} = 10 \\ \bar{X} + \sigma = 12 \end{cases} \xrightarrow{\bar{X}=10} 10 + \sigma = 12 \Rightarrow \sigma = 2$$

$$\bar{X} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} \Rightarrow 10 = \frac{90}{n} \Rightarrow n = 9$$

گام دوم: مجموع داده‌ها ۹۰ و میانگینشان ۱۰ است. تعداد داده‌ها را به دست می‌آوریم:

گام سوم: از فرمول انحراف معیار استفاده می‌کنیم:

$$\text{انحراف معیار} = \sqrt{\frac{\text{مجموع مربع تفاضل داده‌ها از میانگین}}{\text{تعداد}}} \Rightarrow 2 = \sqrt{\frac{A}{9}} \xrightarrow{\text{توان ۲}} 4 = \frac{A}{9} \Rightarrow A = 36$$

A همان خواسته سؤال است که ۳۶ می‌شود.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

۱۱- پاسخ: گزینه ۲

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۱)

گام اول: چون f تابعی ثابت است، به جای تمام $f(x)$ ها، c قرار می‌دهیم: $f(1) + f(2) = 3 \Rightarrow 2c = 3 \Rightarrow c = 1/5$

$$f(3) = 1/5$$

گام دوم: ضابطه تابع ثابتمان به شکل $f(x) = 1/5$ است، در نتیجه:

۱۲- پاسخ: گزینه ۲

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۱)

گام اول: تابع $f(x) = \begin{cases} ax + 4 & x > 1 \\ b - x & x \leq 1 \end{cases}$ ، محور عرض‌ها را در نقطه‌ای به عرض ۱ قطع می‌کند؛ یعنی نقطه $(1, 0)$ روی آن

است یا به زبان دیگر $f(1) = 0$. برای محاسبه $f(0)$ سراغ ضابطه پایینی می‌رویم: $f(0) = b - 0 = b$

پس $b = 1$ است.

$$\text{ضابطه } f \text{ تا این جا به صورت } f(x) = \begin{cases} ax + 4 & x > 1 \\ 1 - x & x \leq 1 \end{cases} \text{ درآمد.}$$

گام دوم: نمودار تابع f ، محور x ها را در نقطه‌ای به طول ۲ قطع می‌کند؛ یعنی $f(2) = 0$ است.

$$x > 1: f(x) = ax + 4 \xrightarrow{x=2} f(2) = 2a + 4$$

برای محاسبه $f(2)$ سراغ ضابطه بالایی می‌رویم:

$$2a + 4 = 0 \Rightarrow a = -2$$

گام سوم: دو مقدار به دست آمده را با هم جمع می‌کنیم:

$$a + b = -2 + 1 = -1$$

۱۳- پاسخ: گزینه ۲

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۱)

گام اول: ضابطه f را ساده‌تر می‌نویسیم: $f(x) = (x+3)(x-1) + ax^2 + bx + c = x^2 + 2x - 3 + ax^2 + bx + c$

جمله مشترک

گام دوم: جملات هم‌درجه را کنار هم قرار می‌دهیم:

$$f(x) = x^2 + ax^2 + 2x + bx + c - 3 \Rightarrow f(x) = (1+a)x^2 + (2+b)x + (c-3)$$

فاکتور از x گام سوم: با توجه به ضابطه تابع همانی، باید ضریب x^2 و عدد ثابت، صفر و ضریب x یک باشد:

$$f(x) = \underbrace{(1+a)}_{\text{صفر}}x^2 + \underbrace{(2+b)}_1x + \underbrace{(c-3)}_{\text{صفر}} \Rightarrow \begin{cases} 1+a=0 \Rightarrow a=-1 \\ 2+b=1 \Rightarrow b=-1 \Rightarrow \frac{a-c}{b} = \frac{-1-3}{-1} = \frac{-4}{-1} = 4 \\ c-3=0 \Rightarrow c=3 \end{cases}$$

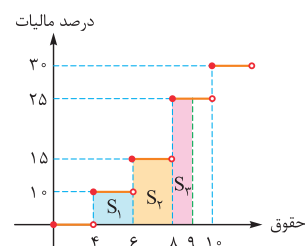
۱۴- پاسخ: گزینه ۲

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

گام اول: مساحت زیر نمودار تا محور x ها را از $x=0$ تا $x=a$ به دست آوریم.

مساحت زیر نمودار تا محور x ها را از $x=0$ تا $x=a$ به دست آوریم.

مثلاً در نمودار روبه‌رو، مالیات کسی که حقوقش ۹ میلیون است از جمع سه مساحت رنگی به دست می‌آید:

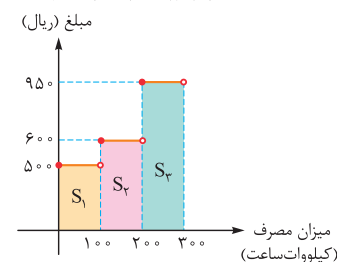

$$\text{مالیات} = S_1 + S_2 + S_3$$

با توجه به توضیحات بالا، اگر دنبال مقدار مصرفی باشیم که هزینه‌اش ۱۵۲۷۵۰ ریال است، باید دنبال

ای باشیم که مجموع مساحت‌های زیر نمودار تا محور x ها، از $x=0$ تا $x=a$ برابر با ۱۵۲۷۵۰ باشد.

گام اول: مساحت مستطیل‌ها را تک‌تک حساب می‌کنیم:

$$S_1 = 500 \times 100 = 50000$$

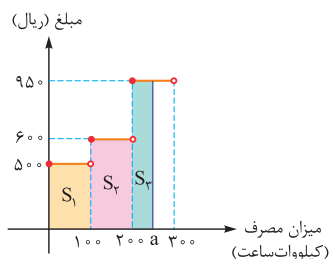
$$S_2 = 600 \times 100 = 60000$$

$$S_3 = 950 \times 100 = 95000$$

$$S_1 + S_2 + S_3 = 205000$$

گام دوم: مجموع S_1 تا S_3 می‌شود:چون از ۱۵۲۷۵۰ بیشتر شده، پس باید بخشی از S_3 را می‌گرفتیم.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

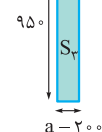

گام سوم: فرض کنیم عدد مورد نظر عددی مثل a بین 200 و 300 باشد. باید جمع S_1 تا S_3 ،

$$S_1 + S_2 + S_3 = 152750 \Rightarrow 110000 + S_3 = 152750 \Rightarrow S_3 = 42750$$

گام چهارم: مساحت S_3 را حساب می‌کنیم و برابر 42750 قرار می‌دهیم:

$$(a - 200) \times 950 = 42750 \xrightarrow{\div 950} a - 200 = 45 \Rightarrow a = 245$$

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

۱۵- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: برای محاسبه $f(\frac{3}{5})$ جای x ها، $\frac{3}{5}$ قرار می‌دهیم:

$$f(x) = [x - \frac{1}{x}] - [x + \frac{1}{x}] \xrightarrow{x=\frac{3}{5}} f(\frac{3}{5}) = [\frac{3}{5} - \frac{1}{\frac{3}{5}}] - [\frac{3}{5} + \frac{1}{\frac{3}{5}}]$$

$$= [\frac{3}{5} - \frac{5}{3}] - [\frac{3}{5} + \frac{5}{3}] = [\frac{9-25}{15}] - [\frac{9+25}{15}] = [\frac{-16}{15}] - [\frac{34}{15}] = -2 - 2 = -4$$

$-2 < -1$ $2 < 3$

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

۱۶- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: گام اول: عبارت $x^2 + 1$ عبارتی همواره مثبت است (چون $x^2 \geq 0$ و در نتیجه $x^2 + 1 \geq 1$)، پس وقتی وارد تابع علامت می‌شود، خروجی‌اش برابر با یک می‌شود:

$$\text{sign}(x^2 + 1) = 1$$

عدد مثبت

گام دوم: معادله داده شده را ساده‌تر می‌نویسیم:

$$\text{sign}(x^2 + 1) + \text{sign}(x^2 - 3x - 4) = 1 \Rightarrow \text{sign}(x^2 - 3x - 4) = 0$$

گام سوم: زمانی $\text{sign}(a)$ صفر می‌شود که $a = 0$ باشد، پس در تساوی $\text{sign}(x^2 - 3x - 4) = 0$ باید $x^2 - 3x - 4$ صفر باشد:

$$x^2 - 3x - 4 = 0 \xrightarrow{\text{جمله مشترک}} (x - 4)(x + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 4 \\ x_2 = -1 \end{cases}$$

گام چهارم: مجموع مقادیر x برابر است با:

$$x_1 + x_2 = 4 + (-1) = 3$$

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

۱۷- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: گام اول: ابتدا ریشه عبارت داخل قدرمطلق را حساب می‌کنیم:

$$|2x - 4| = \begin{cases} 2x - 4 & x \geq 2 \\ -(2x - 4) & x < 2 \end{cases}$$

ریشه داخل قدرمطلق

گام دوم: با توجه به نکته بالا، عبارت $|2x - 4|$ را دوضابطه‌ای می‌نویسیم:

گام سوم: برای نوشتن $|2x - 4| + x$ به صورت دوضابطه‌ای، کافی است به هر ضابطه گام دوم، x را اضافه کنیم:

$$|2x - 4| + x = \begin{cases} 2x - 4 + x & x \geq 2 \\ -2x + 4 + x & x < 2 \end{cases} = \begin{cases} 3x - 4 & x \geq 2 \rightarrow e \\ -x + 4 & x < 2 \end{cases}$$

a b c d $c = -1$

$$a + d + e = 3 + 4 + 2 = 9$$

گام چهارم:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

۱۸- پاسخ: گزینه ۲

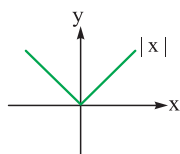
گام اول: اول تابع $f(x) = -|x+2|$ را باید رسم کنیم:

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

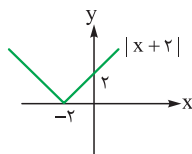
① واحد به چپ

$$\Rightarrow |x+2|$$

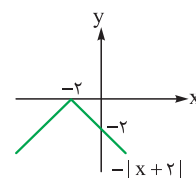
② قرینه نسبت به محور xها

۲ واحد
به چپ

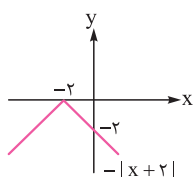

قرینه نسبت به
محور xها

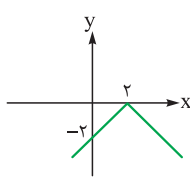

حالا در هر گام، تبدیل‌های گفته شده در هر گزینه را روی نمودار آخری انجام می‌دهیم.

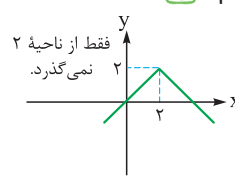
گام دوم: (۱)

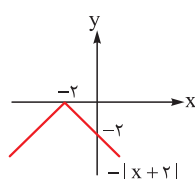
۴ تا راست

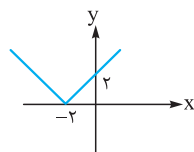
۲ تا بالا

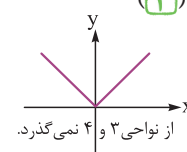
گام سوم: (۲)

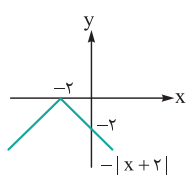
قرینه نسبت به
محور xها

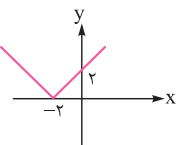
۲ تا راست

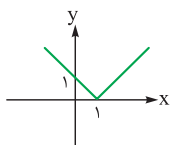
گام چهارم: (۳)

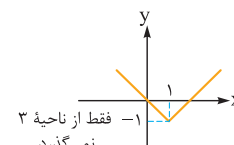
قرینه
نسبت به
محور xها

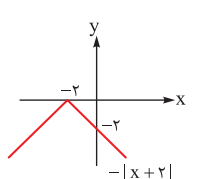
۳ تا
راست

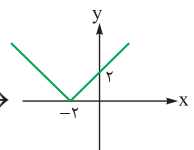
یک
واحد
پایین

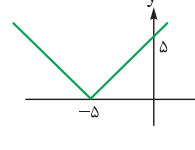
گام پنجم: (۴)

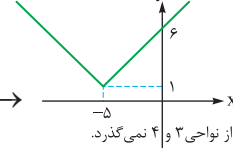
قرینه
نسبت به
محور xها

۳ تا
چپ

یک
واحد
بالا

پس نمودار نهایی (۳) فقط از ناحیه ۳ نمی‌گذرد.

۱۹- پاسخ: گزینه ۴

گام اول: دامنه توابع f ، g و $f-g$ را می‌نویسیم:

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۳)

$$D_f = \{-1, 2, b\}$$

$$D_g = \{2, 3, 4\}$$

$$D_{f-g} = \{c, 4\}$$

گام دوم: اشتراک D_f و D_g باید D_{f-g} شود، پس حتماً $b = 4$ و $c = 2$ است.

گام سوم: با جای گذاری $b = 4$ و $c = 2$ ، هر سه تابع را می‌نویسیم:

$$f = \{(-1, 3), (2, 5), (4, 4)\}$$

$$g = \{(2, a), (3, 7), (4, 1)\}$$

$$f-g = \{(2, 8), (4, d)\}$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

گام چهارم: به ازای $x = 2$ و $x = 4$ ، مقدار $f - g$ را حساب می‌کنیم:

$$x = 2: (f - g)(2) = f(2) - g(2) = 5 - a \xrightarrow{\text{زوج مرتب}} (2, 5 - a)$$

$$x = 4: (f - g)(4) = f(4) - g(4) = 4 - 1 = 3 \xrightarrow{\text{زوج مرتب}} (4, 3)$$

$$f - g = \{(2, 5 - a), (4, 3)\}$$

پس:

گام پنجم: $f - g$ به دست آمده را با $f - g$ که صورت سؤال داده، برابر قرار می‌دهیم:

$$\left. \begin{aligned} \text{به دست آمده: } f - g &= \{(2, 5 - a), (4, 3)\} \\ \text{صورت سؤال: } f - g &= \{(c, 5), (4, d)\} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{cases} 2 = c \\ 5 - a = 5 \Rightarrow a = 0 \\ 3 = d \end{cases}$$

$$ab + cd = (0)(4) + 2(3) = 0 + 6 = 6$$

گام ششم:

(ریاضی و آمار، فصل ۲ - درس ۳)

۲۰- پاسخ: گزینه ۲

گام اول: از تابع $\frac{f}{g}$ که یک تابع خطی است، دو نقطه را داریم: $A(0, 0/5)$ و $B(3, 2)$

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{2 - 0/5}{3 - 0} = \frac{1/5}{3} = \frac{1}{15}$$

شیب را حساب می‌کنیم:

$$y = mx + h \xrightarrow{\substack{\text{شیب} = \frac{1}{15} \\ \text{عرض از مبدا} = \frac{1}{15}}} y = \frac{1}{15}x + \frac{1}{15} = \frac{1}{15}(x + 1)$$

حالا معادله خط را می‌نویسیم:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{1}{15}(x + 1)$$

پس:

گام دوم: در تساوی $\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ ، ضابطه f و $\frac{f}{g}$ را داریم:

$$\frac{1}{15}(x + 1) = \frac{f(x)}{g(x)} \Rightarrow \frac{1}{15}(x + 1) = \frac{2x^2 - 4x - 6}{g(x)} \Rightarrow \frac{1}{15}(x + 1) = \frac{2(x + 1)(x - 3)}{g(x)}$$

تجزیه با جمله مشترک

$$\Rightarrow \frac{1}{15} = \frac{2(x - 3)}{g(x)} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} g(x) = 4(x - 3)$$

گام سوم: معادله $f(x) = \frac{1}{4}g(x)$ را تشکیل می‌دهیم:

$$f(x) = \frac{1}{4}g(x) \Rightarrow 2x^2 - 4x - 6 = \frac{1}{4} \times 4(x - 3) \Rightarrow 2x^2 - 4x - 6 = x - 3 \Rightarrow 2x^2 - 5x - 3 = 0$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{-3}{2} = -1/5$$

گام چهارم: حاصل ضرب جواب‌های معادله بالا برابر است با:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

اقتصاد

۲۱- پاسخ: گزینه ۲

(درس ۴- الگوی مرز امکانات تولید و کارایی و ناکارایی)

پاسخ تشریحی الف) نقاط روی مرز امکانات تولید، بیانگر تولید کارا و تخصیص بهینه منابع می‌باشند. (نقاط A و B)

ب) در نقطه B، ۶۰۰ ساعت هوشمند و در نقطه A، ۷۰۰ عدد ساعت هوشمند تولید می‌شود؛ بنابراین با جابه‌جاشدن از نقطه B به نقطه A، ۱۰۰ عدد ساعت هوشمند بیشتری ($700 - 600 = 100$) تولید خواهد شد.

پ) توجه کنید که نقاط در زیر مرز امکانات، نقاطی هستند که تولید در آن‌ها ناکاراست. هر نقطه در زیر مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیشترین منابع استفاده نکرده است؛ زیرا حداقل بیشتر از یک کالا می‌توانست تولید کند، بدون این‌که از تولید کالاهای دیگر بکاهد.

(درس ۴- الگوی مرز امکانات تولید، هزینه فرصت اجماع و کارایی و ناکارایی)

۲۲- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱) نادرست است. با فرض ثابت ماندن منابع کارخانه، دستیابی به نقطه «ج» که خارج از مرز امکانات تولید است، ممکن نیست و تولید در نقطه «ت» نیز که داخل مرز امکانات تولید است، ناکاراست.

۲) درست است. در نقطه «ب»، ۲۰۰ عدد کالای B و ۶۰۰ عدد کالای A تولید می‌شود. در نقطه «پ»، ۴۰۰ عدد کالای B و ۳۰۰ عدد کالای A تولید می‌شود؛ در نتیجه برای تولید بیشتر کالای B، باید در طول مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین جابه‌جا شویم؛ یعنی از نقطه «ب» به «پ» حرکت کنیم؛ در نتیجه میزان تولید کالای B، ۲۰۰ عدد بیشتر می‌شود و از ۲۰۰ به ۴۰۰ می‌رسد، اما میزان تولید کالای A، ۳۰۰ عدد کم‌تر می‌شود و از ۶۰۰ به ۳۰۰ می‌رسد؛ بنابراین هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای B بیشتر، ۳۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف نظر می‌شود.

۳) نادرست است. در نقطه «پ» ۴۰۰ عدد کالای B و ۳۰۰ عدد کالای A تولید می‌شود. در نقطه «ت» تمامی امکانات برای تولید کالای B صرف می‌شود و می‌توان ۵۰۰ عدد از این کالا را تولید کرد و بدیهی است دیگر امکان تولید کالای A وجود نخواهد داشت و میزان تولید این کالا برابر است با صفر؛ در نتیجه ۳۰۰ واحد کالای A بیشتری، در نقطه «پ» نسبت به نقطه «ت» تولید شده است.

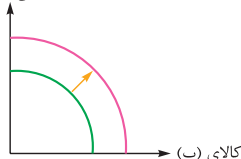
۴) نادرست است. اگر تقاضای مشتریان برای محصول A شرکت افزایش یابد، در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا جابه‌جا می‌شویم و برای مثال می‌توانیم در نقطه تولید از نقطه «پ» به نقطه «ب» جابه‌جا شویم.

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

(درس ۴- برای تفکر و تمرین، تمرین شماره ۱، صفحه ۴۲ کتاب درسی)

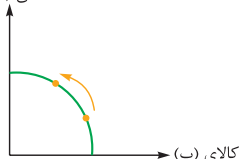
پاسخ تشریحی الف) خرید فناوری جدید سبب افزایش تولید هر دو محصول شده است؛ بنابراین منحنی

کالای (الف)

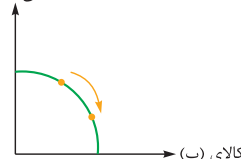
مرز امکانات تولید به سمت بیرون انتقال می‌یابد:

کالای (الف)

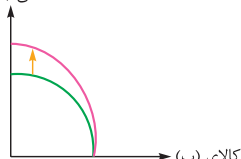
ب) افزایش میزان تقاضای یک کالا باعث جابه‌جایی در طول مرز امکانات تولید می‌شود:

کالای (الف)

پ) تغییر در میزان تولید هر یک از کالاها باعث جابه‌جایی در طول مرز امکانات تولید می‌شود:

کالای (الف)

ت) با افزایش نیروی انسانی برای تولید کالای «الف»، که یکی از عوامل و منابع تولید است، منحنی مرز امکانات تولید به سمت بیرون انتقال می‌یابد:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

(درس ۵ - هریان پرفشی ساده)

۲۴- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌های نادرست:

- ۱) خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات ارائه می‌کنند.
- ۲) در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند، در حالی که در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدارند.
- ۳) در بازار عوامل تولید، پرداخت‌هایی که بابت خرید منابع تولید به خانوارها پرداخت می‌شود، عبارت است از: اجاره، دستمزد و سود.

(درس ۵ - بررسی بازار)

۲۵- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی

الف) به مجموعه خریداران (تقاضاکنندگان) و فروشندگان (عرضه‌کنندگان) هر چیزی در هر جایی، «بازار» گفته می‌شود.
ب) بررسی موارد نادرست:

- ۱) زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای کالای مکملش نیز کاهش می‌یابد.
- ۲) شکر و قهوه کالای مکمل هستند؛ بنابراین طبق قانون تقاضا، با افزایش قیمت قهوه، مصرف هر دو کاهش خواهد یافت.
پ) کالای پست، کالایی است که رابطه بین درآمد و تقاضای آن «معکوس» است؛ برای مثال با افزایش درآمد یک خانوار، تقاضای آن‌ها برای برنج بی کیفیت (کالای پست) کاهش خواهد یافت و به سمت خرید برنج مرغوب خواهند رفت.

(درس ۵ - تعادل در بازار)

۲۶- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

الف) محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا، نقطه تعادل در بازار است. قیمت متناظر با آن، یعنی ۳۰۰ تومان، قیمت تعادلی و مقدار متناظر با آن، یعنی ۱۳۰ کیلو مقدار تعادلی است.

ب) افزایش قیمت کالا باعث می‌شود قیمت از سطح تعادلی بیشتر شود و در نتیجه $\left\{ \begin{array}{l} \text{مازاد عرضه} \\ \text{کمبود تقاضا} \end{array} \right.$ رخ می‌دهد.

پ) در نقطه A بازار با $\left\{ \begin{array}{l} \text{کمبود عرضه} \\ \text{مازاد تقاضا} \end{array} \right.$ مواجه است. $\leftarrow$ چرا؟ به دلیل پایین بودن قیمت‌ها.

پس باید قیمت‌ها را افزایش دهیم تا از طرفی تقاضاکنندگان (مصرف‌کنندگان) میزان خرید خود را کاهش دهند و از طرفی عرضه‌کنندگان یا تولیدکنندگان انگیزه بیشتری برای تولید پیدا کنند.

ت) در قیمت ۵۰۰ تومان، میزان عرضه ۱۵۰ کیلو و میزان تقاضا ۱۰۰ کیلو است؛ پس به اندازه $50 = (100 - 150)$ کیلو کمبود تقاضا یا مازاد عرضه وجود دارد.

(درس ۵ - تعادل در بازار)

۲۷- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی

الف) سطح قیمت ۳۰۰۰ ریال که به ازای آن، مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌باشند، قیمت تعادلی است. در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، یعنی قیمت‌های ۲۰۰۰ ریال (ردیف ۲) و ۱۰۰۰ ریال (ردیف ۱) در بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) روبه‌رو می‌شویم.
ب) در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد؛ در نتیجه گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر، سبب افزایش قیمت کالا می‌شود.
بالارفتن قیمت باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند؛ پس در حالت کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود. این سطح قیمت همان قیمت تعادلی است؛ بنابراین در سطح قیمت ۲۰۰۰ ریال، قیمت باید ۱۰۰۰ ریال افزایش یابد تا به سطح قیمت تعادلی برسیم.

پ) در قیمت ۱۰۰۰ ریال، میزان تقاضا ۵۵۰ کیلو و میزان عرضه ۱۵۰ کیلو است. با توجه به میزان عرضه و تقاضا، می‌دانیم حداکثر کالایی که به تقاضاکننده فروخته می‌شود، ۱۵۰ واحد خواهد بود؛ چون بیشتر از آن، کالایی تولید نشده است؛ بنابراین حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان برابر خواهد بود با: $150 \times 1000 = 150,000$ ریال = حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۱۰۰۰ ریال

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

اقتصاد

۲۸- پاسخ: گزینه ۱

(درس ۶- طرح مسئله، انواع مالیات)

پاسخ تشریحی الف) مالیات بر مصرف، مالیاتی است که مصرف‌کنندگان کالاهای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا)، پرداخت می‌کنند. به این ترتیب، اگر شما میزان بیشتری از آن کالا مصرف کنید، در نهایت مالیات بیشتری نیز پرداخت می‌کنید. اگرچه این نوع مالیات نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن، به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است. مالیات بر مصرف، انواع بسیار زیادی دارد که بارزترین نمونه آن در ایران، مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات است.

ب) در کشورهایی که سازوکار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها پرداخت می‌کنند.

پ) فرض کنید شرکت کسب و کاری را طراحی کرده‌اید و می‌خواهید عملاً وارد فعالیت شوید. گام اول آن است که مجوزهای لازم را برای فعالیت اقتصادی خود از دولت بگیرید. شما با گرفتن مجوزها اجازه می‌دهید که دولت به کار شما نظارت کند.

(درس ۶- انواع مالیات)

۲۹- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی الف) در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکتها (و نه ثروت آنها) مبنای فعالیت است.

ب) تعرفه‌ها و عوارض گمرکی، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

پ) عوارض گمرکی، به جز این که یکی از راه‌های درآمدزایی دولتها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

(درس ۶- انواع مالیات)

۳۰- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	مراحل
$90,000 + (90,000 \times \frac{25}{100})$ تومان ۱۱۲,۵۰۰	$50,000 + (50,000 \times \frac{25}{100})$ تومان ۶۲,۵۰۰	$30,000 + (30,000 \times \frac{25}{100})$ تومان ۳۷,۵۰۰	قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده
$90,000 \times \frac{25}{100} = 22,500$ تومان	$50,000 \times \frac{25}{100} = 12,500$ تومان	$30,000 \times \frac{25}{100} = 7,500$ تومان	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده
-۱۲,۵۰۰ تومان	-۷,۵۰۰ تومان	—	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده
$22,500 - 12,500 = 10,000$ تومان	$12,500 - 7,500 = 5,000$ تومان	۷,۵۰۰ تومان	مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده
تومان $10,000 + 5,000 + 7,500 = 22,500$			مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

(درس ۶- پایگاه دولت در پیرامون پریشی درآمد)

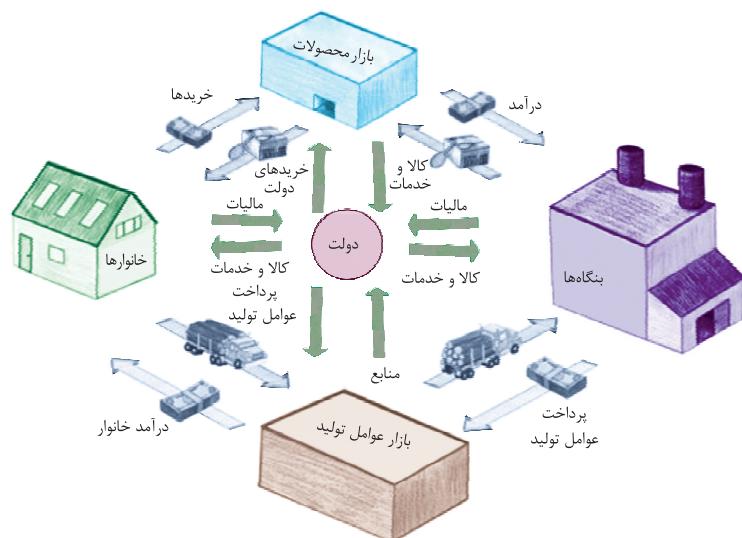
۳۱- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی در بازار محصولات:

خانوارها خریدار کالا و خدمات / بنگاه‌ها فروشنده کالا و خدمات، خانوارها پول برای خرید کالا و خدمات پرداخت می‌کنند، بنگاه‌ها همان پول را تحت عنوان درآمد دریافت می‌کنند. دولت نیز کالا و خدمات مورد نیاز خود را از بازار محصولات خریداری می‌کند و پول برای خرید کالا و خدمات (تحت عنوان خریدهای دولتی) پرداخت می‌کند.

در بازار عوامل تولید:

خانوارها فروشنده منابع و عوامل تولید / بنگاه‌ها خریدار منابع و عوامل تولید، بنگاه‌ها پول برای خرید منابع و عوامل تولید پرداخت می‌کنند، خانوارها همان پول را تحت عنوان درآمد (حقوق یا دستمزد، اجاره و سود) دریافت می‌کنند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

دولت نیز منابع و عوامل تولید مورد نیاز خود را از بازار عوامل تولید خریداری می‌کند و پول برای خرید منابع و عوامل تولید را پرداخت می‌کند. دولت به خانوارها و بنگاه‌ها یارانه (کمک‌های نقدی یا به صورت کالا و خدمات) می‌پردازد، در مقابل خانوارها و بنگاه‌ها نیز به دولت مالیات می‌پردازند.

(درس ۶ - سایر درآمدهای دولت)

۳۲- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی الف) دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی تأمین می‌کند؛ یعنی از مردم قرض می‌گیرد یا آن‌ها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری دولت شریک می‌کند و از محل سود این طرح‌ها، سودی بین آن‌ها تقسیم می‌کند. ب) غیر از مالیات، بخش زیادی از درآمدهای مورد نیاز دولت ایران از محل فروش دارایی‌هایی مثل نفت تأمین می‌شود. بخش زیادی از درآمدهای دولت از محل فروش دارایی‌های تجدیدنپذیری مانند نفت و گاز تأمین شده است که درآمدی پایدار نیست، با قیمت نفت نوسان می‌کند و قابل تحریم است.

(درس ۷ - دولت‌ها و تجارت بین‌الملل)

۳۳- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی، هندی یا چینی را تصویب کرد. ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند. (در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود) پ) در دهه ۷۰ قرن بیستم، ایالات متحده، مجدداً به سیاست‌های حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد روی آورد.

(درس ۷ - اصل مزیت مطلق و نسبی در تجارت)

۳۴- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی کشور ترکیه میزان بادام بیشتری تولید می‌کند؛ بنابراین در این محصول مزیت مطلق دارد. کشور اسپانیا میزان گردوی بیشتری تولید می‌کند؛ بنابراین در این محصول مزیت مطلق دارد. کشور مراکش در تولید هیچ‌یک از دو محصول مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید بادام مزیت نسبی دارد؛ بنابراین باید بادام را خود در داخل تولید کند و گردو را از اسپانیا وارد کند.

(درس ۷ - دولت‌ها و تجارت بین‌الملل، مکتب‌های تباری و تحریم‌های اقتصادی)

۳۵- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی الف) گاهی دولت‌ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند. ب) اگر کشوری «راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند، از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد، با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد»، به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک می‌شود.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم و فنون ادبی

آزمون سوم حضوری

رشته انسانی

(علوم و فنون دهم - درس ۷)

۳۶- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی از میان این آثار چهار اثر متعلق به دوره «سامانی» اند: (۱) التفهیم (۲) تاریخ بلعمی (۳) شاهنامه ابومنصوری (۴) ترجمه تفسیر طبری و پنج اثر متعلق به دوره «غزنوی و سلجوقی»: (۱) سیاستنامه (۲) کیمیای سعادت (۳) کشفالمحجوب (۴) تاریخ بیهقی (۵) قابوسنامه.

(علوم و فنون دهم - درس ۷)

۳۷- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی در عبارت «الف» کاربرد واژه‌های عربی نسبتاً زیاد دیده می‌شود: شهادت، دلیل، نفی، حقیقت، حق، صدق، قول و اقرار (رد ۱) و (۴). در عبارت «ب» کاربرد تمثیل و استشهاد آشکار است: الذالُّ علی الخیر کفالعله (رد ۳ و ۴). در عبارت «ج» حذف فعل به قرینه لفظی صورت گرفته است: نه کم‌دان و بسیارگوی [باش] - بسیارگفتن دوم بی‌خردی [است] (رد ۱ و ۴). عبارت «د» نیز به خاطر طولانی بودن جمله، اطناب دارد: علاوه بر این که این عبارت کلاً یک جمله مرکب است که اجزای آن با حروف پیوند به هم پیوسته‌اند، جمله دوم (که دل آدمی ...) و جمله پایانی (وی را ...) نسبتاً طولانی هستند.

(علوم و فنون دهم - درس ۷)

۳۸- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی در نثر دوره سامانی، جملات کوتاه هستند و در دوره‌های بعد کاربرد جملات طولانی و حذف فعل به قرینه رواج می‌یابد. سایر موارد ذکر شده در گزینه‌ها صحیح‌اند.

(علوم و فنون دهم - درس ۷)

۳۹- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی این مورد، از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است نه ادبی. سایر گزینه‌ها از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی‌اند.

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۴)

۴۰- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی در این گزینه «قانون عرب» به قواعد و نکات دستور زبان عربی اشاره دارد و کل بیت این مطلب را بیان می‌کند که «لم» حرف جازمه و «لن» حرف ناصبه است. در سایر گزینه‌ها منظور از «قانون» دستورها و مقررات حکومتی است که توسط دولت یا مجلس به تصویب می‌رسند.

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۴)

۴۱- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی نویسندگان عصر بیداری، داستان را مطابق ذوق عامه مردم می‌نوشتند و سبک نویسندگی آنان با ادبیات داستانی جدید مطابقت کاملی نداشت.

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۴)

۴۲- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی در عصر بیداری، نگرش شاعران و نویسندگان به جهان بیرون تغییر یافت. «مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی و عرفانی» تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد و «مضامین سیاسی، اجتماعی و وطنی» رونق یافت (رد ۱، ۲ و ۳). تعلیم و تربیت نوین و همگانی، تنفر از خرافات و حقوق مدنی زنان (موارد الف، د و ه) در کنار «دشمنی با استبداد و استکبار، قانون، توجه به مردم، وطن، آزادی و ...» از درون‌مایه‌های نثر دوره بیداری‌اند.

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۴)

۴۳- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی از روش رد گزینه استفاده می‌کنیم:

«جز مجلس ملی نژند بیخ ستبداد»: تأکید بر اهمیت مجلس و قانون خواهی (رد ۱).

استفاده از واژگان کهن مانند «افریشته» (فرشته) و «اهریمن» (رد ۲).

اشاره به مسائل عینی مانند «مجلس»، «ترن»، «قانون» و ... (رد ۳).

دلیل نادرستی ۲: اگرچه واژه «ترن» را که از واژه‌های اروپایی راه‌یافته به شعر عصر بیداری است، می‌توانیم عامیانه حساب کنیم اما واژه «بیخ» واژه‌ای کهن است، نه عامیانه.

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۴)

۴۴- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی با توجه به ابیات و پیشنهادهای هر گزینه، رد گزینه می‌کنیم: «ورود لغات انگلیسی و فرانسوی»: در بیت «ج» واژه «ژل» (نقش) انگلیسی و فرانسوی است؛ اما در ابیات «د» و «ه» واژه انگلیسی یا فرانسوی دیده نمی‌شود (رد ۳ و ۴).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم و فنون ادبی

آزمون سوم حضوری

رشته انسانی

«استفاده از زبان کوچه و بازار»: در بیت «ب» به ویژه در «آملاً» مشهود است، اما در بیت «د» دیده نمی‌شود (رد ۲).

«صحت از حقوق زنان»: علاوه بر این که در بیت «الف» می‌توان مفهوم «حق تحصیل و هنرآموزی زنان» را دید، در بیت «ه» به «تک‌همسری مردان» نیز اشاره شده است که می‌تواند از حقوق زنان شمرده شود.

«استفاده از واژگان کهن»: در بیت «د»، «خَلَد» (خلیدن: فرورفتن) به نسبت از واژه‌های کهن‌تر است. ضمن این که در بیت «ه» واژه «شش‌در» و کنایه «شش‌در شدن» می‌تواند کاربرد کهن‌واژه در نظر گرفته شود؛ هرچند به دلیل کاربرد آن در بازی نرد، می‌تواند کاربردی عامیانه هم باشد.

۴۵- پاسخ: گزینه ۳ (علوم و فنون یازدهم - درس ۹)

پاسخ تشریحی استعاره‌های مصرّحه را در هر گزینه برمی‌شماریم:

۱) استعاره مصرّحه ندارد. معنی بیت: هر کس در زیر شمشیر و زور، مانند کوه استقامت ورزید، خون گرمش در سینه [مانند] یاقوت و لعل شد.

۲) پنج استعاره مصرّحه دارد: ۱) سرو استعاره از یار ۲) نرگس استعاره از چشم ۳) ژاله استعاره از اشک ۴) گلاب استعاره از اشک ۵) برگ سمن استعاره از صورت.

۳) شش استعاره دارد: ۱) فندق استعاره از سرانگشت یا ناخن ۲) شقایق استعاره از صورت ۳) سنبل استعاره از زلف ۴) نرگس استعاره از چشم ۵) سمن استعاره از صورت ۶) مروارید استعاره از اشک

۴) چهار استعاره مصرّحه دارد: ۱) مُشک استعاره از زلف ۲) قمر استعاره از صورت ۳ و ۴) دَر و گَهر استعاره از سخنان ارزشمند

۴۶- پاسخ: گزینه ۱ (علوم و فنون یازدهم - درس‌های ۳، ۶ و ۹ / علوم و فنون دوازدهم - درس ۳)

پاسخ تشریحی رد گزینه را با آرایه‌ای شروع می‌کنیم که به آن مسلط‌تریم؛ مثلاً با تلمیح. طبق پیشنهاد گزینه‌ها، تلمیح را در ابیات «د» و «ه»

بررسی می‌کنیم: در بیت «د» به «آیه السّت» (أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ؟ قالوا بلی) اشاره شده است؛ اما در بیت «ه» تلمیحی دیده نمی‌شود (رد ۳ و ۴). درستی گزینه‌های باقی‌مانده را با استعاره بررسی می‌کنیم: در بیت «ه»، «بتان» استعاره از زیبارویان است؛ اما در بیت «الف» استعاره دیده نمی‌شود (رد ۲).

بررسی سایر آرایه‌ها طبق ۱:

مراعات نظیر: در بیت «الف»، واژه‌های خرابات، مست و صراحی (ظرف شراب) مراعات نظیر دارند.

مجاز: در بیت «ج»، «ذم» مجاز از لحظه و «خاک» مجاز از گور است.

تشبیه: در بیت «ب» شاعر خود را به «هدف» تشبیه کرده است؛ هم‌چنین «تیر خرد» اضافه تشبیهی است.

۴۷- پاسخ: گزینه ۱ (علوم و فنون یازدهم - درس‌های ۳، ۶ و ۹)

پاسخ تشریحی در این گزینه «تیر قضا» را می‌توان اضافه تشبیهی یا اضافه استعاری دانست. هم‌چنین «بار ملامت» اضافه تشبیهی است

(تشبیه ملامت به بار)، اما «مجاز» در این بیت دیده نمی‌شود.

بررسی آرایه‌ها در گزینه‌های دیگر:

۲) استعاره: «آتش نهفته» استعاره از عشق / تشبیه: خورشید شعله‌ای است (بلیغ اسنادی) / مجاز: «سینه» مجاز از دل

۳) استعاره: «جان و دل» (ای جان و دل) استعاره از معشوق و «آغوش گل» اضافه استعاری (تشخیص و استعاره مکنیه) است. / تشبیه: تشبیه «بوی تو» به «نکته گل» / مجاز: «گل» مجاز از قبر

۴) استعاره: سپر انداختن (= تسلیم شدن) عقل تشخیص و استعاره مکنیه است. هم‌چنین «ناوک» (= نوعی تیر کوچک) استعاره از مژه‌ها یا ناز و کرشمه معشوق است. / تشبیه: «خندنگ غمزه» اضافه تشبیهی (تشبیه غمزه به خندنگ) است. / مجاز: «خندنگ» مجاز از تیر «دست» نیز می‌تواند مجاز از رفتار و عملکرد باشد.

۴۸- پاسخ: گزینه ۴ (علوم و فنون یازدهم - درس‌های ۳، ۶ و ۹ / علوم و فنون دوازدهم - درس ۳)

پاسخ تشریحی با آرایه‌ای که مسلط‌تریم رد گزینه را آغاز می‌کنیم؛ مثلاً برای «تلمیح» ابیات «الف» و «د» باید بررسی شوند. در بیت «الف»

به حدیث «الدّنيا مزرعة الآخرة» اشاره شده است؛ پس تلمیح دارد؛ اما در بیت «د» تلمیح دیده نمی‌شود (رد ۱ و ۳). با تضمین نیز ۲

رد می‌شود؛ زیرا در بیت «ه» تضمین دیده نمی‌شود («سعدی» تخلص خود شاعر است) اما در بیت «د» عبارت قرآنی «كُلٌّ مِنْ عَلَيْهَا فَان» (آیه ۲۶ سوره الرحمن) تضمین شده است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز علوم و فنون ادبی

بررسی سایر آرایه‌ها طبق (۴):

در بیت «ب» وفانکردن دنیا تشخیص و استعاره مکنیه است. در بیت «ج» نیز «دور عمر» به «برق یمانی» تشبیه شده است و در بیت «ه»، «دست» مجاز از رفتار و عملکرد است.

(علوم و فنون یازدهم - درس ۹)

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی در این گزینه «در تبسم بودن غنچه» تشخیص و استعاره مکنیه است. هم‌چنین «مهد (= گهواره) زمرد» استعاره مصرحه از بوته سبز گل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ «عقیق شکرریز» استعاره مصرحه از لب و «کمند دلاویز» استعاره مصرحه از زلف است؛ اما استعاره مکنیه ندارد.
- ۲ نسبت دادن هوا و بو (= آرزو) به باد صبا استعاره مکنیه و تشخیص است؛ اما در این بیت استعاره مصرحه دیده نمی‌شود.
- ۳ در این بیت «خال سیاه بر عارض (= رخسار) یار» به «زاغی که بر کناره باغی نشسته باشد» تشبیه شده است (تشبیه مرکب) و هیچ استعاره‌ای در آن دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون یازدهم - درس ۳، ۶ و ۹/ علوم و فنون دوازدهم - درس ۳)

۵۰- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی در این گزینه «آتش افروختن گل» تشخیص دارد، اما بیت فاقد تلمیح است. صرف وجود واژه‌های «آتش» و «گلستان» باعث نمی‌شود بیت به داستان حضرت ابراهیم اشاره داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ تشبیه بلیغ: خار غم / اضافه استعاری: دست غم
- ۲ مجاز: ۱) عالم مجاز از مردم عالم ۲) امروز مجاز از دنیا ۳) فردا مجاز از آخرت / استعاره پنهان (مکنیه): به فریاد رسیدن ناله، تشخیص و استعاره پنهان (= مکنیه) محسوب می‌شود.
- ۴ تضمین: آن چنان که از فحوای کلام در مصراع نخست برمی‌آید، مصراع دوم متعلق به خواجه (حافظ) است. (مصراع نخست از شهریار است. صورت کامل شعر حافظ: اگر شراب خوری جرعه‌ای فشان بر خاک / از آن گناه که نفعی رسد به غیر چه باک / مراعات نظیر: ساقی، طرب، شراب و جرعه)

(علوم و فنون یازدهم - درس ۹)

۵۱- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی استعاره‌های هر گزینه را علامت می‌زنیم و در آخر می‌شماریم:

- ۱ «سنبل» استعاره از زلف و «سمن» استعاره از چهره ← ۲ استعاره
- ۲ «مه» استعاره از چهره، «شب» استعاره از زلف، «گل» استعاره از چهره و «سنبل» استعاره از زلف ← ۴ استعاره
- ۳ «گهر» استعاره از سخن ارزشمند، «حقه لعل» استعاره از دهان، «شکر» استعاره از لب و «مروارید» استعاره از دندان ← ۴ استعاره
- ۴ «یاقوت» استعاره از لب، «گهر» استعاره از سخنان ارزشمند، «عقیق» استعاره از اشک خونین و «عقد گهر» استعاره از اشک ← ۴ استعاره

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۲)

۵۲- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی برای بررسی مطالب گزینه‌ها، باید وزن ابیات را در نظر بگیریم:

- الف) فعلاّت فاعلاتن، فعلاّت فاعلاتن ← همسان دولختی (به درنگ (مکث) وسط مصراع‌ها در وزن «همسان دولختی» دقت کنید).
- ب) فعلاّت فاعلاتن فعلن ← همسان
- ج) فعلاّتن مفاعلن فعلن ← ناهمسان
- د) فعلاّتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن ← همسان

همان‌طور که می‌بینید در این ابیات یک وزن همسان دولختی و یک وزن ناهمسان وجود دارد (رد ۲).

بیت «ج» ناهمسان است و «الف» همسان دولختی (رد ۱). بیت «ب» همسان است (رد ۴).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز علوم و فنون ادبی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- ۱) تسلیم‌بودن و رضای عاشقانه / با درد ساختن و دست از درمان کشیدن در عشق
- ۲) غیرت عاشق (عاشق نمی‌تواند ببیند که معشوق به دیگری توجه می‌کند، حتی اگر معشوق به او ستم کند).
- ۳) عاشق وقتی عشق یار را دارد، همه چیز دارد.

۶۲- پاسخ: گزینه ۴

(علوم و فنون یازدهم - درس ۹)

پاسخ تشریحی مفهوم این بیت این است که «روزگار تر و خشک را با هم می‌سوزاند و بین خوب و بد فرقی نمی‌گذارد»؛ در حالی که مفهوم مشترک صورت سؤال با سایر گزینه‌ها این است که «دنیا مزرعه آخرت است» یا «دنیا دار مکافات است».

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۳)

پاسخ تشریحی مفهوم مشترک این بیت با بیت سؤال «رهاکردن کینه و دشمنی» است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- ۱) توصیف کینه و مهر یار: کینه یار برای دشمنان مانند نیش و مهر او برای دوستان مانند نوش (= عسل) است.
- ۲) توصیف مهربانی و کینه یار: مهربانی تو گل را در دل دوستان می‌رویانند و خصومت تو خار را در جان دشمنان می‌شکند.
- ۳) رسیدن زمان انتقام‌گیری و مبارزه

۶۴- پاسخ: گزینه ۴

(علوم و فنون دوازدهم - درس ۳)

پاسخ تشریحی «زیبایی معشوق و حیرت خلاق از دیدن او» در ۴ دیده می‌شود؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها «برتری جمال معشوق بر همه زیبایی‌های جهان» است.

۶۵- پاسخ: گزینه ۳

(علوم و فنون دهم - درس ۷)

پاسخ تشریحی در ۳ شاعر می‌گوید: قضا و قدر وفادار نیست و حتی اگر کودک وفاداری در شکمش باشد آن کودک را از شکمش به دور می‌اندازد؛ اما مفهوم ابیات صورت سؤال تقدیرگرایی است؛ یعنی هر چه خدا بخواهد همان می‌شود و از آن گریز و گزیری نیست. گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ نیز با بیان‌های مختلف همین مفهوم را می‌رسانند.

معنی ۴ و ارتباط آن با صورت سؤال: اگر خداوند تغییردهنده امور دنیوی نیست، پس چرا احوال روزگار مطابق میل ما نیست؟ (اگر احوال دنیا در اختیار ما بود به این شکل نبود؛ پس احوال دنیا در دست خداست و ما در آن تأثیری نداریم.)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

۶۶- پاسخ: گزینه ۲

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۱)

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نادرست (هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد). - نادرست (اگر جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد، بحران هویت فرهنگی شکل می‌گیرد). - درست
- ۲) نادرست (ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر، یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد). - درست - نادرست (هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد).
- ۳) درست - درست - نادرست (از دست رفتن ثبات و استقرار آرمان‌های هویتی جهان اجتماعی، منجر به تزلزل فرهنگی می‌شود).

۶۷- پاسخ: گزینه ۳

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۲)

پاسخ تشریحی ممکن است یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر، ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون این‌که به جهان اجتماعی مقابل ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردد. برای مثال، جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، دچار تحولات هویتی شد.

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۳)

پاسخ تشریحی زبان فارسی دری، به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام در مناطق مختلف این جهان گسترش یافت. قدرت نظامی و سیاسی غرب در نخستین رویارویی‌ها با فرهنگ اسلامی، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت. حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب گسترده است.

۶۹- پاسخ: گزینه ۱

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۱، ۱۲ و ۱۳)

پاسخ تشریحی اگر اعضای جهان اجتماعی، مقهور و مبهوت جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند. جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند، به پرسش‌های آن‌ها درباره زندگی و مرگ پاسخ ندهد، از این پرسش‌ها غفلت کند یا به یوچ‌انگاری برسد؛ نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود. جامعه ایران، با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

۷۰- پاسخ: گزینه ۱

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۵)

پاسخ تشریحی از نظر ارسطو، حکومت فرد براساس میل و خواست حاکم، استبدادی یا تیرانی نامیده می‌شود. لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح‌دانستن همه امور برای انسان‌هاست. حکومت‌های مبدله، فاسقه و ضاله از صورت‌های تحریف‌شده حکومت‌های مبدله در دیدگاه فراهی است. جمهوری به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است.

۷۱- پاسخ: گزینه ۲

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۲ و ۱۵)

پاسخ تشریحی اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد. در آموزه‌های اسلامی هنگامی که عبادات، بعد اجتماعی وسیع‌تری پیدا می‌کنند، ارزش بیشتری می‌یابند. جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان‌ها شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند. در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

آزمون سوم حضوری

(پایه‌شناسی دهم - درس‌های ۱۳ و ۱۵)

۷۲- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) درست - درست - نادرست (بیانگر مفهوم سیاست است.)
- ۲) نادرست (بازگشت ایران به اسلام و انقلاب اسلامی، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.) - درست - نادرست (بیانگر مفهوم اقتدار است.)
- ۳) نادرست (این مورد، قبل از انقلاب هم وجود داشت.) - نادرست (ارزش‌های مربوط به نظام اسلامی است.) - درست
- ۴) نادرست (این مورد، قبل از انقلاب هم وجود داشت.) - نادرست (ارزش‌های مربوط به نظام اسلامی است.) - درست

(پایه‌شناسی دهم - درس ۱۶)

۷۳- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی اقتصاد نفتی می‌تواند در کوتاه‌مدت احساس رفاه بیشتر، با نوسان بالا را ایجاد کند، ولی این وضعیت پایدار نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) درست - درست
- ۲) نادرست (تأمین جمعیت از کارکردهای مهم نهاد خانواده است.) - نادرست (توسعه ظرفیت تولیدی کشور در انواع محصولات و ارتقای شاخص‌های بهداشت و درمان، از دستاوردهای اقتصاد امروز ایران است.)
- ۳) نادرست (تأمین جمعیت از کارکردهای مهم نهاد خانواده است.) - نادرست (توسعه ظرفیت تولیدی کشور در انواع محصولات و ارتقای شاخص‌های بهداشت و درمان، از دستاوردهای اقتصاد امروز ایران است.)
- ۴) درست - درست

(پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۳)

۷۴- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی انسان در دیدگاه تبیینی، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی است و جامعه در دیدگاه تبیینی، صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است.

قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند، کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند و امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند.

(پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۳)

۷۵- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی نظم اجتماعی مرحله بعد از پذیرش قواعد اجتماعی توسط ما انسان‌ها است و در نتیجه آن ایجاد می‌شود.

ساختار اجتماعی در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر خود را نشان می‌دهد و نمود می‌یابد. نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویا است و ساختار اجتماعی مقدم بر نظام اجتماعی است.

(پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۴)

۷۶- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ و انقلاب‌های اجتماعی، نتیجه فراتر رفتن از نظم موجود در جهان اجتماعی هستند؛ در حالی که جامعه‌شناسی تبیینی بر نظم اجتماعی تأکید افراطی دارد.
- ۲) در جامعه‌شناسی تبیینی امکان مطالعه همدلانه وجود ندارد و فهم همدلانه به جامعه‌شناسی تفسیری مربوط است.
- ۳) اهمیت معنادار بودن و آگاهانه بودن کنش اجتماعی مربوط به رویکرد نظریه پردازان کنش اجتماعی است و از ویژگی‌های جامعه‌شناسی تبیینی نیست.
- ۴) اهمیت معنادار بودن و آگاهانه بودن کنش اجتماعی مربوط به رویکرد نظریه پردازان کنش اجتماعی است و از ویژگی‌های جامعه‌شناسی تبیینی نیست.

(پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۴)

۷۷- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی الف ← اندازه‌گیری اجزای بدن انسان برای تعیین نژاد برتر، از مصادیق سقوط ارزش‌هاست.

- ب ← جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان‌دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت را از انسان‌ها می‌گیرد. (رکود اراده‌ها)
- پ ← ناتوانی از فهم انگیزه کنشگران، نشانه افول معانی است.

(پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۴)

۷۸- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی کنش اجتماعی ارادی است. اما جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان‌دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را می‌گیرد. (رکود اراده‌ها و خلاقیت‌زدایی)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

کنش اجتماعی هدفدار است. نادیده گرفتن اهداف اخلاقی، عاطفی، معنوی و دینی کنش‌های اجتماعی منجر به سقوط ارزش‌ها می‌شود. کنش اجتماعی، آگاهانه و معنادار است. نادیده گرفتن معنای کنش، سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف رفتارها و خصوصیات قابل مشاهده ما محدود شوند (افول معانی).

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۴)

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی (۱)، به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد (۲). برای جلوگیری از بروز چنین پیامدهایی، کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت (۳). نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. (۴). همین نگاه، مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت (۵).

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس‌های ۳ و ۴)

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی

● علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند.
● انسان‌ها، برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند. به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد.
● تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۳ و ۴)

۸۱- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

پیامد توضیح جامعه و نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی ← استفاده از تطمیع، تهدید و اجبار برای تضمین پیش‌بینی رفتارها - ناتوانی در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت - افزودن بر حجم قواعد نظارتی
پیامد تأکید افراطی رویکرد تبیینی بر ساختارهای اجتماعی ← نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها و سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها
پیامد یکسان دانستن طبیعت و جامعه ← تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۶ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۳ و ۴)

۸۲- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی

سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی‌شان، توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند. تاراج نفت و فروش کالاهای مصرفی و مونتاژ، مربوط به هجوم استعمارگران در دوره پهلوی است. موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی، باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند.

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۱، ۱۲ و ۱۶ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۳)

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی

تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. بنابراین، بحران هویت، پیامد تزلزل فرهنگی (یعنی از دست رفتن ثبات عقاید و ارزش‌ها) است.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند. افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است.

مطابق با جامعه‌شناسی تبیینی، همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۱ و ۱۵ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۳ و ۴)

۸۴- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی

بررسی عبارات نادرست:

عبارت سوم: هرگاه قدرت برای رسیدن به هدف معینی سازمان پیدا کند، «سیاست» پدید می‌آید.

عبارت چهارم: کنش «اجتماعی» خشت بنای جامعه است و تمام پدیده‌های خرد و کلان از آن پدید می‌آیند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

۸۵- پاسخ: گزینه ۲

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۵ و ۱۶ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۳)

پاسخ تشریحی جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است. در نظام اسلامی، احکام و مقررات با خواست مردم و در ذیل اراده و مشیت خداوند شکل می‌گیرند. جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان عربی

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۲۷)

۸۶- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱ همانا (اضافی است) / هرکس («الَّذین» یعنی «کسانی که») / ایمان آورده است («آمَنوا» جمع است نه مفرد).
- ۲ پروردگار (ترجمه دقیقی برای «الله» نیست، گرچه در بعضی آزمون‌ها این مورد را جزء خطاها به حساب نیاورده‌اند) / ایمان بیاورند («آمَنوا» فعل ماضی است و دلیلی ندارد که در این جا به صورت مضارع التزامی ترجمه شود).
- ۳ «قطعاً» (ترجمه درستی برای «إِنَّمَا» نیست) / سرپرستی می‌کنند («وَلِيّ» اسم است نه فعل مضارع).

(عربی دهم - درس ۵ - صفحه ۵۹)

۸۷- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۲ تاریکی‌ها («ظلام» مفرد است نه جمع) / تبدیل شده باشد. («قد حَوَّل» به صورت ماضی نقلی ترجمه می‌شود).
- ۳ هیچ عواصی (اولاً دلیلی برای آوردن «هیچ» نداریم، ثانیاً «عَوَاصِ» در عبارت داده شده، مفرد نیست) / در (زائد است) باور نمی‌کند («ما کان... یُصدِّقَان» باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود) / تاریکی‌ها (مثل ۲) / تبدیل شود. (مثل ۲)
- ۴ گاهی («قد» در این جا با ماضی آمده و معنای «گاهی» نمی‌دهد) / تبدیل می‌شود. (مثل ۲)

(عربی دهم - درس ۶ - صفحه ۷۲)

۸۸- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱ تأثیر («دور» یعنی «نقش») / سرمایه‌ها («الثروة» مفرد است نه جمع) / تبدیل شود. (ترجمه مناسبی برای «لتصیر» نیست).
- ۲ غنیمت‌شمردن («لنغتنم» در اینجا فعل امر است نه مصدر) / ایران را («إیران» در این جمله نقش مفعول ندارد) / تبدیل کنیم. (اولاً «لتصیر» فعل غائب است نه متکلم، ثانیاً معنای «تبدیل کردن» برایش درست نیست).
- ۳ یک ثروت («یک» نشانه نکره بودن است، ولی «الثروة» معرفه به «ال» است) / حتماً (اضافی است) / بهره ببریم. (ترجمه مناسبی برای «نغتنم» نیست).

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۲۰)

۸۹- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱ تا (بین جملات حرف «و» آمده که معنای «تا» نمی‌دهد) / ایجاد می‌شود («تَحَدَّثُ» یعنی «رخ می‌دهد، اتفاق می‌افتد») / کم نکند («أَضَعَفُ، يُضَعِّفُ» معنای «ضعیف کردن» می‌دهد نه «کم کردن»).
- ۳ حوادث تلخ زندگی («الحياة» مضاف‌الیه نیست، بلکه با حرف «فی» آمده است) / رخ داده («تحدثت» مضارع است نه ماضی).
- ۴ رسیدن («أن یُواصلوا» از «واصل، یُواصل» ساخته شده که معنای «ادامه‌دادن» می‌دهد نه «رسیدن») / پیش آمده (مثل ۳) / در زندگی (در جای مناسب خود ترجمه نشده).

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۲۰)

۹۰- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۲ ساخته بودند («بُني» فعل مجهول و مفرد است) / آن جا (ترجمه مناسبی برای «علیها» نیست. در عربی «هناك» معنای «آن جا» می‌دهد).
- ۳ در («حوَّل» یعنی «پیرامون») / بلند (در جمله داده شده، معادلی ندارد) / می‌توانستند («استطاع» فعل ماضی است و دلیلی ندارد به صورت ماضی استمراری ترجمه شود).
- ۴ دیوار بزرگ («سور عظیم» نکره است، پس باید به صورت «دیواری بزرگ» یا «دیوار بزرگی» ترجمه شود) / بنا شد («کان بُني» معادل ماضی بعید است) / می‌توانستند (مثل ۳) / آن جا (مثل ۲)

(عربی دهم - درس‌های ۵ و ۶)

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱ به خود (اضافی است).
- ۲ در حال غرق شدن (اولاً «یغرق» فعل مضارع است نه مصدر، ثانیاً چون بعد از فعل ماضی «شاهدت» آمده، بهتر است به صورت ماضی استمراری ترجمه شود: وقتی انسانی را دیدم که در نزدیکی من غرق می‌شد...)
- ۴ مورد آموزش قرار گیرد. («لیغفر» فعل مضارعی است که عین‌الفعل آن کسره دارد، پس نمی‌تواند مجهول باشد: تا بیمارزد).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

(عربی دهم - درس‌های ۵ و ۸)

۹۲- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

۲) با خشنودی («راضیه») قید حالت است؛ ولی مربوط به «الطَّالِبَةُ» است نه «أُمُّ» / مادرش به او ... (اولاً «به او» اضافی است، ثانیاً وقتی «أُمُّ» منصوب است نمی‌تواند فاعل این عبارت باشد.) ترجمه صحیح عبارت: «دانش آموز، با خشنودی به انجام تکالیف خود می‌پردازد و به مادرش کمک می‌کند».

۳) چیزی را («شیء») مرفوع است، پس نمی‌تواند مفعول باشد. / بالا بردم («رفعی») از «رفع + نون و قایه + ی» تشکیل شده، یعنی اولاً «رَفَع» فعل غایب بوده و ثانیاً «ی» مفعول است ← مرا بالا برد. / بردم («أخذنی») ← مرا برد، هم دقیقاً مثل «رفعی» است.

۴) شمشیری هستند (حرف «کأنَّ» که معنای «مانند» می‌دهد در ترجمه لحاظ نشده است. ← «بینی‌های دلفین‌ها مانند شمشیری هستند که ...» / دشمنان («عدو») مفرد است نه جمع.

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۲۹)

۹۳- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) حشره ... (ساختار عبارت عربی با جمله فارسی تفاوت دارد، یعنی جای مبتدا و خبر عوض شده است.) / المزارع (یعنی «مزرعه‌ها»، در حالی که در عبارت فارسی «کشاورزی» مفرد و صفت است.)

۳) هی (اضافی است.) / المزارعین (یعنی «کشاورزان»، پس مناسب این تعریب نیست.)

۴) الحشرة التي (مثل ۱) / محاصيل زراعية («محصولات کشاورزی» نشانه نکره بودن ندارد، پس در عربی باید به صورت معرفه آورده شود. دقت کنید که حرف «ی» در «کشاورزی» نشانه نکره بودن نیست.)

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۳۵)

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی ترجمه عبارت: قوی‌ترین مردم کسی است که دشمن خود را مقتدرانه ببخشد.

مفهوم عبارت: وقتی که توانایی انتقام گرفتن داری، بخشش و گذشت نشانه توانایی درونی و روحی توست.

این مفهوم در تمام گزینه‌ها به غیر از ۳ دیده می‌شود. ۳ بر «بخشش بدون متت گذاشتن» تأکید دارد.

ترجمه گزینه‌های عربی: ۱) هیچ چیز نیکوتر از گذشت هنگام توانایی نیست.

۴) وقتی بر دشمن خود توانایی یافتی، بخشش را به عنوان سپاسگزاری برای غلبه کردن بر او قرار بده.

(عربی دهم - درس ۸ - صفحه ۹۴)

۹۵- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی خطاهای ۴: مبنی (اسم‌های «ال» دار بیشتر اوقات معرب هستند نه مبنی.) / علامة جزه «نون» (علامت جز در «الصالحین»

حرف «ی» است نه «ن».)

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۳۵)

۹۶- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی خطای ۱: مجرور ... («عند» جزء قیدهاست و قیدهها اسم هستند نه حرف جز، پس «وقوع» را باید مضاف‌الیه بدانیم نه

مجرور به حرف جز.)

(عربی دهم - درس ۶ - صفحه ۶۹)

۹۷- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی خطای ۳: حال و ... (در ترکیب «سَيَاحاً مسرورین» هر دو اسم، نکره هستند، پس موصوف و صفت هستند نه «حال و مرجع حال».)

(عربی دهم - درس‌های ۵ و ۶)

۹۸- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی خطاهای ۱: لتسليم (باید به صورت «لتسليم» باشد، یعنی حرف «ل» باید کسره بگیرد.) / استلام (این کلمه بر وزن «افتعال»

است، پس باید حرف «ت» کسره بگیرد نه فتحه!)

(عربی دوازدهم - درس ۲)

۹۹- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱) «أصغر» (کوچک‌تر) ≠ «أكبر» (بزرگ‌تر) / «المدح» (ستایش) ≠ «الذم» (نکوهش) ← مترادف نداریم.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیالی سبز

زبان عربی

۲ «قیح» = «کریه» (زشت) ← در این عبارت متضاد نداریم.

۳ «اهداف» = «غایات» (هدفها) ← در این عبارت هم متضاد نداریم. دقت کنید که «أضعف» در این جا فعل بوده و معنای «ضعیف کرد» می‌دهد و نباید آن را با اسم تفضیل «أقوی» به معنای «قوی‌ترین» متضاد بگیریم.

۴ «القدیمة» (قدیمی) ≠ «الحدیثة» (جدید) / «ساعتدث» = نصرت (باری کرد).

(عربی دهم - درس ۵ - صفحه ۶۲)

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱ فقط یک جمله دارد که آن هم فعلیه است: «یستفید...»

۲ دو جمله دارد که هر دو اسمیه هستند: «السکوت ذهب» (سکوت طلا است.) و «الکلام فضة» (سخن نقره است.)

۳ دو جمله دارد: «أزور مقبرة إمامي الثامن في مشهد» ← جمله فعلیه / «هو أحب الناس عندي» ← جمله اسمیه

۴ دو جمله دارد که هر دو فعلیه هستند: «یرسل الغراب أخبار الغابة» و «حتی یحدّر بقیة الحيوانات»

(عربی دهم - درس ۶ - صفحه ۷۵)

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی اسم‌های مبنی موجود در سایر گزینه‌ها:

۱ ضمیر «ها»

۲ «ذالک» (اسم اشاره است.) / ضمیر «ه» ← البته «أمس» هم مبنی است؛ ولی نیازی نیست که آن را بلد باشید.

۴ ضمیر «هم»

(عربی دهم - درس ۶ - صفحه ۷۶)

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱ «الصالحین» مفعول است و چون جمع سالم مذکر است، منصوب بالياء محسوب می‌شود. ضمناً در این عبارت «جئات» هم مفعول است که فعلاً در محدوده اطلاعات ما نیست.

۲ «المساکین» مفعول است؛ ولی چون جمع مکسر است، منصوب بالفتحه است نه منصوب بالياء.

۳ «رب» مفعول است و اعراب آن منصوب بالفتحه است.

۴ «قوانین» مفعول است و مانند ۲، چون جمع مکسر است، نباید آن را منصوب بالياء بدانیم.

(عربی دوازدهم - درس ۲ - صفحه ۲۶ و ۲۷)

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱ «خائفین» حال از نوع اسم است. (به برادران خود درباره خطرات تفرقه میان مسلمانان با ترس هشدار می‌دهیم.)

۲ «متعجباً» حال از نوع اسم است. (خلیفه با تعجب از استقبال آنان در شب، به کارگزاران خود نگاه کرد.)

۳ «و هم یحبون...» جمله حالیه است. (پدران فرزندان خود را راهنمایی می‌کنند در حالی که پیشرفت آنان در زمینه‌های مختلف را دوست دارند.)

۴ «هوناً» حال از نوع اسم است. (به راستی او بنده‌ای از بندگان خداوند رحمان است که روی زمین به آرامی راه می‌روند.)

(عربی دهم - درس ۸ - صفحه ۱۰۳)

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی نون وقایه در سه حالت زیر می‌تواند به کار برود:

۱) وقتی ضمیر «ی» بخواهد به یک فعل متعدی متصل شود. مثل «شاهدنی» ← شاهد + ن + ی

۲) وقتی ضمیر «ی» به دو حرف «ین» و «عن» بچسبد: «می» ← ین + ن + ی / «عی» ← عن + ن + ی

۳) گاهی میان ضمیر «ی» و حروف مشبیه بالفعل دیده می‌شود: «لبتی» ← لیث + ن + ی / «أنی» ← أن + ن + ی

فعل‌هایی که در حروف اصلی‌شان حرف «ن» دیده می‌شود، دام‌های مهمی برای نون وقایه هستند. مانند: «یحزن»، «تمی»، «أعان»، «ینی» و ...

بررسی گزینه‌ها:

۱) در «می» نون وقایه دیده می‌شود. (به توضیحات بالا مراجعه کنید.)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

- ۲ در «أنتي» هم نون وقایه به کار رفته است. (باز هم به توضیحات بالا دقت کن.)
 ۳ «أعجبي» از «أعجب + ن + ي» تشکیل شده و در آن نون وقایه هست.
 ۴ حروف اصلی «إمتحنی»، «م ح ن» است؛ یعنی «نون» جزء حروف اصلی آن است نه نون وقایه.

(عربی دوازدهم - درس ۲)

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی طبق صورت سؤال باید دنبال «حالی» بگردیم که ساختار «اسم فاعل» را داشته باشد و مرجع آن «مفعول» باشد.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ در این عبارت حال از نوع جمله است نه اسم: «هَنَّ شاکرات». دقت کن که کَلّ این جمله را باید حال بگیریم نه فقط «شاکرات» را!
 ۲ «رجلاً کاذباً» ترکیب وصفی است چون هر دو اسم، نکره هستند. در حالی که ما می‌دانیم مرجع حال باید یک اسم معرفه باشد؛ پس در این عبارت اصلاً حال نداریم.
 ۳ «منتظرین» حالی است که ساختارش، اسم فاعل است (مُ... ی...) و حالتِ «التَّاس» را بیان می‌کند که نقش مفعول را دارد: «آیا مردم را در ایستگاه، منتظر ندیدی...؟»
 ۴ «راغبین» حال است و ساختار اسم فاعل را دارد؛ ولی مرجع آن «الحجَّاج» است که نقش فاعل را دارد نه مفعول: «حاجیان سوار هواپیما می‌شوند در حالی که به دیدن دو حرم شریف، مشتاق‌اند.»

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲

(تاریخ دهم - قضاوت و دادرسی در ایران باستان)

پاسخ تشریحی درباره قضاوت و دادرسی در دوره ساسانیان، اطلاعات و مدارک بیشتری (در مقایسه با هخامنشیان و اشکانیان) باقی مانده است. مجموعه‌ای از قوانین و محاکمات عصر ساسانی در کتاب «مادیان هزار دادستان» به زبان پهلوی گردآوری شده است و منبع ارزشمندی برای آشنایی با نظام حقوقی و دادرسی آن دوره محسوب می‌شود.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۱

(تاریخ دهم - سپاه و هنگ افزارها در ایران باستان)

پاسخ تشریحی خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المنذب و خلیج عدن را به تسلط خود درآورد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اولاً سواحل مدیترانه نادرست است و ثانیاً سلطه ساسانیان بر خلیج فارس و سواحل جنوبی ایران توسط پادشاهان قبل از خسرو انوشیروان محقق شده بود.

۲) گردیانوس (امپراتور روم) در جنگ میان ایران و روم در زمان شاپور یکم ساسانی کشته شد.

۳) «روم غربی» نادرست است.

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۳

(تاریخ دهم - هشن و سوگواری در ایران باستان)

پاسخ تشریحی گاهنبارها عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت (آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان)، در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد.

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۲

(تاریخ دهم - کشاورزی و دامداری در ایران باستان)

پاسخ تشریحی وظیفه برقی از مهم‌ترین مناصب حکومتی عصر ساسانی را می‌توانید در جدول زیر مشاهده کنید:

وظیفه	منصب حکومتی
نگارش فرمان‌ها، نامه‌ها و اسناد و ثبت و ضبط آن‌ها + گردآوری و تألیف خدای نامک‌ها	دبیر
ریاست بر دبیران و کاتبان دربار	ایران دبیربد (دبیران مهست)
وی تحت نظارت مستقیم پادشاه کار می‌کرد و مجری فرامین او بود. زمانی که پادشاه در جنگ یا سفر بود، وزیر به عنوان جانشین او کشور را اداره می‌کرد و گاهی نیز خود، فرماندهی سپاه را در جنگ عهده‌دار می‌شد.	بزرگ فرمادار (وزیر بزرگ)
رئیس روستاییان و کشاورزان بود که علاوه بر عهده‌دار بودن مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.	واستریوشان سالار

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۲

(تاریخ دهم - دین و عقاید ایرانیان باستان)

پاسخ تشریحی اشکانیان نیز همانند هخامنشیان، حامی سیاست آزادی دینی بودند. حکومت ساسانی، دین زرتشتی را دین رسمی ایران اعلام کرد و با این اقدام، دین و سیاست به هم گره خوردند. با رسمیت یافتن دین زرتشتی و قدرت گرفتن موبدان در دربار ساسانی، برخی گروه‌های غیرزرتشتی، همچون مانویان و مسیحیان با مسائل و مشکلاتی روبه‌رو شدند.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۱

(تاریخ دهم - ادبیات در ایران باستان)

پاسخ تشریحی به نظر برخی زبان‌شناسان، منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که در قرن ۵ م. به خط و زبان پهلوی ساسانی نگارش یافته‌اند، ابتدا به زبان پارتی سروده شده بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خط «پهلوی ساسانی» درست است.

۲) داستان هزار و یک شب براساس داستان «هزار افسان» شکل گرفته است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

دام تستی ممکنه با توجه به درس نامه فکر کنی (۲) هم درسته، اما باید توجه داشته باشی که فقط برخی از داستان‌های شاهنامه (مثل بیژن و منیژه) ممکنه اصل و ریشه اشکانی داشته باشن و داستان درخت آسوریک (که گفت‌وگوی بین یک درخت و یک بز هست) به تنهایی نمی‌تونه الهام‌بخش فردوسی در سرودن شاهنامه بوده باشه.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۲

(تاریخ دهم - هنر و معماری در دوره اشکانیان)

پاسخ تشریحی هنر مجسمه‌سازی در دوره اشکانیان، متأثر از هنر یونانی رونق گرفت و مجسمه‌سازان آثار متعددی پدید آوردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) برجسته‌ترین آثار این دوره، پیکره «برنزی» شاهزاده اشکانی است.

۳) نقش و نگارهای «نقاشان» ایرانی در عهد ساسانی، الهام‌بخش هنرمندان دوران بعد، به‌ویژه دوره اسلامی بود.

دام تستی اگه رفتی سراغ (۴) و اون رو پاسخ درست فرض کردی، به این نکته توجه نکردی که عبارت این گزینه درباره «نقش برجسته‌های» عصر اشکانی صادقه، نه مجسمه‌هاش. فرق نقش برجسته و مجسمه رو هم که می‌دونی؟ مگه نه؟

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۳

(تاریخ دهم - هنر و معماری در دوره ساسانیان)

پاسخ تشریحی معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید. از جمله

ویژگی‌های برجسته معماری دوره ساسانی، کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها، به‌ویژه کاخ‌ها بود. معماران چیره‌دست ایرانی در آن زمان، فنون و مهارت‌های ساخت گنبد را چنان توسعه و ترقی دادند که سبک کار آنان، الگویی برای معماران در دوران اسلامی شد و حتی معماران اروپایی نیز آن را تقلید کردند. آتشکده‌های متعددی هم که در این عصر در مناطق مختلف ایران ساخته می‌شد، به شکل گنبد چهارطاقی بود و آتش مقدس در درون آن نگهداری می‌شد.

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۲

(تاریخ دوازدهم - روابط فارسی در عصر قاجار)

پاسخ تشریحی پس از واگذاری امتیاز به بارون رویتر انگلیسی، در داخل کشور مخالفت‌های مردمی شدیدی با این امتیاز صورت گرفت و

حاج ملا علی کنی (مجتهد بزرگ تهران) به شدت با آن مخالفت کرد. سرانجام، ناصرالدین‌شاه مجبور به لغو این قرارداد شد و رویتر هم در نهایت موفق شد امتیاز بانک شاهنشاهی را به مدت شصت سال به دست آورد.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۱

(تاریخ دوازدهم - کشاورزی در عصر قاجار)

پاسخ تشریحی در عصر قاجار، «جنگ داخلی آمریکا» موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد. هم‌چنین «تجاری‌شدن

کشاورزی» ایران در عصر قاجار، تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد، اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی، نظیر «پنبه» و تریاک شد.

یادمون باشه پیامد جنگ‌های ناپلئون در اروپا برای ایران این بود که کالاهای صنعتی اروپایی کم‌تر به ایران وارد می‌شد و این جنگ‌ها غیرمستقیم باعث شکوفایی و رونق صنایع دستی ایران شدند.

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۴

(تاریخ دوازدهم - اوضاع علمی و فرهنگی ایران در عصر قاجار)

پاسخ تشریحی میرزا حسن رشدیه یکی از شخصیت‌های فرهنگی عصر قاجار بود که برای تأسیس مدرسه‌های جدید، به‌ویژه در دوره

تحصیلی ابتدایی در شهرهای مختلف ایران بسیار تلاش کرد و در این راه رنج‌ها و سختی‌های فراوانی کشید. هدف رشدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم‌آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود. روحش واقعاً شادا!

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۴

(تاریخ دوازدهم - زمینه‌های نهضت مشروطه)

پاسخ تشریحی اولین ثمره ارتباط میان علما و مردم و پیدایش حرکت فکری به رهبری عالمان دینی، پیروزی در نهضت تنباکو بود. این

پیروزی علاوه بر لغو قرارداد توتون و تنباکو، (۱) قدرت و رهبری روحانیون شیعه را در صحنه سیاسی کشور آشکار کرد و (۲) آسیب‌پذیری استبداد داخلی و استعمار خارجی را در برابر اراده ملت ایران نشان داد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۳

(تاریخ دوازدهم - نهضت مشروطه (مهاجرت صغری))

پاسخ تشریحی مهم‌ترین خواسته‌های مهاجران در «مهاجرت صغری» عبارت بود از: (۱) ایجاد عدالتخانه (دادگستری) در همه شهرها برای رسیدگی به شکایت‌های مردم و برقراری عدالت در جامعه و (۲) عمل به قانون اسلامی به طور دقیق و به دور از ملاحظه‌های شخصی. مهم‌ترین خواسته‌های مهاجران در «مهاجرت کبری» عبارت بودند از: (۱) برکناری عین‌الدوله از صدارت، (۲) فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران، (۳) ایجاد عدالتخانه و (۴) تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان).

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۲

(تاریخ دوازدهم - اهداف انگلستان و روسیه برای مذاکره در نهضت مشروطه)

پاسخ تشریحی روس و انگلیس در مواجهه با نهضت مشروطه با توجه به منافع استعماری خود با همدیگر تضاد داشتند.

«روسیه» به چند دلیل با نهضت مشروطه ایران «مخالفت» می‌کرد:

(۱) جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه‌خواهی از مشروطه‌طلبان حمایت می‌کرد؛

(۲) کمک به محمدعلی‌شاه که طرفدار روس بود؛

(۳) پیشگیری از قیام ملت‌های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت تأثیر پیروزی مشروطه‌خواهان در ایران.

«انگلیس» هم برای «حمایت» از مشروطه‌طلبی مردم ایران، دلایل خود را داشت:

(۱) افزایش اعتبار خود در ایران، برای دستیابی به موقعیتی بهتر یا برابر با روسیه؛

(۲) به قدرت رساندن مهره‌های انگلیسی در دستگاه حاکم و مجلس ایران؛

(۳) محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۳

(تاریخ دوازدهم - دوره دوم مشروطه)

پاسخ تشریحی پس از تسلط مشروطه‌خواهان بر ایران، خانۀ شیخ فضل‌الله نوری مورد تعرض مسلحانه قرار گرفت. در این هنگام سفارت «روسیه» از ایشان خواست که به آن‌جا پناهنده شود یا چند نفر سرباز روسی به منزلش بروند و او را در پناه خود بگیرند. وی هیچ‌یک از این پیشنهادها را نپذیرفت و گفت: «در مقابل مشیت و اراده الهی، تسلیم صرف است».

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۴

(بغرافیای دهم - تقسیمات کشوری ایران پیش از اسلام)

پاسخ تشریحی برای این که به راحتی بتوانید از وضعیت تقسیمات کشوری ایران در دوره‌های پیش از اسلام مطلع شوید و آن‌ها را در کنار هم مقایسه کنید، به یک جدول نیاز دارید:

تقسیمات کشوری در ایران پیش از اسلام			
آریاییان	هخامنشیان	اشکانیان	ساسانیان
یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌خواندند.	داریوش، کشور را به سی «شهری» که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مأمورینی گماشت که آن‌ها را شهریان یا ساتراپ می‌گفتند. نکته: در دوران سلوکیان کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.	قسمت‌های حکومت هخامنشی در زمان اشکانیان یا پارت‌ها ادامه داشت.	کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

یک نگاه به گزینه‌ها و جدول فوق بیندازید؛ می‌بینید که به راحتی می‌توان (۱) و (۲) را حذف کرد. این‌گونه ما فقط با (۳) و (۴) مواجه خواهیم بود که فقط (۴) درباره تقسیمات کشوری در دوره ساسانیان درست است.
(۱) درباره دوره قاجاریه و (۳) درباره دوره هخامنشیان درست است.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۱

(بغرافیای دهم - تقسیمات کشوری ایران در دوره معاصر)

پاسخ تشریحی در تصویر، ما شاهد واحدی از تقسیمات کشوری ایران هستیم که از چند بخش همجوار تشکیل شده است. کدام یک از واحدها این ویژگی را دارد؟ شهرستان.
تصویر مربوط به شهرستان قائنات است که از سه بخش مرکزی، بخش سده و بخش نیمبلوک تشکیل شده است. در هر یک از این بخش‌ها چندین دهستان وجود دارد. شهرستان چگونه وضعی دارد؟ واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده و از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده است. شهرستان توسط فرماندار اداره می‌شود.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۲) «دهستان» این ویژگی را دارد.

(۳) بیانگر «بخش» است.

(۴) مربوط به «استان» است.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۲

(بغرافیای دهم - شکل‌گیری سکونتگاه‌ها)

پاسخ تشریحی عوامل مختلفی در شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران نقش دارند که در بین این عوامل، همواره آب بیشترین اهمیت را داشته است. بسیاری از سکونتگاه‌های اولیه، در کنار رودها به وجود آمده‌اند. آب در هر مکان، در تمایل انسان به کار کشاورزی و ساکن شدن به صورت دائم نقش مهمی داشته است. با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه‌ها به نام روستا پدید آمد. افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۳

(بغرافیای دهم - اشکال شهرها)

پاسخ تشریحی همان‌طور که از تصویر صورت سؤال (تصویر شهر سلماس در آذربایجان غربی) پیداست، ما با یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی گوناگون و قطعات مختلفی از شهر مواجهیم که با یکدیگر ارتباط داشته و تقسیمات مشخصی را ارائه می‌دهند. (شهر شطرنجی) بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) مربوط به ویژگی‌های شهرهای «خطی» است.

(۲) درباره روستاهای «پراکنده» صدق می‌کند.

(۴) مربوط به ویژگی‌های شهرهای «شعاعی» (ستاره‌ای) است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

جغرافیا

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۲

(پغرافیای دهم - نقش سکونتگاه‌ها)

پاسخ تشریحی نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی و یا انسانی تعیین می‌شود؛ به طور مثال شهرهای مقدس مشهد و قم به دلیل وجود زیارتگاه‌ها مورد توجه زائران است و به همین دلیل، این شهرها را «زیارتگاهی» می‌نامند. شهر تهران نیز به دلیل پایتخت بودن، استقرار وزارتخانه‌ها، سفارتخانه‌ها و مراکز بزرگ اداری، دارای نقش سیاسی - اداری است. درباره نقش سکونتگاه‌ها به این نکات توجه کنید:

(۱) امروزه، اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند؛ مثل تهران که نقش سیاسی، مذهبی، اداری، صنعتی، دانشگاهی و ... را داراست.

(۲) نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود. سیمای سکونتگاه دانشگاهی با سکونتگاه صنعتی تفاوت دارد.

(۳) ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد؛ مثلاً سکونتگاه صنعتی به تدریج نقش‌های اداری و سیاسی را نیز برعهده بگیرد.

۲ تنها بر نقش انسان در تعیین نقش سکونتگاه‌ها تأکید دارد که نادرست است؛ زیرا همان‌طور که در توضیحات بالا گفته شد، نقش هر سکونتگاه را ترکیبی از عوامل طبیعی و انسانی مشخص می‌کند. این عوامل می‌تواند شامل نوع آب‌وهوا، وضعیت تجاری، نوع معیشت، چگونگی اقتصاد، معماری و ... باشد.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۱

(پغرافیای دهم - فعالیت‌های اقتصادی (زراعت و باغداری))

پاسخ تشریحی صورت سؤال از شما دو مبحث را خواسته است:

(۱) کدام عامل موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است؟

تنوع آب‌وهوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است. انواع غلات، حبوبات، سبزیجات و ... از جمله محصولات است که در نقاط مختلف کشور کشت می‌شود. با این‌که فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب‌وهوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است که باعث شده است کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد.

(۲) چه عاملی تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به باغداری را توجیه می‌کند؟

امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۲

(پغرافیای دهم - فعالیت‌های اقتصادی (صنعت))

پاسخ تشریحی بهتر است که عبارت‌ها را به ترتیب بررسی کنیم:

- یکی از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی کشور، صنعت «خودروسازی» است.
- صنعت «نفت و گاز» بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور را تشکیل می‌دهد.
- صنایع مربوط به «فلزات اساسی» بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور را پوشش می‌دهد.
- مواد «پتروشیمی» در تولید انواع لاستیک، پلاستیک و مواد شوینده کاربرد دارد.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱

(پغرافیای دهم - فعالیت‌های اقتصادی (گردشگری))

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌های نادرست:

- ۲** بحث عدم تعادل مربوط به قطب‌های صنعتی است.
- ۳** اینترنت و خدمات الکترونیکی، تجارت و بازرگانی را تسهیل نموده است.
- ۴** مربوط به مدیریت حمل‌ونقل است.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۳

(پغرافیای دوازدهم - اشتغال شهری)

پاسخ تشریحی در برنامه‌ریزی و اداره شهر باید به ایجاد فرصت‌های شغلی و سروسامان بخشیدن به مشاغل بخش غیررسمی توجه کرد. از جمله راهکارهایی که در برخی شهرها به این منظور به کار گرفته شده، حمایت از کارآفرینان و ایجاد غرفه‌هایی با اجاره ارزان برای فروشندگان دوره‌گرد و توسعه امکانات گردشگری برای جذب گردشگر و ایجاد شغل است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۴

(مغرافیای دوازدهم - توسعه روستایی در ایران)

پاسخ تشریحی

در سال ۱۳۵۸ جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسندگی کشاورزی تشکیل شد و فعالیت‌های زیادی در روستاها انجام داد که از آن جمله می‌توان به ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی و برق، خدمات بهداشتی، آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای به روستاییان، ایجاد و توسعه راه‌های روستایی و لایروبی و نگهداری قنات‌ها اشاره کرد. بنیاد مسکن انقلاب اسلامی نیز از جمله نهادهایی بود که در سال ۱۳۵۸ با هدف تأمین مسکن محرومان به‌ویژه روستاییان تشکیل شد. تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

همان‌طور که می‌بینید، عبارت‌های «ب» و «پ» (تأمین مسکن برای اقشار محروم جامعه و اجرای طرح‌های هادی روستایی) مربوط به بنیاد مسکن و عبارت‌های «الف» و «ت» (رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسندگی کشاورزی) مربوط به جهاد سازندگی است.

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۴

(مغرافیای دوازدهم - ترکیبی (مشکل مسکن و آمایش سرزمین))

پاسخ تشریحی

یکی از ویژگی‌های عمده آمایش سرزمین، «توجه به عدالت در توسعه» است؛ یعنی بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات باید تعادل برقرار شود. در برنامه آمایش سرزمین به منظور تحقق عدالت اجتماعی، از توسعه نامساوی و تمرکز ثروت و سرمایه در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر جلوگیری می‌شود. تصویر صورت سؤال بیانگر پدیده بی‌خانمانی (کارتن‌خوابی) است که حاصل رعایت‌نشدن عدالت اجتماعی در توزیع درآمدها و بی‌توجهی دولت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی برای همه اقشار جامعه است.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۴

(مغرافیای دوازدهم - فنون و مهارت‌های مغرافیایی ۱)

پاسخ تشریحی

داده‌ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی (داده‌های مکانی) و ویژگی‌ها (داده‌های توصیفی). میانگین بارش سالانه، توصیف ویژگی یک منطقه است و گذر مدار رأس‌الجدی از یک کشور، موقعیت مکانی آن کشور را بیان می‌کند.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۲

(مغرافیای دوازدهم - گسترش حمل‌ونقل از گذشته تا امروز)

پاسخ تشریحی

در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند. در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد. طی جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵ - ۱۹۳۹ م) یعنی در قرن بیستم، اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد. موتور جت توان بیشتری داشت و موجب شد هواپیماهای مسافربری بزرگ‌تری ساخته شود و هواپیماهای جت مسافربری در آسمان به پرواز درآیند. بعدها با تولید هواپیماهای بوئینگ، حمل‌ونقل هوایی در سراسر جهان گسترش یافت.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۳

(مغرافیای دوازدهم - نقش و اهمیت حمل‌ونقل)

پاسخ تشریحی

عبارت صورت سؤال مربوط به اهمیت «اقتصادی» حمل‌ونقل است. امروزه هیچ ناحیه‌ای خودبسند نیست و همه نواحی (چه در داخل و چه در سطح بین‌المللی) برای رفع نیازهای اقتصادی‌شان به یکدیگر وابسته‌اند. صاحب‌نظران، حمل‌ونقل را کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنای اقتصاد کشورها می‌دانند. فعالیت‌های اقتصادی تولید و توزیع و تجارت به شدت به شبکه‌های حمل‌ونقل وابسته‌اند. گردشگری نیز به عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها به زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیاز دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ ارتباط جغرافیا و حمل‌ونقل

۲ اهمیت سیاسی و دفاعی حمل‌ونقل

۴ اهمیت اجتماعی حمل‌ونقل

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۳

(مغرافیای دوازدهم - حمل‌ونقل باره‌ای)

پاسخ تشریحی

حمل‌ونقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد، انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل دارد. بررسی گزینه‌های نادرست:

۱ حمل‌ونقل جاده‌ای برای مسافت‌های کوتاه (معمولاً کم‌تر از ۴۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است.

۲ احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) در حمل‌ونقل جاده‌ای کم‌هزینه‌تر از سایر شیوه‌های حمل‌ونقل است.

۴ «نیمه دوم قرن بیستم» درست است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

(منطق - درس ۵)

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی صورت این استدلال در حقیقت این گونه است: «هر گیاه اگر به آن آب نرسد خشک می شود، شمعدانی یک گیاه است؛ پس اگر به آن آب نرسد خشک می شود». این استدلال نتیجه قطعی دارد و لذا استدلال قیاسی است.

(منطق - درس ۵)

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱ گاهی تمام مصادیق یک مجموعه را بررسی و آن گاه نتیجه‌گیری می‌کنیم. این موارد، ظاهری شبیه استقرای تعمیمی دارد، اما در آن همه موارد بررسی می‌شود و از نتیجه هم، حمایت قطعی می‌کند. «انتخابات» و «سرشماری» از جمله این موارد هستند که به آن‌ها استقرای تام می‌گویند که در واقع نوعی قیاس محسوب می‌شوند.

۲ سیر استقرای تعمیمی از جزء به کل است یعنی بررسی موارد جزئی به یک حکم کلی منجر می‌شود.

۳ در استقرای تمثیلی ما از جزء به جزء سیر خواهیم کرد، اما اصولاً تقسیم‌بندی استقرای براساس قوت و ضعف است و نتایج، احتمالی است و نمی‌توان نتیجه قطعی گرفت.

۴ زمانی که قصد رد مغالطه تمثیل ناروا را داریم، می‌توانیم از یک استدلال تمثیلی دیگر استفاده کنیم. روا یا ناروا بودن آن استدلال تمثیلی اهمیتی ندارد.

(منطق - درس ۵)

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی در مورد نخست: حکم یک نمونه را (اتومبیل تازه به بازار آمده ایران خودرو) به دلیل شباهت ظاهری به مورد دیگر (اتومبیل پدر من) سرایت داده‌ایم که بر این اساس استدلال استقرایی تمثیلی مطرح شده است.

در مورد دوم: سر و صدا و ناآرامی حیوانات در صورتی که اکثراً سکوت در این روستا به خصوص در شب‌ها حاکم است، غیرطبیعی است. با بررسی احتمالات مختلف و گمانه‌زنی‌ها استنتاج بهترین تبیین در نتیجه‌گیری وقوع زلزله مطرح شده است.

در مورد سوم: با چند بار بررسی یک روغن اتومبیل و صدماتی که آن روغن به اتومبیل (اتومبیل پدر) می‌زند، نتیجه کلی می‌گیریم و این موارد را به کل تعمیم می‌دهیم (که این روغن تقلبی است). بر این اساس، استقرای تعمیمی مطرح شده است.

(منطق - درس ۶)

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی «همسایه ما» یک مفهوم کلی است و لذا قضیه «همسایه ما، امروز رونده به مسافرت است»، محصوره است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ در مورد لفظ «شیره» خبری داده و لذا موضوعش جزئی و شخصیه است.

۳ موضوع قضیه «من او را در حالی که خرم و خندان بود و قدح باده به دست داشت، دیدم»، «من» می‌باشد و از آن جا که ضمائر مفهوم جزئی هستند، این قضیه شخصیه است.

۴ موضوع این قضیه «کارمندان این فرهنگسرا» است که از آن جا که محمول عدد است و تعداد را مشخص کرده است پس تعداد آن، مشخص است و جزئی محسوب می‌شود، پس این قضیه، شخصیه است.

(منطق - درس ۶)

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی اگر قضیه جزئی صادق باشد، برای مثال قضیه «بعضی الف ب است» صادق باشد، امکان دارد قضیه «هر الف ب است» هم صادق باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ قضیه جزئی، از اقسام قضایای محصوره است و موضوع قضایای محصوره، مفهومی کلی است.

۲ قضایای دارای سور، همان قضایای محصوره هستند که به کلیه و جزئیه تقسیم می‌شوند. دقت کنید که قضایای شخصیه، سور ندارند.

۳ جملات انشایی، چون «قابلیت» مطابقت و عدم مطابقت با واقعیت را ندارند (یعنی فقط مطابق بودن با واقعیت مهم نیست) در منطق بررسی نمی‌شوند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

آزمون سوم حضوری

(منطق - درس ۶)

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی صورت استاندارد قضیه ۳، «محسن خندان است» می‌باشد و «خندان» محمول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) محمول قضیه، همواره مفهومی کلی است. در این جا «رشت» که جزئی است، موضوع است. صورت استاندارد قضیه، «رشت، مرکز استان گیلان است» می‌باشد.

۲) «بود» در این جا فعل ربطی نیست و به معنی «وجود داشت» است. صورت استاندارد قضیه، «ساسان در کلاس موجود بود» است که محمولش «موجود در کلاس» می‌باشد.

۴) صورت استاندارد قضیه، «من شنونده صدای حسن بودم» و محمولش «شنونده صدای حسن» است.

(فلسفه یازدهم - درس ۵)

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی سوفسطائیان در زمان سقراط معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آن چه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابقی با واقعیت ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به نظر آن‌ها، علم مطابق با واقعیت نبوده و حتی با تلاش هم نمی‌توان به آن رسید.

۲) جهان را نمی‌توان شناخت و علم هم تطابقی با واقعیت ندارد.

۴) علم و دانش مطابق واقعیت نیست، حتی آن چه که هر کس خودش بیندازد.

(فلسفه یازدهم - درس ۵)

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بررسی موارد نادرست:

• سقراط پرچم علم و فضیلت را برافروخت و برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت (نه معرفت درونی) قیام کرده و شالوده تفکر اصیل را استوار ساخت.

• سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد، افلاطون (نه ارسطو) شاگرد برجسته وی این زندگی را حکایت کرده است.

• سقراط روش بحث ثابتي داشت، و مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد.

(فلسفه یازدهم - درس ۶)

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱) معرفت‌شناسی بخشی از فلسفه است که به «پدیده شناخت» می‌پردازد نه شناخت پدیده‌ها.

۲) معرفت‌شناسی در گذشته بخشی از هستی‌شناسی بوده است.

۳) معرفت‌شناسی از ابتدا مورد توجه فلاسفه بوده، اما توجه ویژه کانت (فیلسوف آلمانی) سبب رشد بیشتر آن گردید.

۴) از نظر فلسفی، هم چیستی معرفت و هم امکان آن دو امر بدیهی و واضح هستند.

(فلسفه یازدهم - درس ۶)

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد؛ هم‌چنین ممکن است ما در توانایی خود

برای شناخت برخی امور شک کنیم؛ مثلاً با خود بگوییم که «آیا ما می‌توانیم به همه اسرار مغز پی ببریم؟» اما این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است؛ پس هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است و شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن

و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست.

بررسی گزینه‌ها: ۲) شکاکیت مطلق است، اما سایر گزینه‌ها این گونه نیست و هر کدام بیانگر شک در شناخت برخی امور است که می‌تواند وجود داشته باشد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

آزمون سوم حضوری

رشته انسانی

(فلسفه یازدهم - درس ۶)

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی انسان از ابتدای زندگی خود روی زمین، برای درک خود و جهان پیرامون خویش تلاش کرده است، از همین رو توانسته به دانش‌های مختلف در رشته‌ها و شاخه‌های گوناگون دست پیدا کند.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی حرکت دست، حرکت کلید را پدید می‌آورد و به محض متوقف شدن دست، کلید نیز متوقف می‌شود و حرکت کلید، هرگز بدون حرکت دست ادامه پیدا نمی‌کند؛ پس مثال خوبی برای رابطه علیت است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نجار فقط یکی از عوامل مؤثر است و وجود میز پس از ساخته شدن، وابسته به وجود نجار نیست.

۲) راننده نقشی در وجود ماشین ندارد، بلکه فقط در حرکت ماشین مؤثر است.

۳) خورشید فقط یکی از عوامل برای رویش گیاه است.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی عبارت مطرح شده در صورت سؤال نشان‌دهنده انتظار آثار متناسب است که بیانگر اصل سنخیت است؛ چراکه توقع ما از اسب، تولد اسب است نه کره خر. بررسی گزینه‌ها:

۱) بدون رنج نمی‌توان به گنج رسید؛ یعنی اثر متناسب با تلاش رسیدن به مزد است. ← سنخیت

۲) در این گزینه اصلاً علیتی وجود ندارد که بخواهیم به سنخیت برسیم.

۳) ارتباطی با علیت ندارد.

۴) ارتباطی با علیت ندارد.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی در وجوب علی و معلولی، اگر علت تأمه فراهم باشد (همه عوامل لازم برای به وجود آمدن یک پدیده)، ضرورتاً آن معلول فراهم می‌شود. در سایر گزینه‌ها: «باید» و «وجوب»، به صورت اخلاقی است نه علی و معلولی.

(فلسفه دوازدهم - درس ۴)

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی ذوق و قریحه سرایش شعر یکی از علت‌های ناقصه سرودن شعر است. اگر یک علت ناقصه نباشد پس علت تأمه هم نداریم و وقتی علت تأمه نداریم، معلول (شعر سروده شده) هم نداریم. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) علت ناقصه، معلول را به وجود نمی‌آورد.

۲) علت ناقصه شرط لازم برای وجود معلول هست، اما لازم و کافی نیست.

۳) وقتی علت ناقصه نیست، معلول هم نیست.

(فلسفه دوازدهم - درس ۴)

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی اگر کسی واقعاً اصل سنخیت میان علت و معلول را انکار کند، به هیچ کاری دست نخواهد زد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این فرد، اگرچه کارش اشتباه است، اما چون تا حدی تلاش کرده، نمی‌توان او را منکر سنخیت دانست.

۲) چنین فردی در وجوب علی و معلولی مشکل دارد، نه در سنخیت میان علت و معلول؛ چراکه علی‌رغم فراهم شدن علت تأمه، از روی دادن معلول اطمینان ندارد.

۳) قائل بودن به امکان حوادث پیش‌بینی نشده، نافی هیچ کدام از اصول و قواعد علیت نیست.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

آزمون سوم حضوری

(فلسفه دوازدهم - درس ۴)

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی در معنای سوم اتفاق، نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان مطرح شده است؛ بدین معنا که این حرکات و نظام‌ها به سمت غایت و هدفی معین پیش نمی‌رود.

پذیرفتن معنای سوم اتفاق، نفی «علت نخستین جهان» و «آفریننده» را به دنبال دارد.

دقت کنید در معنای دوم اتفاق تأکید شده است که سنخیت میان اشیا و آثار آن نیست و به نفی و انکار اصل سنخیت پرداخته شده است.

(فلسفه دوازدهم - درس ۵)

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی هر جا یک «خوب‌تر» (نه خوب) وجود دارد، «خوب‌ترین» (نه خوب‌تر) هم وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) مقدمه اول برهان برترین درجات کمال است.

۳) نکته‌ای قابل توجه در برهان برترین درجات کمال است.

۴) نتیجه برهان برترین درجات کمال است.

(فلسفه دوازدهم - درس ۵)

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی سؤالات:

سؤال اول و دوم: بسیاری از افلاطون‌شناسان معتقدند که (مثال خیر) و (صانع) دمیورژ هر دو نام‌های دیگر خداوند است. آن‌ها می‌گویند دمیورژ، همان خداست، اما در مرتبه خلق جهان، اما مثال خیر فقط اشاره به ذات خداوند دارد.

سؤال سوم: سقراط گرچه گاهی از لفظ خدایان هم استفاده می‌کرد، اما گزارش افلاطون از جریان محاکمه وی نشان از آن دارد که وی به وجود خدای یگانه معتقد بوده است. البته افلاطون هم گاهی از لفظ خدایان استفاده می‌کرد.

سؤال چهارم: خدایان یونان باستان عبارت‌اند از: ۱) زئوس، خدای آسمان و باران ۲) آپولون، خدای خورشید، هنر و موسیقی ۳) آرمیس، خدای عفت و خویشتن‌داری و ...

(فلسفه دوازدهم - درس ۵)

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی دیوید هیوم معتقد است برهان نظم که مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی است، از تجربه گرفته شده و فقط می‌تواند یک ناظم و مدبّر را برای این جهان اثبات کند، اما نمی‌تواند ثابت کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و واجب‌الوجود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هیوم، برهان نظم را متکی بر تجربه می‌داند.

۲) به نظر هیوم، برهان نظم وجود یک خالق و ناظم را اثبات می‌کند، اما نمی‌تواند اثبات کند که این خالق ناظم همان خدا است.

۴) به نظر هیوم، برهان نظم به عقل تکیه ندارد بلکه اتکای آن بر تجربه است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۳

(درس ۳ - مقدمه، مفهوم اساس، توجه و ادراک)

پاسخ تشریحی توجه یعنی انتخاب محرک خاص از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون. وقتی فردی سرش را به سمت یک صدای خاص بچرخاند، یعنی از بین صداهای مختلف آن را انتخاب و به آن توجه کرده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) انتخاب محرک‌ها (انتخاب دریافت‌های حسی) مربوط به توجه است.
- ۲) اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود؛ بنابراین دریافت چندحسی محرک‌ها قوی‌تر از دریافت تک‌حسی آن‌ها است.

۳) از نظر تکاملی، احساس محرک‌های بیرونی (مانند سرما، گرما، صدا و ...) برای بقای موجود زنده (از جمله انسان) حیاتی است. در بیشتر اوقات ما محرک‌های درونی، مثل حرکت خون، هضم غذا در معده و ... را احساس نمی‌کنیم و احساس این محرک‌ها نه تنها لزومی ندارد، بلکه غیرممکن و آزاردهنده است. تنها در برخی شرایط که بدن دچار بیماری می‌شود، احساس درد، سوزش و ... را دریافت می‌کنیم.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۳

(درس ۳ - محرک‌های محیطی را چگونه تفسیر می‌کنیم؟ گشتالت)

پاسخ تشریحی بررسی عبارات:

عبارت اول (درست): براساس اصل شکل و زمینه، ادراک ما از یک شکل تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند.
عبارت دوم (نادرست): وجود خطای ادراکی نشانگر این است که آن‌چه را حس می‌کنیم الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می‌کنیم. تمایل به این‌که اشیای کنار هم را با هم ادراک کنیم مربوط به اصل مجاورت گشتالت است نه خطای ادراکی.

عبارت سوم (نادرست): تمایل به متصل و پیوسته دیدن اشکال، بیانگر اصل استمرار است.
عبارت چهارم (درست): همه آن‌چه را که احساس می‌کنیم، تفسیر نمی‌شوند. به عبارت دیگر، بسیاری از محرک‌های حسی در همان حد تحریک گیرنده‌های حسی باقی مانده، وارد فضای ادراکی نمی‌شوند.

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۱

(درس ۳ - ترکیبی)

پاسخ تشریحی بررسی عبارات نادرست:

- الف) درست: اطلاعات موجود در حافظه، یکی از منابع مهم توجه است؛ بنابراین این‌که چه محرک‌هایی را انتخاب کنیم، تحت تأثیر حافظه نیز قرار می‌گیرد.
ب) درست: ما به همه آن‌چه توجه داریم، آگاهی کامل نداریم. به عبارت دیگر، ما فقط به برخی از چیزهایی که در دامنه توجهمان قرار می‌گیرد، آگاهی کامل داریم.
پ) (نادرست): آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.
ت) (نادرست): خوگیری، شامل عادت کردن به محرک خاص است، به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم.
ث) (درست): اگر توجه (انتخاب محرک‌ها) مداوم و پایدار باشد، با تمرکز روبه‌رو هستیم.

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۲

(درس ۳ - کارکردهای توجه)

پاسخ تشریحی هر قدر تکلیف مهم‌تر باشد، هشدار کاذب بیشتری رخ می‌دهد؛ بنابراین رابطه مستقیم دارند، مثلاً هنگام عبور از ورودی بازرسی فرودگاه، هرگونه خطای احتمالی ممکن است جان مسافران را به خطر بیندازد؛ پس بازرسان همه وسایل را ردیابی می‌کنند، در حالی که هدف (وسایل ممنوعه)، در بیشتر مواقع وجود ندارد (غایب است). در واقع به دلیل مهم‌بودن پیدا کردن هدف، هشدار کاذب، بیشتر رخ می‌دهد.

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۲

(درس ۳ - چگونه می‌توانیم تمرکز ایجاد کنیم؟ کارکردهای توجه)

پاسخ تشریحی

- صبحانه خوردن و گرسنه‌بودن، درگیری و انگیزتگی ذهنی را کاهش می‌دهد، زیرا یکی از عوامل مؤثر بر درگیری و انگیزتگی ذهنی، عوامل فیزیولوژیکی و تأمین نیازهای زیستی است.
- خواندن صرف از روی کتاب درسی، یعنی ارائه درس به شکل یکنواخت و ثابت. یکنواختی و ثبات نسبی یکی از عوامل خوگیری است و باعث خواب‌آلودگی و عادت کردن می‌شود.
- وقتی معلم محسن را صدا زده و او پاسخ نداده است؛ یعنی محرک هدف را در حالی که حاضر بوده، ردیابی نکرده و آن را از دست داده است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

آزمون سوم حضوری

رشته انسانی

(درس ۳ - ساماندهی توپه)

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی در ۱، ۲ و ۴ برای انجام یک تکلیف، از دو حس کمک گرفته شده است، اما در ۳، فرد همزمان دو تکلیف را انجام می‌دهد و توجه خود را به دو بخش تقسیم کرده است. این موضوع منجر به کاهش کارایی توجه در این مثال شده است.

(درس ۳ - کارکردهای توپه)

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی در این موقعیت «محرک هدف» افراد زیر ۱۸ سال هستند که باید ردیابی شوند و منظور از «ردیابی» جلوگیری کردن از ورود آن‌ها به سالن سینما است. نوجوانی که ۱۹ سال دارد محرک هدف محسوب نمی‌شود و نیازی نیست از ورود او به سالن جلوگیری شود؛ بنابراین وقتی نگهبان به او اجازه ورود می‌دهد، رد درست اتفاق افتاده است (محرک هدف وجود نداشته و ردیابی هم نشده). ولی نوجوانی که ۱۷ سال سن دارد محرک هدف محسوب می‌شود و باید از ورود او به سالن جلوگیری شود؛ بنابراین وقتی نگهبان به او اجازه ورود نمی‌دهد، اصابت اتفاق افتاده است (یعنی محرک هدف وجود داشته و ردیابی هم شده است).

(درس ۳ - کارکردهای توپه)

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی در ۴ بازی بدمینتون یک بازی دونفره است و تعداد عوامل انحرافی کم است (یک نفر). هم‌چنین فرزند برای پدر و مادر یک محرک منحصربه‌فرد است و ویژگی‌های خاصی برای آن‌ها دارد؛ پس جست‌وجو در این موقعیت ساده‌تر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هرچند تعداد محرک‌های انحرافی (حروف «ب») کم است، ولی چون حرف «پ» به حرف «ب» شباهت زیادی دارد و منحصربه‌فرد نیست، بنابراین پیدا کردن آن دشوار است.

۲) چون محرک هدف در بین گروه سرود قرار گرفته و تعداد زیادی دانش‌آموز در اطراف او هستند، پیدا کردن او دشوار است. ضمناً اشاره‌ای به وجود یک ویژگی منحصربه‌فرد در این دانش‌آموز نشده است.

۳) هرچند نارنجی بودن تاکسی باعث منحصربه‌فرد بودن آن می‌شود، ولی پرتردد بودن خیابان به معنای تعداد زیاد عوامل انحرافی است؛ پس پیدا کردن آن دشوار است.

عوامل انحرافی کم	عوامل انحرافی زیاد	
منحصربه‌فرد بودن محرک هدف	تشخیص تاکسی نارنجی‌رنگ در یک خیابان پرتردد	
منحصربه‌فرد نبودن محرک هدف	یافتن حرف «پ» در میان تعداد معدودی حرف «ب»	پیدا کردن یکی از دانش‌آموزان توسط معلم در حین اجرای گروهی سرود

(درس ۳ - گشتالت)

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی تکمیل: این یک شکل ناقص است، ولی ما فواصل خالی آن را پر می‌کنیم و آن را به صورت کامل، یعنی حرف G می‌بینیم.

G

مجاورت: مربع‌های پررنگ طوری کنار هم قرار گرفته‌اند که ما آن‌ها را به شکل حرف E می‌بینیم.

E

شکل و زمینه: این شکل بدون توجه به زمینه‌ای که داخل آن قرار دارد شبیه حروف AL نیست، اما چون داخل این زمینه قرار گرفته و در بین سایر حروف کلمه «گشتالت» قرار گرفته است، به صورت حروف AL ادراک می‌شود.

AL

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

(درس ۳ - منابع توبه)

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی کسی که فیلم‌های ترسناک زیادی دیده، در حافظه‌اش اطلاعات زیادی درباره این فیلم‌ها دارد و در نتیجه از بین تبلیغ‌های مختلفی که پخش می‌شود، به تبلیغ فیلم‌های ترسناک توجه بیشتری می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) توانایی فرد برای پیدا کردن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش‌به‌زنگی نام دارد که کارکرد دوم توجه است.

۲) در این مثال، منبع توجه، تحریک حواس به وسیله محرک‌های بیرونی است.

۳) در این گزینه باید به کلیدواژه انتظار توجه کنید. این مثال با عامل «سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها» ارتباط دارد.

(درس ۴ - عوامل ایثار فراموشی)

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بسیاری از فراموشی‌ها در عمل ناشی از کم‌توجهی و نبود رمزگردانی است. وقتی به چیزی دقت نکرده باشیم، از ابتدا آن را رمزگردانی نمی‌کنیم و در نتیجه وارد حافظه نمی‌شود.

(درس ۴ - مقدمه، مراحل حافظه)

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) برای این که تفکر شکل بگیرد، به حافظه قوی احتیاج دارید. حافظه، ابزار رسیدن به شناخت عالی است.

۲) به حافظه سپردن اشاره به رمزگردانی دارد که در کودکان به صورت جزء‌به‌جزء انجام می‌شود.

۳) برای داشتن حافظه قوی رمزگردانی و ذخیره‌سازی کافی نیست و مرحله سوم، یعنی بازیابی نیز مهم است. برخی با این که رمزگردانی خوبی دارند و اطلاعات را برای مدت‌زمان طولانی در ذهن نگاه‌داری می‌کنند، اما نمی‌توانند آن‌ها را از حافظه بیرون بیاورند.

(درس ۴ - انواع حافظه)

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی اطلاع از راهکارهای بیابان‌زدایی و نام‌بردن اشخاص مؤثر در انقلاب، جزء اطلاعات عمومی فرد است و به حافظه معنایی مربوط است. این که فرد حروف الفبا را چگونه یاد گرفته و آخرین هدیه تولدی که گرفته چه بوده است، جزء خاطرات شخصی اوست که در زمان و مکان مشخصی آن‌ها را تجربه کرده است؛ پس به حافظه رویدادی مربوط است.

(درس ۴ - مراحل حافظه)

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی چون زهرا پاسخ سؤال را می‌داند، ولی نمی‌تواند بگوید، یعنی در مرحله سوم حافظه که بازیابی و فراخوانی اطلاعات از حافظه است، دچار مشکل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) زهرا لغت را تا صبح روز بعد حفظ کرده و ذخیره‌سازی (مرحله دوم حافظه) اتفاق افتاده است.

۲) پدیده نوک زبانی در مرحله بازیابی اتفاق می‌افتد، نه رمزگردانی.

۳) رمزگردانی زهرا علاوه بر شنیداری (گوش کردن تلفظ)، از نوع دیداری هم بوده است (دیدن لغت در دیکشنری).

(درس ۴ - انواع حافظه)

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی عبارات «الف» و «ث» مربوط به حافظه کاری است:

عبارت (الف): حافظه کاری، علاوه بر ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت، کمک خوبی برای اجرای وظایف و تکالیف است.

عبارت (ث): مفهوم حافظه کاری نشان‌دهنده این موضوع است که انواع حافظه را نمی‌توانیم صرفاً براساس زمان، تقسیم‌بندی نماییم؛ بلکه میزان استفاده از اطلاعات، تعیین‌کننده در دسترس بودن یا عدم دسترسی به آن اطلاعات است.

بررسی سایر عبارات:

عبارت (ب): شبکه سلسله‌مراتبی واژه‌ها در حافظه معنایی شکل می‌گیرد (به تصویر صفحه ۹۸ کتاب مراجعه کنید). در حافظه معنایی معانی کلمات به صورت پیاپی و مرتبط با سایر معانی شکل می‌گیرند؛ مثلاً اگر چند لحظه به واژه «قناری» فکر کنید، همراه این کلمه چیزهای دیگری مانند پرنده، پرواز کردن و ... در حافظه شما به یاد آورده می‌شود.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

آزمون سوم حضوری

عبارت (پ): در حافظه بلندمدت، رمزگردانی اطلاعات عمدتاً معنایی است. در حافظه کوتاهمدت و کاری، رمزگردانی حسی همراه با توجه وجود دارد. عبارت (ت): در محاکم قضایی که از حافظه شاهدان عینی یک حادثه برای جمع‌آوری مستندات وقوع جرم استفاده می‌شود، به دلیل خطای اضافه کردن، احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۲ (درس ۴ - انواع حافظه)

پاسخ تشریحی برای کامل کردن جدول و نوشتن واژه‌های معنادار باید اطلاعات عمومی را که از مدتی قبل در حافظه معنایی خود ذخیره کرده‌ایم، به خاطر بیاوریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کلمات مربوط به اطلاعات عمومی است و مربوط به رویدادها و خاطرات شخصی افراد نیست.

۳) دقت کنید که حافظه معنایی یکی از انواع حافظه بلندمدت است، نه کوتاهمدت.

۴) حافظه دیداری در کتاب به عنوان یکی از انواع حافظه ذکر نشده است؛ بلکه دیداری، یکی از انواع رمزگردانی است.

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۱ (درس ۴ - انواع حافظه)

پاسخ تشریحی در حافظه کوتاهمدت، زمان بازیابی اطلاعات کوتاه است (حداکثر چند دقیقه) و ظرفیت اندوزش نیز کم است (۵ تا ۹ ماده اطلاعاتی). در حافظه کاری، ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاهمدت می‌تواند بیشتر باشد، چون علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، اما بیشتر بودن به معنای نامحدود بودن نیست و حافظه کاری هم‌چنان مانند حافظه کوتاهمدت ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی محدودی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ساده‌ترین راه انتقال اطلاعات از حافظه کوتاهمدت به حافظه بلندمدت، بازگویی و تمرین است.

۳) حجم اطلاعات ذخیره‌شده و مدت‌زمان نگه‌داری اطلاعات در حافظه بلندمدت، محدودیتی ندارد. در حافظه بلندمدت، اطلاعات از چند دقیقه تا پایان عمر ذخیره می‌شود؛ بنابراین هم ظرفیت اندوزش و هم زمان بازیابی اطلاعات در حافظه بلندمدت نامحدود هستند.

۴) حافظه رویدادی و حافظه معنایی هر دو به حافظه بلندمدت مربوط می‌شوند.

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۱ (درس ۴ - چگونه مطالعه کنیم تا حافظه بهتری داشته باشیم؟)

پاسخ تشریحی وقتی که ابیات شعری را حفظ می‌کنید، گاهی اوقات بیت‌های مختلف یا مصرع‌های هر بیت را جابه‌جا می‌کنید. یا وقتی تاریخ یک سلسله را مطالعه می‌کنید، در یادآوری ترتیب اسامی پادشاهان آن سلسله دچار اشتباه می‌شوید. یکی از علت‌های آن، یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات است. یکی از راه‌های کنترل اثر تداخل این است که از یادگیری عمیق استفاده کنید و سعی کنید معانی موضوع مورد نظر را هم بفهمید؛ مثلاً به جای صرف حفظ کردن اسامی پادشاهان، ویژگی‌های آن‌ها را هم یاد بگیرید.

دقت کنید مشکل این دانش‌آموز ممکن است به خاطر عوامل دیگری که در سایر گزینه‌ها ذکر شده نیز باشد، ولی فقط در ۱) بین عامل ذکر شده و راهکار مناسب آن تناسب وجود دارد.

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۳ (درس ۴ - چگونه مطالعه کنیم تا حافظه بهتری داشته باشیم؟)

پاسخ تشریحی فنون بهسازی حافظه در این متن عبارت‌اند از:

خلاصه‌برداری کردن و کشیدن نمودار: ساماندهی مطالب و استفاده از چند روش حرکتی مثال‌زدن: بسط معنایی

نگاه کلی انداختن به مطالب کتاب، قبل از تدریس معلم: پیش‌خوانی و روش پس‌خبا

دوره دروس تدریس شده در همان روز: مرور کارآمد و کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن

در این متن به «تمایزبخشی» (برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی) و «پرهیز از انجام هم‌زمان چند فعالیت» اشاره نشده است.

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۲

(درس ۴ - عوامل ایثار فراموشی)

پاسخ تشریحی مطابق آزمایش ابینگهوس، بیشترین مقدار فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد و بعد از آن با گذشت زمان از شدت فراموشی کاسته می‌شود؛ بنابراین شدت فراموشی در سال نخست بعد از پایان تحصیل دانش‌آموزان بیشتر است و بیشترین فراموشی سارا در همان سال رخ می‌دهد. مثلاً اگر ۲۰ دانش‌آموز داشته باشد، در سال نخست بعد از پایان تحصیل، نام ۱۵ نفر را فراموش می‌کند و نام ۵ نفر دیگر را به تدریج در طی سال‌های بعد فراموش می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی: بازیابی اطلاعات از حافظه به نشانه‌های آن اطلاعات وابسته است. داشتن خصوصیات جسمانی یا اخلاقی خاص هر دانش‌آموز به عنوان یک نشانه درونی (معنایی) عمل می‌کند و باعث می‌شود یادآوری نام او راحت‌تر باشد. در مقابل اگر سارا خصوصیت خاصی را از دانش‌آموز مورد نظر به عنوان نشانه نداشته باشد، بازیابی نام او دشوارتر و فراموشی بیشتر است.
- ۲) عوامل عاطفی: وقتی به چیزی علاقه داشته باشیم، آن را به راحتی رمزگردانی، اندوزش و بازیابی می‌کنیم. برقراری رابطه صمیمانه با دانش‌آموزان، باعث می‌شود سارا به آن‌ها علاقه‌مند شده و راحت‌تر نام آن‌ها را به خاطر بسپرد و به یاد بیاورد.
- ۳) عدم رمزگردانی: بسیاری از فراموشی‌ها در عمل، ناشی از کم‌توجهی و نبود رمزگردانی است. اگر چیزی را از ابتدا به خاطر نسپاریم، آن را به یاد نمی‌آوریم. معمولاً در اولین جلسه تدریس معلم نمی‌تواند نام همه را به خاطر بسپرد و رمزگردانی کند، به همین دلیل دانش‌آموزی که فقط در همان یک جلسه حضور داشته، احتمالاً به اندازه کافی مورد توجه قرار نگرفته و فرصت رمزگردانی شدن نداشته است.